

แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

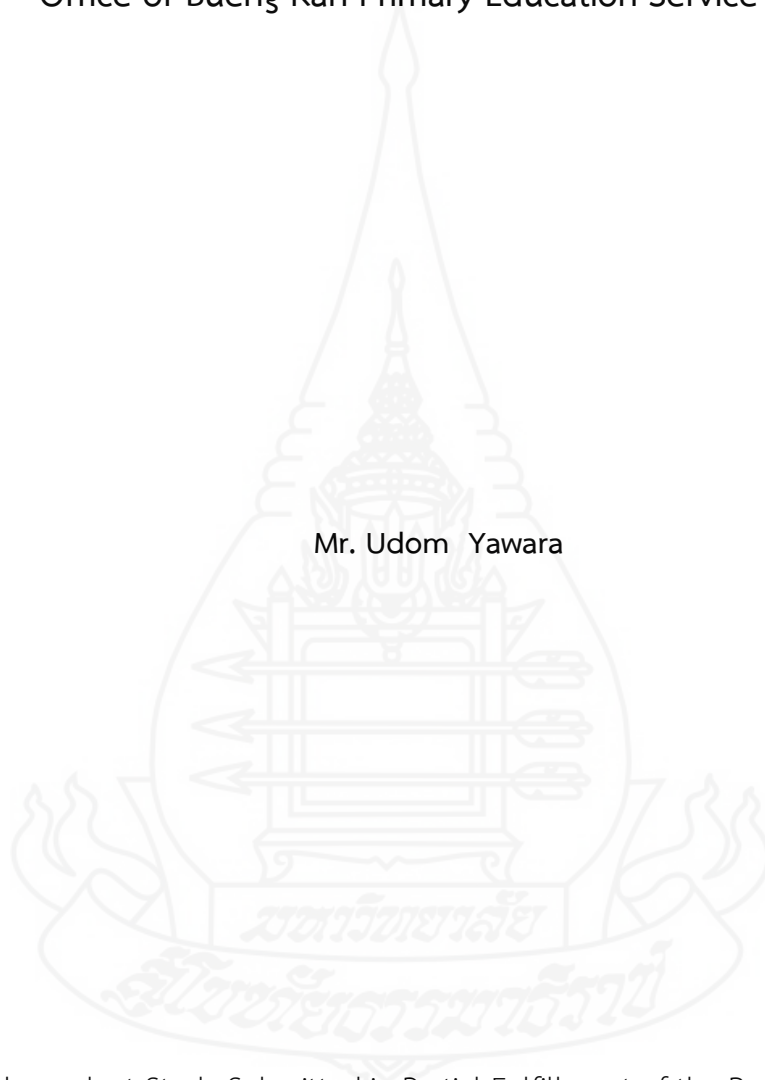

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2562

Guidelines for Promoting Research-Based Learning in Schools under the
Office of Bueng Kan Primary Education Service Area

Mr. Udom Yawara

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

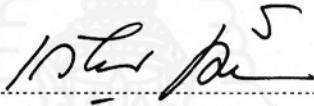
Sukhothai Thammathirat Open University

2019

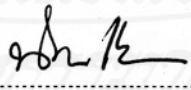
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ชื่อและนามสกุล นายอุดม ยาวะระ
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิจรูญ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้ศึกษา นายอุดม ยาวะระ รหัสนักศึกษา 2612300364

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์ ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (2) ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (3) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และ (4) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬจำนวน 327 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานซึ่งมีค่าความเที่ยง .97 และ .97 ตามลำดับ และแนวคำถามในการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (2) สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (3) ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย และการจัดการเรียนรู้โดยการใช้ผลวิจัยมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ (4) แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานได้แก่ (4.1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดให้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นจุดเน้นการพัฒนาของเขตพื้นที่การศึกษา ควรสนับสนุนปัจจัยในการจัดการเรียนรู้ ควรสร้างความเข้าใจและความร่วมมือของทุกฝ่าย ควรสร้างเครือข่ายครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญในการให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา และ (4.2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำวิชาการ ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ควรสร้างแรงจูงใจและความเข้าใจกับครู ควรสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ด้านการวิจัย ควรสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้ครูจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ ควรจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาและผู้เรียน ควรนิเทศกำกับติดตามช่วยเหลือครูอย่างต่อเนื่อง และควรส่งเสริมให้ครูทำรายงานผลหลังปฏิบัติงาน

คำสำคัญ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน แนวทางการส่งเสริม ประถมศึกษา

Independent study title: Guidelines for Promoting Research-Based Learning in Schools under the Office of Bueng Kan Primary Education Service Area

Author: Mr. Udom Yawara; **ID:** 2612300364;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent study advisor: Dr. Ketkanok Urwongse, Associate Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the current condition of research-based learning in schools under the Office of Bueng Kan Primary Education Service Area; (2) to study the expected condition of research-based learning; (3) to study the needs of research-based learning; and (4) to study guidelines for promoting research-based learning in schools.

The research sample consisted of 327 teachers in schools under the Office of Bueng Kan Primary Education Service Area, obtained by stratified random sampling based on school size. The research informants for the interviews were three school administrators and educational supervisors under the Office of Bueng Kan Primary Education Service Area. The employed research instruments were a dual-response questionnaire dealing with the current and expected conditions of research-based learning with reliability coefficients of .97 and .97 respectively, and a form containing question guidelines for interviewing. Data were analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, PNI_{modified}, and content analysis.

The research findings were as follows (1) both the overall and specific aspects of the current condition of research-based learning in the schools were rated at the rather high level; (2) both the overall and specific aspects of the expected condition of research-based learning in the schools were rated at the high level; (3) the needs for research-based learning in the schools could be ranked based on their rating means from top to bottom as follows: the learning management requiring the learners to conduct research, the learning management allowing the teacher and learners to conduct research together, the learning management requiring the learners to study research works themselves, and the learning management using the research findings for developing the learning process; and (4) the guidelines for promoting research-based learning in schools were as follows: (4.1) the educational service area office should determine that research-based learning be the emphasis of development for the educational service area; it should provide support on factors facilitating learning management; it should build understanding and cooperation among all sectors; it should create the teacher networks for exchange of learning; and it should provide experts for assisting the schools; and (4.2) the school administrators should be the academic leaders; there should be the preparation of operational plans; they should inspire and build understanding among teachers, they should build cooperation among stakeholders; they should develop teachers to have knowledge on research; they should provide support on information technology and learning resources; they should encourage teachers to set learning environment that facilitates the learners to learn from practice; they should organize the learning that is relevant to the nature of subjects and nature of learners; they should provide supervision, monitoring and follow-up actions to help teachers on a continuous basis; and they should encourage teachers to manage their post-performance reports.

Keywords: Research-based learning, Guidelines for promoting, Primary education

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นผลสำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์ ที่ให้การประสิทธิ์ประสาทความรู้ในศาสตร์ที่ทำการศึกษา ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษากับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พิเชิต ฤทธิจรรยา ที่เสียสละเวลาเป็นกรรมการสอบ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพ ตลอดจน คณาจารย์ทุกท่านที่ ประสิทธิ์ประสาทองค์วิชาความรู้ทั้งหมด ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาในการพิจารณา เครื่องมือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาในการให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนา ที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการ ช่วยเหลือมีส่วนร่วมในการนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้บริหาร บุคลากร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บ ข้อมูลการวิจัย การให้ความช่วยเหลือ ด้านการให้คำปรึกษา ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนเลิดสิน คณะ ครุ และบุคลากรโรงเรียนเลิดสินที่ให้การสนับสนุน อนุเคราะห์ ให้ความช่วยเหลือทุกเรื่อง และให้ กำลังใจในการทำงาน จนเป็นผลสำเร็จ ขอขอบคุณไปยังเพื่อน พี่ และน้องที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามเป้าหมายโดยใช้เวลาเพียงน้อยนิด

และที่สำคัญ ขอขอบคุณ ภรรยา ลูกชายและลูกสาว ที่คอยให้กำลังใจในการฟันฝ่า อุปสรรคทั้งปวง โดยผลอันมีคุณค่าที่เกิดจากงานวิจัยนี้ และความดีงามทั้งปวงที่เกิดขึ้น ขอมอบแต่ คุณพ่อและคุณแม่ที่เคารพยิ่ง

สุดท้ายขอขอบคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ให้โอกาสในการ ได้พัฒนาตนเองจากการศึกษาในสถาบันแห่งนี้ และหากมีข้อบกพร่องด้วยประการใด ๆ ผู้ศึกษาขอ น้อมรับไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

อุดม ยาวะระ

กุมภาพันธ์ 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	10
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	32
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็น	47
ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.....	66
ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.....	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	73
ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	82
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	88
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
สรุปการวิจัย	96
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	125
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย.....	126
ข ตารางสรุปค่าความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	129
ค การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability).....	133
ง หนังสือประสานงาน.....	146
จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	158
ฉ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์.....	165
ช แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์.....	167
ประวัติผู้ศึกษา	172

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	40
ตารางที่ 2.2 รายละเอียดของสถานศึกษาระดับชั้นและจำนวนผู้เรียน	57
ตารางที่ 2.3 รายละเอียดสถานศึกษารายอำเภอ	57
ตารางที่ 2.4 จำนวนสถานศึกษาและจำนวนครูแยกตามขนาดของสถานศึกษา	58
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	72
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวม	73
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้	74
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>S.D</i>) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย	76
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>S.D.</i>) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบัน และ สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย	78
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>S.D</i>) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{Modified}) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ รายด้าน[ชื่อตาราง]	82
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{Modified}) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย	83
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน(M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{Modified}) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย	84
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน(M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{Modified}) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย	86
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{Modified}) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้	87

๓

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย 1

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญปัญหา การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาป้องกันและแก้ไขปัญหา (มาตรา 24 (2)) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (มาตรา 24 (3)) ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจจะเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (มาตรา 24 (5)) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 30 ยังได้กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอน สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ต้องการให้สถานศึกษา มีการใช้งานวิจัย กระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งครูทั้งผู้เรียนไปพร้อมกัน

จากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ให้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านต่างๆ ที่จำเป็น รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึกความรู้ความสามารถ ทักษะความคิด ทักษะศนคติ ความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะ เพื่อนำประเทศให้หลุดพ้นกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579,น. 95)

การพัฒนาประเทศให้หลุดพ้นกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางนั้น สิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรกคือการพัฒนาด้านทุนมนุษย์ การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านต่างๆ แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-

2579 ได้กล่าวถึงการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและ คุณลักษณะต่อไปนี้

3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) และ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross - cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579, 2560, น. ฉ) โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้เกิดกับผู้เรียนในยุคสมัยนี้

จากคุณลักษณะที่แผนการศึกษาชาติต้องการสร้างให้เกิดกับผู้เรียน เป็นทักษะสำคัญเหมาะสมกับยุคสมัย โดยหลักแล้วเป็นการต้องการปลูกฝังทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา ด้วยวิธีการที่เป็นระบบเป็นกระบวนการ แต่ ผลการพัฒนาการศึกษา ระหว่างปี 2552-2559 ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมปรากฏว่ามีทั้งที่ประสบความสำเร็จและยังประสบปัญหา โดยด้านคุณภาพการจัดการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย แม้ว่าเยาวชนจะมีการสืบค้นแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น แต่ยังขาดการจัดการ และการสังเคราะห์ข้อมูลที่สืบค้นได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579) ในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวมานั้น จำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานะ ความต้องการ ของแต่ละบุคคลเปลี่ยนแปลงไป ด้วยว่าการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดิมนั้น ใช้กับสภาพของสังคมสิ่งแวดล้อม ต่างๆที่เปลี่ยนไปไม่ได้อีกต่อไป การจัดการเรียนรู้แบบเดิมๆที่เพียงแต่ความรู้ต้องมาจากครูนั้นไม่เพียงพอ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 นั้น จะต้องสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ จากวิวัฒนาการของโลกข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีด้านต่างๆ การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นเรื่องของการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้

จากการกระทำจริงปฏิบัติจริง การทำให้เกิดทักษะการเรียนรู้ ทักษะการแสวงหาความรู้ การเปลี่ยน การจัดการเรียนรู้จาก Passive learning เป็น Active learning เปลี่ยนจากการบอกการสอนไปเป็นการสร้างทักษะให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้เอง อีกทั้งองค์ความรู้ใหม่ๆที่มีการเปลี่ยนแปลง หรือ ค้นพบ ยังเกิดขึ้นได้อยู่ตลอดเวลา จากผลงานการวิจัยใหม่ๆ ทำให้องค์ความรู้หลายอย่างเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยพัฒนาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องใช้ในการนำมาเป็นส่วนประกอบ หรือใช้ในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวิจัยนั้น เป็นกระบวนการที่สำคัญอีกกระบวนการหนึ่งที่ต้องนำมาใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน มีทักษะการเป็นนักวิจัย ตลอดจนเป็นการต่อยอดในการพัฒนานวัตกรรมใหม่มาใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สร้างสรรค์ (อมรวิรัช นาคทรพรพ 2546,น.105)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่จะมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสำหรับศตวรรษที่ 21 ประสบความสำเร็จได้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้แก่ การนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำวิจัย การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้จากงานวิจัย การนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Healey,2005, สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม,2547 , ทิศนา ขัมมณี ,2548) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เหล่านี้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการแสวงหาความรู้ กระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ อีกทั้ง กระบวนการวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ การหาคำตอบที่เป็นกระบวนการและวิธีทางวิทยาศาสตร์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์สำหรับยุคสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning) เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวมถึงสนับสนุนแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและ การจัดการเรียนรู้ลักษณะนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา และจุดเน้นที่จะให้เกิดกับผู้เรียนตามแผนการศึกษาชาติที่ได้กล่าวมาแล้ว

จากผลการประเมินผลการเรียนรู้ระดับต่างๆ ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ยังอยู่ในระดับต่ำ สิ่งนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ไม่ตอบสนองต่อลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนไป เนื่องจากสภาพการจัดการเรียนรู้ยังไม่สอดคล้อง กับการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ ผลที่ได้จากการประเมินจึงต่ำ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องมีการส่งเสริมให้มีการนำเทคนิคที่ใหม่หรือมีอยู่แล้ว ต้องนำมาใช้อย่างจริงจัง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา,2557,น 40)

ดังที่กล่าวมาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเป็นอีกรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และเป็นทางเลือกของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่จะได้นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การที่จะนำมาใช้ให้เป็นผลดีนั้น จึงต้องมีการศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.2 เพื่อศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

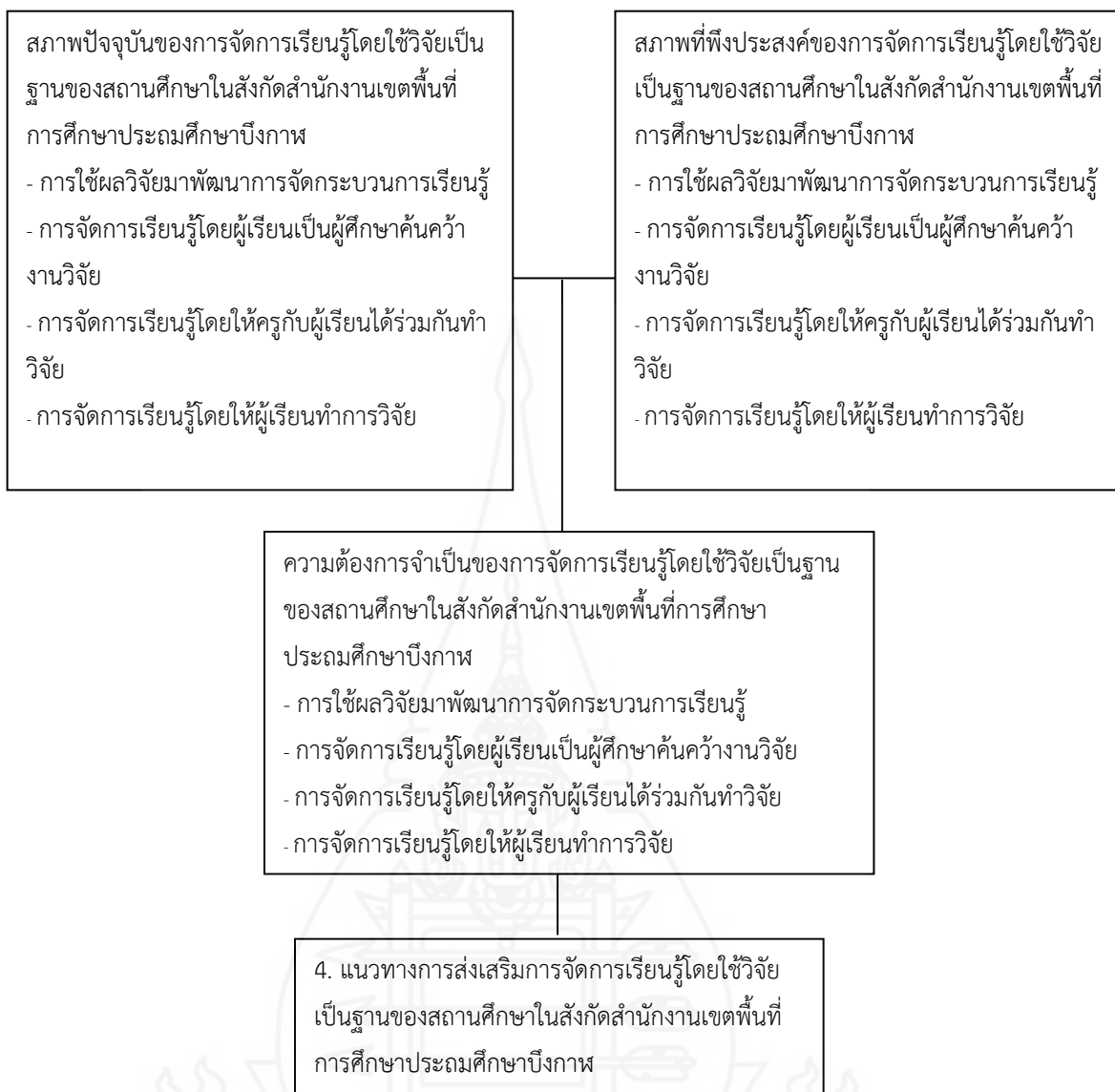
2.3 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย โดยสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษา ครอบคลุมแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ Healey (2005) สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม (2547) และทีศนา แคมมณี (2547) โดยสังเคราะห์ออกมาเป็น 4 รูปแบบคือ 1) การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย 3) การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย 4) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

ดังแสดงได้ในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็น
ฐาน ดังนี้

4.1.1 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็น
ฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นการศึกษาคู่ขนาน
ทั้ง 2 สภาพ โดยใช้กรอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษาจากแนวทางการ

จัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ Healey (2005) สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2547) และ ทิศนา แคมมณี (2547) โดยผู้ศึกษาได้ทำการสังเคราะห์ออกมาได้แก่ 1) การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย 3) การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย 4) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

4.1.2 ความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษจากช่องว่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ได้แก่ 1) การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย 3) การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย 4) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

4.1.3 แนวทางการส่งเสริมจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นแนวทางที่ได้จากการให้ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากประเด็นการศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4.2 ประชากร

ประชากรคือครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 210 แห่ง มีจำนวนครูทั้งสิ้น 2,155 คน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผลการวิจัย กระบวนการวิจัย รวมถึงการร่วมทำวิจัยร่วมกับผู้สอนจนสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง เพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ การรวบรวมข้อมูลแล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองสามารถคิดเชื่อมโยง เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ โดยจัดกิจกรรมเป็น 4 รูปแบบดังนี้

5.1.1 การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูตระหนักในความสำคัญของการนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อวางแผนจัดการเรียนรู้ นำผลการวิจัยมาเพิ่มเติมในสาระการเรียนรู้ นำองค์ความรู้จากงานวิจัยมาถ่ายทอดให้ผู้เรียน และนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

5.1.2 การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย หมายถึง การที่ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย มีการวางแผนการ

จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ และนำผลการวิจัยและกระบวนการวิจัยมาอภิปราย วิเคราะห์ วิจารณ์ เพื่อสรุปองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีการจัดเตรียมแหล่งข้อมูลงานวิจัยเพื่อการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน

5.1.3 การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย หมายถึง ครูตระหนักถึงความสำคัญของการให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยกับครูมีการวางแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยที่ครูและผู้เรียนทำวิจัยไปพร้อมกัน โดยครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำการจัดการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยซึ่งทำให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหาหรือองค์ความรู้ใหม่

5.1.4 การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย หมายถึง ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำวิจัย ครูให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำวิจัยของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติการวิจัย จัดเตรียม สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า

5.2 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยการศึกษาจากรูปแบบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 4 รูปแบบ คือ 1) การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย 3) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย 4) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

5.3 สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่ควรจะเกิดขึ้นโดยการศึกษาจากรูปแบบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 4 รูปแบบ คือ 1) การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย 3) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย 4) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

5.4 ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน หมายถึง การวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ด้วยการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ

จัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน แล้วนำทั้งสองด้านมาหาค่าเฉลี่ย และหาผลต่างจากนั้นหารด้วยสภาพที่เป็นจริง แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญ

5.5 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ หมายถึง วิธีกรที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคำถามที่ได้จากจากผลของการศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬได้แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

6.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬได้แนวทางเพื่อนำไปกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สามารถนำไปใช้ในการนิเทศกำกับติดตาม ตลอดจนพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
 - 1.1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 1.2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้
 - 1.3. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
 - 1.4. การออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้
 - 1.5. รูปแบบของการจัดการเรียนรู้
 - 1.6. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
 - 2.1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
 - 2.2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
 - 2.3. ลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
 - 2.4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็น
 - 3.1. ความหมาย และประเภทของความต้องการจำเป็น
 - 3.2. การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 - 3.3. ประโยชน์ของการศึกษาความต้องการจำเป็น
4. ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 - 4.1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ จุดเน้น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 - 4.2. ข้อมูลด้านขอบเขตความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1. งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

1.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

พัชรี ศรีสังข์ (2551, น. 43) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้คือ กระบวนการจัดการกับทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ได้รับการฝึกหัด ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม โดยได้รับการเสริมแรงอย่างต่อเนื่องเหมาะสมตามขีดความสามารถ หรือศักยภาพของผู้เรียน

อุษา คงทอง,ชาตรี เกิดธรรม, มานิต ทองจันทร์, สุธี พรรณหาร, พนิดา ซาตยาภา, และจิตติพร พิษณุกุล (2553, น.2) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรูตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

Hough and Duncan (1970,อ้างถึงใน สุภณิดา พัฒธร, วิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล, คชินทร์ โภกนุทาภรณ์, กนกพร สันต์ฤทัย, สุมาลี ธรรมนิธา, จินดา ไกรเดช, ฉัตรชัย กาสี, 2557, น. 7) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่างๆ 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจ ในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหา ได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ 3) ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึงการเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถ วิเคราะห์ผลได้ 4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึงความสามารถ ในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

ทิตินา แคมมณี (2560, น.221) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าหมายถึง สภาพการจัดการเรียนรู้ที่ให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญผ่านการจัดการอย่างเป็นระบบตามทฤษฎีปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ หรือความเชื่อเพื่อประกอบขึ้นเป็นกระบวนการ เทคนิคการสอนต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์

ประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ (2550, อ้างถึงในเข็มทอง ศิริแสงเลิศ, 2561, น.9) อธิบายว่า การสอนเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมที่ผู้สอนจัดขึ้น เพื่อวางเงื่อนไขและเตรียม

สภาพการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ ทั้งยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่า คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการสอนมี 2 คำ คือ 1) teaching แปลว่า “การสอน” ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการให้คำสั่งสอน การทำให้มีความรู้ หรือให้ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้ เป็นกระบวนการทางเดียวที่ ยึดตัวผู้สอนหรือครูเป็นหลัก และ 2) instruction แปลว่า “การเรียนการสอน” จัดเป็นกระบวนการสองทาง คือ การให้และการรับความรู้ที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน โดยครูเป็นผู้ให้และผู้เรียนเป็นผู้รับ แต่ในขณะเดียวกัน ครูก็เกิดการเรียนรู้จากการสนองตอบของผู้เรียนด้วย โดยประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ สรุปว่า ถึงแม้คำว่า instruction มักนิยมแปลสั้นๆ ว่า “การสอน” แต่มีความหมายถึงการสอนของผู้สอน และการถูกสอนของผู้เรียน จากคำอธิบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าการเรียนการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทั้งผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้น ในปัจจุบันจึงนิยมใช้คำว่า “การจัดการเรียนรู้” ในความหมายเดียวกันกับคำว่า “การจัดการเรียนการสอน”

วิทยากร เชียงกุล (อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2552,อ้างถึงในเข้มทอง ศิริแสงเลิศ ,2561,น.7) ได้อธิบายไว้ว่า education (การศึกษา) หมายถึง กระบวนการซึ่งจัดให้มนุษย์ได้รับการสอน ทำให้ได้รับความเชื่อ ความรู้ อารมณ์ และค่านิยม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ส่วน learn (การเรียนรู้) หมายถึงการแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจ โดยมี learning process (กระบวนการเรียนรู้ เป็นวิธีการ ประกอบด้วย การฟัง โต้ตอบ อ่าน คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผูกพัน ค้นคว้าวิจัย ฯลฯ และ study (การเรียน) ซึ่งต่างจาก learn เพราะ study เป็นการศึกษารู้อย่างเป็นการใช้สมอง ความคิดใคร่ครวญ วิเคราะห์โดยใช้จิตใจอย่างสูงในการให้ได้มาซึ่งความรู้

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่ได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้คือ การจัดกิจกรรมหรือการจัดประสบการณ์ที่ให้กับผู้เรียนโดยอาศัยหลักการ แนวคิด ปรัชญา ทฤษฎี เข้ามามีส่วนในการถ่ายทอด เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อผู้เรียนไปในทางที่พึงประสงค์

1.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

อุษา คงทอง,ชาตรี เกิดธรรม, มานิต ทองจันทร์, สุธี พรรณนาร, พนิดา ชาตยาภา, และฐิติพร พิชญกุล (2553, น.3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผู้เรียนไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียน

- 1) มีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้
- 2) เกิดทักษะความชำนาญในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
- 3) เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
- 4) สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 5) สามารถนำความรู้ไปศึกษาเพิ่มเติมต่อไปอีกได้

วราภรณ์ ศรีวิโรจน์ (ม.ป.ป.,น. 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. เป็นการกระตุ้นความสนใจ สนุกสนาน ตื่นตัวในการเรียน มีการเคลื่อนไหว
 2. เป็นการส่งเสริมเปิดโอกาสให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
 3. ปลุกฝังความเป็นประชาธิปไตย การใช้ทักษะชีวิต
 4. ฝึกความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลตามศักยภาพ และคุณลักษณะที่ดี
 5. ส่งเสริมทักษะกระบวนการต่าง ๆ เช่น การคิดสร้างสรรค์การสื่อสาร การแก้ปัญหา กระบวนการ กลุ่ม การบริหารจัดการ ฯลฯ
 6. ฝึกการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 7. สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน กับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
 8. เข้าใจบทเรียนและส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน
- กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้มีความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียน เกิดทักษะกระบวนการการเรียนรู้ การพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี ตลอดจนการนำความรู้ ทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

พิทักษ์ นิลนพคุณ (2556, อ้างถึงในเข็มทอง ศรีแสงเลิศ, 2561, น.35) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ
2. มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ต่างๆ อันจะช่วยให้ กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประโยชน์สูงสุด

สุภณิดา พัฒธ และ คณะ (2557, น.10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก เกี่ยวกับ

ความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความต้องการพื้นฐานเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง

2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นส่วนที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไป ในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็นประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความขี้บอของนักเรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดโดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ หรือสถานการณ์ที่นักเรียนได้ประสบในแต่ละวัน

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงเงื่อนไขหรือสถานการณ์ ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรจะคิดถึงผู้เรียนในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง ผู้เรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนจะต้องหากวิธีที่จะตอบสนอง ต่อความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และผู้สอนควรจะฝึกให้มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้และการเจริญเติบโต เป็นบุคคลที่ สมบูรณ์ต่อไป

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2561, น.32) ได้กล่าวถึงแนวคิดของสงัด อุทรานันท์ เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ 13 ด้านได้แก่

1. เป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและจุดประสงค์การเรียนรู้
2. การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ได้แก่ งานที่มอบหมายให้ทำ กลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วม และการพูดคุยโต้ตอบ
3. หลักสูตรและการสอน ได้แก่ หลักสูตร กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้และ วิธีการจัดการเรียนรู้
4. การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข
5. สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของห้องเรียน ได้แก่ การใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ระเบียบและกิจวัตรในห้องเรียน และวัฒนธรรมของห้องเรียน

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2561, น.36) ยังได้อ้างถึงแนวคิดของสงัด อุทรานันท์ (2532) และ

ทิตินา แคมมณี (2550) เกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วนคือ

1. ตัวป้อน (input) ได้แก่ ปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของระบบ ซึ่งประกอบด้วยครู นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนซึ่งมีทั้งสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนและ ภายนอกห้องเรียน
2. กระบวนการ (process) ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือองค์ประกอบ

ต่างๆ เพื่อให้ เกิดความเปลี่ยนแปลงและเอื้ออำนวยต่อการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ประกอบ ด้วยกิจกรรมย่อย ๆ หลายชนิด เช่น การเตรียมความพร้อม การดำเนินการสอนเพื่อให้เนื้อหาสาระใหม่ การ สร้างเสริมทักษะและกิจกรรมสนับสนุน เป็นต้น

3. การควบคุม (Control) ได้แก่ การควบคุมและตรวจสอบเพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ โดยการใช้คำถาม การสร้างเสริมกำลังใจ และการตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนขณะกำลังเรียน เป็นต้น

4. ผลผลิต (output) ได้แก่ ผลลัพธ์หรือจุดหมายปลายทางของการดำเนินการที่เป็น การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะและเจตคติในการ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

5. ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ได้แก่ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไข ให้การทำงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการสอน หากพบข้อบกพร่อง ครูจำเป็นต้องหาสาเหตุและวิธีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สันติ บุญภิรมย์ (2552,อ้างถึงในเข็มทอง ศิริแสงเลิศ 2561,น.36) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

1. บริบท ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอกระบบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานในระบบ ซึ่ง ผู้บริหารสถาน ศึกษาจะต้องมีความสามารถในการจัดการกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวย ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เพราะระบบการเรียนการสอนเป็นระบบเปิด และมีการทำงานใน ลักษณะของพลวัต

2. ตัวป้อน ได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3. กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การตรวจสอบและเสริมพื้นฐาน การสร้างความ พร้อมในการเรียน และการใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ

4. ผลผลิต ได้แก่ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

5. ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมายของ การจัดการเรียนรู้ ลักษณะของผู้เรียน หลักสูตรที่เป็นเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้หลักการ ทฤษฎี ด้านการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์บรรยากาศการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการ เรียนรู้ การนำข้อมูลจากผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนรู้

ในมุมมององค์ประกอบจัดการการเรียนรู้เชิงระบบ ประกอบไปด้วย ตัวป้อน (input) ได้แก่ ครู ผู้เรียน หลักสูตร สิ่งแวดล้อม กระบวนการ (process) ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การ ควบคุม (Control) ได้แก่ การกำกับให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลผลิต

(output) ได้แก่คุณภาพและ การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในในทางที่พึงประสงค์ ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ได้แก่ การนำผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ไปปรับปรุงงานการจัดการเรียนรู้

1.4 การออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้

การออกแบบระบบการจัดการการเรียนรู้มีขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้
ทิตินา แคมมณี (2550, อ้างถึงในเข็มทอง ศิริแสงเลิศ, 2561, น.39) ได้กล่าวถึงแนวคิด Gagne and Briggs (1979) เกี่ยวกับการออกแบบระบบการเรียนรู้ โดยแบ่งองค์ประกอบของระบบออกเป็นหลายระดับตั้งแต่ระดับระบบ ระดับรายวิชา และระดับบทเรียน โดยระดับระบบยังแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรก และระยะสุดท้าย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ระดับระบบ (ระยะแรก) ประกอบด้วย
 - 1.1 การวิเคราะห์ความต้องการ เป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญ
 - 1.2 การวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร อุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ
 - 1.3 การกำหนดขอบข่ายของหลักสูตรและรายวิชาต่าง ๆ
2. ระดับรายวิชา ประกอบด้วย
 - 2.1 การกำหนดโครงสร้างรายวิชา
 - 2.2 การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของรายวิชา
3. ระดับบทเรียน ประกอบด้วย
 - 3.1 การระบุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - 3.2 การจัดเตรียมแผนการสอนหรือโมดูล (ชุดการสอน)
 - 3.3 การเลือกและจัดทำสื่อและวัสดุการเรียนการสอน
 - 3.4 การวัดและประเมินผล
4. ระดับระบบ (ระยะสุดท้าย) ประกอบด้วย
 - 4.1 การเตรียมครู
 - 4.2 การประเมินผลเพื่อการปรับปรุง
 - 4.3 การประเมินผลเพื่อตัดสิน
 - 4.4 การจัดระบบและเผยแพร่ระบบ

สังัด อุทรานันท์ (2532) และสิริวรรณ ศรีพหล (2550) (อ้างถึงในเข็มทอง ศิริแสงเลิศ, 2561, น.40) กล่าวถึงขั้นตอนของการจัดระบบการเรียนการสอนโดยอิงแนวคิดเชิงระบบไว้ในแนวเดียวกันว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ก่อนการสอน ผู้สอนต้องสำรวจสภาพแวดล้อมต่างๆ เช่น พื้นฐานของผู้เรียน หลักสูตรและเนื้อหาสาระที่จะสอน สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น ก่อนที่จะวางแผนการสอนโดย

กำหนดมโนมติ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน รวมทั้งการประเมินผล ซึ่งผลจากการวางแผนจะเขียนออกมาในรูปของแผนการเรียนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ ถือเป็นองค์ ประกอบแรกของระบบ คือ ปัจจัยนำเข้า

2. การนำแผนการสอนไปปฏิบัติ ผู้สอนนำแผนการเรียนการสอนไปดำเนินการสอนในห้องเรียนอย่างเป็นขั้นตอนตามที่ได้กำหนดไว้ ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน การให้เนื้อหาใหม่ การสร้างเสริมทักษะของผู้เรียน กิจกรรมสนับสนุน และการควบคุม การเรียนการสอนจึงถือเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้สอนกับผู้เรียน หรือระหว่างพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยกัน ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นถือเป็นองค์ประกอบที่สองของระบบ คือ กระบวนการ

3. หลังการสอน ผลลัพธ์ที่ได้คือการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้สอนต้องตรวจสอบและประเมินว่าพฤติกรรมของผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์หรือไม่ และยังต้องประเมินผลย้อนกลับเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังบกพร่อง ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นองค์ประกอบที่สามของระบบ คือ ผลลัพธ์และผลย้อนกลับ

ทิสนา เขมมณี (2550, อ้างถึงใน เข้มทอง ศิริแสงเลิศ, 2561, น.40) ได้เสนอแนวทางในการจัดระบบการเรียนการสอนไว้ 10 ขั้นตอนคือ

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของระบบ จุดมุ่งหมายของระบบจะทำให้ผู้ถือออกแบบระบบและผู้ใช้ ระบบมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันว่าระบบนี้ออกแบบเพื่อวัตถุประสงค์ใด

2. การศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาจะช่วยให้ผู้ออกแบบระบบมีความเข้าใจเรื่องที่จะออกแบบ กำหนดองค์ประกอบและจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้รอบคอบขึ้น

3. การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง การศึกษาจะช่วยให้ผู้ออกแบบระบบค้นพบองค์ประกอบสำคัญ ปัญหาและอุปสรรคที่ควรพิจารณาในการจัดความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบที่จะ ช่วยให้ระบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง

4. การกำหนดองค์ประกอบของระบบ เป็นการพิจารณาว่าสิ่งใดที่จะช่วยให้จุดมุ่งหมายของระบบบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งผู้ออกแบบระบบอาจใช้ประสบการณ์และวิธีการทดสอบทางสถิติเข้ามาช่วยคัดสรรองค์ประกอบที่สำคัญได้

5. การจัดกลุ่มองค์ประกอบ เป็นการนำองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการคิดและดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

6. การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ในขั้นนี้ผู้ออกแบบระบบต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลต่อกันในลักษณะใด สิ่งใดควรมาก่อนมาหลัง สิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนานกันไปได้ ผู้ออกแบบระบบสามารถใช้แนวคิดเชิงตรรกะและวิธีการทดสอบทางสถิติในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือองค์ประกอบต่างๆ ได้

7. การจัดตั้งระบบ เป็นการจำลองความสัมพันธ์ขององค์ประกอบจากขั้นตอนที่ 6 ออกมาเป็นแผนภูมิของระบบที่สมบูรณ์ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วนคือ ตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต กลไก ควบคุม และข้อมูลป้อนกลับ โดยใช้เครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ประกอบ

8. การทดลองใช้ระบบ เป็นขั้นตอนของการนำระบบที่ออกแบบแล้วไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น

9. การประเมินผลระบบ เป็นขั้นตอนการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ระบบ ระบบใดที่ใช้แล้วได้ผลตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายมากที่สุด ระบบนั้นจึงจะถือว่าเป็นระบบที่ดี และมีประสิทธิภาพ

10. การปรับปรุงระบบ เป็นขั้นตอนที่นำผลจากการประเมินระบบมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงระบบที่ออกแบบไว้ให้ดียิ่งขึ้น

วรางคณา โตโพธิ์ไทย (2556, อ้างถึงในเข็มทอง ศิริแสงเลิศ, 2561, น.41) กล่าวถึงขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการพัฒนาระบบการสอนที่เรียกว่า ADDIE Model ว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ (Analysis - A) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็น วิเคราะห์ผู้เรียนวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์งาน และภารกิจของงานที่เกี่ยวกับการสอนที่จะนำไปสู่การออกแบบระบบ

2. การออกแบบ (Design - D) ประกอบด้วยการระบุเป้าหมายและตั้งวัตถุประสงค์ การอธิบาย องค์ประกอบ การออกแบบหรือการเลือกกระบวนการเรียนการสอน และการพิจารณาลำดับขั้นตอนของการดำเนินการ

3. การพัฒนา (Development - D) เป็นขั้นตอนการระบุสถานการณ์การเรียนรู้และกิจกรรม การ ทบทวนและการเลือกสื่อ วางยุทธศาสตร์การสอน และตรวจสอบความถูกต้องของการสอน

4. การนำไปใช้ (Implement - I) เป็นขั้นตอนการนำแผนการจัดการสอนไปทดลองใช้ หรือนำไปดำเนินการเรียนการสอน

5. การประเมิน (Evaluation - E) เป็นขั้นตอนของการประเมินทั้งภายในและภายนอก การประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลรวมสรุป ตลอดจนการปรับปรุงระบบ ซึ่งจะนำไปเป็นผลย้อนกลับสู่ ขั้นตอนที่ 1

กล่าวโดยสรุป การออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดเตรียมก่อนการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวางแผนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการนำเนื้อหาสาระรูปแบบวิธีการที่ได้วางแผนไว้ไปปฏิบัติ การดำเนินกิจกรรม การควบคุมให้เป็นไปตามกรอบที่ได้วางแผนไว้

และการตรวจสอบประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำผลการจัดการเรียนรู้ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

1.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย โดยผู้ศึกษาจะขอนำเสนอเพียงรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทำการศึกษาดังนี้

1.5.1 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation Instructional Model)

ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ ทิศนา แคมมณี (2560, น.22) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ Yoyce and Weil (1996) ที่เป็นผู้พัฒนารูปแบบนี้จากแนวคิดหลักของ Thelen 2 แนวคิด คือแนวคิดเกี่ยวกับการสืบเสาะแสวงหาความรู้ (inquiry) และแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (knowledge) Thelen ได้อธิบายว่า สิ่งสำคัญที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้หรือ ความต้องการที่จะสืบค้นหรือเสาะแสวงหาความรู้ก็คือตัวปัญหา แต่ปัญหานั้นจะต้องมีลักษณะที่มีความหมายต่อผู้เรียนและท้าทายเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะแสวงหาคำตอบ นอกจากนั้นปัญหาที่ชวนให้เกิดความงุนงงสงสัย หรือก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิด จะยิ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเสาะแสวงหาความรู้หรือคำตอบมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมนุษย์อาศัยอยู่ในสังคม ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม เพื่อสนองความต้องการของตนทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม ความขัดแย้งทางความคิดที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหรือในกลุ่ม จึงเป็นสิ่งที่บุคคลต้องพยายามหาหนทางขจัดแก้ไขหรือจัดการทำความเข้าใจให้เป็นที่พอใจหรือยอมรับทั้งของตนเองและผู้เกี่ยวข้อง ส่วนในเรื่อง “ความรู้” นั้น Thelen มีความเห็นว่า ความรู้เป็นเป้าหมายของกระบวนการสืบสอบทั้งหลาย ความรู้เป็นสิ่งที่ได้จากการนำประสบการณ์หรือความรู้เดิมมาใช้ในประสบการณ์ใหม่ ดังนั้น ความรู้จึงเป็นสิ่งที่ค้นพบผ่านกระบวนการสืบสอบโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ รูปแบบนี้มุ่งพัฒนาทักษะในการสืบสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจ โดยอาศัยกลุ่มซึ่งเป็นเครื่องมือทางสังคมช่วยกระตุ้นความสนใจหรือความอยากรู้และช่วยดำเนินการแสวงหาความรู้หรือคำตอบที่ต้องการ

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้งุนงงสงสัย ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ใช้ในการกระตุ้นความสนใจและความต้องการในการสืบสอบและแสวงหาความรู้ต่อไป นั้น ควรเป็นปัญหาหรือสถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน และจะต้องมีลักษณะที่ชวนให้งุนงงสงสัย เพื่อท้าทายความคิด

ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง และพยายามกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งหรือความแตกต่างทางความคิดขึ้น เพื่อท้าทายให้ผู้เรียนพยายามหาทางเสาะแสวงหาข้อมูลหรือวิธีการพิสูจน์ทดสอบความคิดของตน เมื่อมีความแตกต่างทางความคิดเกิดขึ้น ผู้สอนอาจจะให้ผู้เรียนที่มีความคิดเห็นเดียวกันรวมกลุ่มกัน หรืออาจรวมกลุ่มโดยให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันก็ได้

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ เมื่อกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันแล้ว สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผนว่าจะแสวงหาข้อมูลอะไร กลุ่มจะพิสูจน์อะไร จะตั้งสมมติฐานอะไร กลุ่มจำเป็นต้องมีข้อมูลอะไร และจะไปแสวงหาที่ไหน หรือจะได้อะไรมาได้อย่างไร จะต้องใช้เครื่องมืออะไรบ้าง เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว จะวิเคราะห์อย่างไร และจะสรุปผลอย่างไร ใครจะช่วยทำอะไร จะใช้เวลาเท่าใด ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียน จะได้ฝึกทักษะการสืบสอบ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และทักษะกระบวนการกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการทำงานให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผน แหล่งความรู้ และการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนดำเนินการเสาะแสวงหาความรู้ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ ผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและติดตามการทำงานของนักเรียน

ขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล เมื่อกลุ่มรวบรวมข้อมูลได้มาแล้ว กลุ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ต่อจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผล อภิปรายผลร่วมกันทั้งชั้น และประเมินผลทั้งทางด้านผลงาน และกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับ

ขั้นที่ 6 ให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบเสาะหาคำตอบไป การสืบสอบและเสาะแสวงหาความรู้ของกลุ่มตามขั้นตอนข้างต้นช่วยให้กลุ่มได้รับความรู้ความเข้าใจ และคำตอบในเรื่องที่ศึกษา และอาจพบประเด็นที่เป็นปัญหาชวนให้งุนงงสงสัย หรืออยากรู้ต่อไป ผู้เรียนสามารถเริ่มต้นวงจรการเรียนรู้ใหม่ตั้งแต่ขั้นที่ 1 เป็นต้นไป การเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ จึงอาจมีต่อเนื่องไปเรื่อยๆ ตามความสนใจของผู้เรียน

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะสามารถสืบสอบและเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดความใฝ่รู้และมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น และได้พัฒนาทักษะการสืบสอบ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และ ทักษะการทำงานกลุ่ม

1.5.2 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking Instructional Model)

ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ ทิศนา แคมมณี (2560, น.24) ได้กล่าวถึงการที่ Joyce and Weil (1996) พัฒนารูปแบบขึ้นโดยใช้แนวคิด Taba (1967) ซึ่งเชื่อว่าการคิดเป็นสิ่งที่สอนได้ การคิดเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลกับข้อมูล และกระบวนการนี้มีลำดับขั้นตอนดังเช่นการคิดอุปนัย จะต้องเริ่มจากการสร้างความคิดรวบยอด หรือมโนทัศน์ก่อน แล้วจึงถึงขั้นการตีความข้อมูล และสรุป ต่อไปจึงนำข้อสรุปหรือหลักการที่ได้ไปประยุกต์ใช้

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ รูปแบบนี้มุ่งพัฒนาการคิดแบบอุปนัยของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดดังกล่าวในการสร้างมโนทัศน์ และประยุกต์ใช้มโนทัศน์ต่างๆ ได้

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 การสร้างมโนทัศน์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย คือ

1.1 ให้ผู้เรียนสังเกตสิ่งที่จะศึกษาและเขียนรายการสิ่งที่สังเกตเห็น หรืออาจใช้วิธีอื่นๆ เช่น ตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องได้รายการของสิ่งต่างๆ ที่ใช้หรือไม่ใช่ตัวแทนของมโนทัศน์ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

1.2 จากรายการของสิ่งที่เป็นตัวแทนและไม่เป็นตัวแทนของมโนทัศน์นั้น ให้ผู้เรียนจัดหมวดหมู่ของสิ่งเหล่านั้น โดยการกำหนดเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม ซึ่งก็คือคุณสมบัติที่เหมือนกันของสิ่งเหล่านั้น ผู้เรียนจะจัดสิ่งที่มีคุณสมบัติเหมือนกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน

1.3 ตั้งชื่อหมวดหมู่ที่จัดขึ้น ผู้เรียนจะต้องพิจารณาว่าอะไรเป็นหัวข้อใหญ่ อะไรเป็นหัวข้อย่อย และตั้งชื่อหัวข้อให้เหมาะสม

ขั้นที่ 2 การตีความและสรุปข้อมูล ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อยดังนี้

2.1 ระบุความสัมพันธ์ของข้อมูล ผู้เรียนศึกษาข้อมูลและตีความข้อมูล เพื่อให้เข้าใจข้อมูล และเห็นความสัมพันธ์ที่สำคัญๆ ของข้อมูล

2.2 สืบหาความสัมพันธ์ของข้อมูล ผู้เรียนศึกษาข้อมูลและตีความความสัมพันธ์ของข้อมูลในลักษณะต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์ในลักษณะของเหตุและผล ความสัมพันธ์ของข้อมูลในหมวดนี้กับข้อมูลในหมวดอื่น จนสามารถอธิบายได้ว่าข้อมูลต่าง ๆ สัมพันธ์กันอย่างไร และด้วยเหตุผลใด

2.3 สรุปอ้างอิง เมื่อค้นพบความสัมพันธ์หรือหลักการแล้ว ให้ผู้เรียนสรุปอ้างอิง โดยโยงสิ่งที่ค้นพบไปสู่สถานการณ์อื่นๆ

ขั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ข้อสรุปหรือหลักการ

3.1 นำข้อสรุปมาใช้ในการทำนายหรืออธิบายปรากฏการณ์อื่น ๆ และฝึกตั้งสมมติฐาน

3.2 อธิบายให้เหตุผลและข้อมูลสนับสนุนการทำนายและสมมติฐาน
ของตน

3.3 พิสูจน์ทดสอบ การทำนายและสมมติฐานของตน

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะสามารถสร้างมโนทัศน์และประยุกต์ใช้มโนทัศน์นั้นด้วยกระบวนการคิดแบบ อุปนัย และผู้เรียนสามารถนำกระบวนการคิดดังกล่าวไปใช้ในการสร้างมโนทัศน์อื่น ๆ ต่อไปได้

1.5.3 ทฤษฎีสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ลักขณา สรีวัฒน์ (2557, น.185-188) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง(Constructivism) ของ Vygotsky ไว้ดังนี้

1. หลักการสำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย

1) ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมโดยใช้กระบวนการทางปัญญา (Cognitive Apparatus) ของตน

2) การเรียนรู้ตามแนว (Constructivism) โดยโครงสร้างทางปัญญาเป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนให้เกิดการเรียนรู้ได้ โดยจัดสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น

3) การที่ผู้เรียนไม่ได้รับเอาข้อมูลและเก็บข้อมูลความรู้ขึ้นมาเป็นของตนเองทันที แต่จะแปลความหมายของข้อมูลความรู้เหล่านั้น โดยประสบการณ์ของตนและเสริมขยายและทดสอบการแปลความหมายของตนด้วย

4) การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการที่แต่ละบุคคลได้สร้างความรู้ขึ้นและทำให้สำเร็จโดยผ่านกระบวนการของความสมดุล ซึ่งกลไกของความสมดุลเป็นการปรับตัวของตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้อยู่ในสภาพสมดุลที่ประกอบด้วยกระบวนการ 2 ประการคือ

(1) การซึมซับหรือการดูดซึม (Assimilation) เป็นกระบวนการที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและซึมซับหรือดูดซึมเอาประสบการณ์ใหม่เข้าสู่ประสบการณ์เดิมที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน โดยสมองจะปรับเอาประสบการณ์ใหม่เข้ากับความคิด ความรู้ในโครงสร้างที่เกิดจากการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่

(2) การปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เป็นกระบวนการต่อเนื่องมาจากกระบวนการซึมซับหรือดูดซึมคือ เมื่อได้ซึมซับเอาประสบการณ์ใหม่เข้าไปในโครงสร้างเดิมแล้วจะทำการปรับประสบการณ์ใหม่ให้เข้ากับโครงสร้างของความรู้เดิมที่มีอยู่ในสมองก่อนแล้ว แต่ถ้าเข้ากันไม่ได้ก็จะทำการสร้างใหม่ขึ้นมาเพื่อรับประสบการณ์ใหม่นั้น

2. ลำดับขั้นของการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วย

ตนเอง ประกอบด้วย

- 1) ขั้นแรกเริ่มจากประเด็นปัญหาที่ผู้เรียนมีความสนใจ ซึ่งประเด็นปัญหานั้นต้องเป็นสิ่งที่เด็กให้ความสำคัญหรือสนใจ เพราะเป็นการสร้างแรงจูงใจเบื้องต้นในการเรียนรู้หรือครูทำให้เด็กเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิต เรียกขั้นนี้ว่า Assimilation
- 2) ขั้นทบทวนความรู้เดิม เป็นเรื่องธรรมดาที่บุคคลต้องการจะเรียนรู้ในสิ่งใดต้องคิดทบทวนว่าเรามีความรู้ในสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใดเพื่อจะวางกลไกหรือสร้างยุทธศาสตร์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการเกิดการถ่ายโอน (Transfer) ในสถานการณ์นี้อาจทำให้เกิดภาวะไม่สมดุล (Disequilibrium) ซึ่งจะทำให้บุคคลจะพยายามปรับสภาวะให้อยู่ในสภาพสมดุล (Equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation)
- 3) ขั้นแสวงหาหนทางหรือทางเลือกด้วยกระบวนการรู้คิด (Cognition) ซึ่งในสถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนใช้ข้อมูลพื้นฐานของตนเองนำมาไตร่ตรองอย่างเป็นระบบ ดำเนินการตรวจสอบ ประเมินเพื่อคลี่คลายไปสู่ความกระจ่างแจ้งในประเด็นปัญหา (Accommodation)

3. การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ดำเนินการได้ ดังนี้

1) กฎเกณฑ์ของผู้ที่จะจัดการเรียนการสอนด้วยแนวคิดการสร้างสรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญา หรือ Constructivism นั้น ผู้ที่จะจัดการเรียนการสอนควรออกแบบการเรียนการสอนเพื่อที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการแก้ปัญหาที่มีความหมายจริงๆ และเป็นปัญหาในชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนต่างก็มีความต้องการ และมีประสบการณ์ซึ่งสามารถประยุกต์นำไปใช้ในโลแห่งความเป็นจริงและต้องการสร้างองค์ความรู้เหล่านั้น ผู้จัดการเรียนการสอนควรจัดเตรียมหากกลุ่มหรือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิริยาต่อกันและได้คิดแก้ปัญหาต่างๆ ผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรช่วยเหลือโดยการแนะแนวทางและสั่งสอนหรือฝึก (Coaching) สำหรับวิธีการจัดการเรียนการสอนเมื่อใช้แนวคิดของ Constructivism จะจัดเป็นรูปแบบการเรียนการสอนดังนี้

- (1) กรณีศึกษา (Case Studies) หรือการแก้ปัญหาเพื่อการเรียนรู้
- (2) การนำเสนอผลงานหรือชิ้นงานให้ปรากฏแก่สายตาหลายด้านหลายมิติหรือการจัดทำสื่อแนะแนวทางให้เสนอแนะแนวทางให้เสนอแนะ (Presenting Work Production)
- (3) การกำกับดูแลหรือการฝึกงาน (Coaching)
- (4) การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning)
- (5) การเรียนรู้โดยการสืบค้น (Discovery Learning)

(6) การเรียนรู้โดยการกำหนดสถานการณ์ (Situational Learning)
 2) การใช้ Constructivism ภายใต้เงื่อนไขที่มีส่วนสนับสนุนทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

(1) การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นในกระบวนการที่ได้มีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างผู้เรียนต่อผู้เรียน

(2) ผู้เรียนจะรวบรวมจัดองค์ความรู้ปัจจุบันที่มีอยู่แล้วจากความเข้าใจอย่างลึกซึ้งกับความเข้าใจในสถานการณ์ใหม่ๆ และสถานการณ์ที่ต่างกันตามที่ได้มา

(3) แหล่งการเรียนรู้หรือทรัพยากรที่หลากหลายมีลักษณะที่แตกต่างกันในจำนวนมากเท่าที่สามารถจัดหาได้เพื่อช่วยเหลือในการสืบค้น

(2.4) มีเวลาเพียงพอที่จะสามารถทำผลงานชิ้นงาน หรือทำการปฏิบัติการใดๆ สำหรับผู้เรียนในการสืบค้นและประเมินผลองค์ความรู้

3) ทักษะต่างๆ ใดๆ ก็ตามที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วย Constructivism เช่น การประดิษฐ์คิดค้นผลงานด้วยความรวดเร็วจากการใช้กระบวนการของคอมพิวเตอร์ การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำที่กว้างและมีน้ำไหลผ่าน การวิจัยหาวิธีบำบัดรักษาตัวเองจากโรคต่าง ๆ ได้ เป็นต้น

4. การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)

กรมวิชาการ (2544, อ้างถึงในอมรรัตน์ วงศ์คำ, 2556, น.37) ได้เสนอแนวทางการจัดกระบวนการเรียนการสอนของการสอนโดยใช้กลุ่มสืบสอบไว้ว่าในการจัดการเรียนการสอนแบบนี้เน้นบรรยากาศการทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตย ได้อย่างเหมาะสม ในการสอนแบบกลุ่มสืบสวนสอบสวน ครูผู้สอนจะแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน หรือน้อยกว่านี้ แต่ละกลุ่มจะวางแผนกันเองว่าจะศึกษาหัวเรื่องอะไรและจะศึกษาอย่างไร สมาชิกแต่ละ คนหรือสมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มจะเลือกหัวข้อย่อย จะเลือกวิธีแสวงหาคำตอบในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเอง หลังจากนั้นสมาชิกแต่ละคนหรือแต่ละคู่จะรายงานความก้าวหน้า และ ผลการทำงานให้กลุ่มของตนเอง ทราบ กลุ่มจะอภิปรายเกี่ยวกับการรายงานของสมาชิกและจัดทำรายงานของกลุ่มให้เพื่อนทั้งชั้นฟัง ขั้นตอนสำคัญในการจัดกิจกรรม มี 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 identifying the topic and organizing pupil into groups

(1) ครูผู้สอนเสนอปัญหาแก่นักเรียนทั้งชั้นแล้วให้นักเรียนช่วยกันเสนอสิ่งที่ตน ต้องการรู้เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว

(2) นักเรียนปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองสนใจ และเสนอหัวข้อให้แก่ สมาชิกในชั้นทราบ นักเรียนในชั้นช่วยกันกำหนดหัวข้อที่สนใจ

(3) นักเรียนจัดกลุ่มเพื่อศึกษาหัวข้อที่สนใจเพียง 1 หัวข้อ

ขั้นตอนที่ 2 planning the investigation in groups ครูผู้สอนและนักเรียน วางแผนร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ภาระงานที่ต้องทำ และเป้าหมายของงานในแต่ละ หัวข้อย่อยตามปัญหาที่เลือก เพื่อให้ นักเรียน สามารถเรียนในขั้นตอนที่ 2 ได้ผล โดยครูผู้สอนอาจใช้ คำถาม

- (1) ปัญหาที่กลุ่มเลือกทำคืออะไร
- (2) สมาชิกกลุ่มได้แก่ใคร
- (3) กลุ่มต้องศึกษาค้นคว้าอะไร
- (4) แหล่งความรู้ที่จะศึกษาคืออะไร
- (5) จะแบ่งงานกันทำอย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 carrying out the investigation ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่นักเรียนใช้ เวลามากที่สุดที่นักเรียนดำเนินงานตามแผนการที่วางไว้ในขั้นตอนที่สอง กิจกรรมและทักษะต่างๆ ที่นักเรียนต้องศึกษาควรมาจากแหล่งข้อมูลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือ กับกลุ่มตามความต้องการของกลุ่ม เมื่อแต่ละคนหรือแต่ละคู่ทำเสร็จแล้วจะนำเสนอข้อมูลกับกลุ่มของตน เพื่อให้สมาชิกได้อภิปรายและหาข้อมูลสรุปแต่ละข้อ

ขั้นตอนที่ 4 preparing final report นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูลที่สมาชิก ในกลุ่มตนได้จัดทำช่วยกัน แก้ไขแล้วสรุปเป็นรายงานของกลุ่มเพื่อเสนอต่อนักเรียนทั้งชั้นสมาชิก ช่วยกันเตรียมการเสนอรายงานให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การนำเสนอรายงานของกลุ่มย่อย มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรแนะนำนักเรียนให้เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับ

- (1) การเน้นสาระสำคัญของการค้นคว้า
- (2) แหล่งความรู้หรือวิธีการที่กลุ่มศึกษา
- (3) การเปิดโอกาสให้มีการซักถาม
- (4) การให้นักเรียนในชั้นมีกิจกรรมร่วมด้วยไม่ควรให้นั่งฟังนาน ๆ
- (5) ความร่วมมือของสมาชิกในการนำเสนอผลงาน
- (6) อุปกรณ์และวัสดุที่จำเป็นที่ต้องใช้ในการนำเสนอรายงาน

ขั้นตอนที่ 5 presenting the final report นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานในกลุ่มของตนให้สมาชิกในชั้นเรียนทราบ ตามที่เตรียมไว้ในขั้นตอนที่ 4 ควรให้นักเรียนในชั้นได้มีกิจกรรมร่วมด้วย เช่น การถาม ตอบปัญหา การทำกิจกรรมที่ผู้รายงานกำหนดให้ทำ

ขั้นตอนที่ 6 evaluating achievement ครูผู้สอนและนักเรียน ประเมินผล การรายงานกลุ่มย่อยและประเมินงานรวมของทั้งชั้น การประเมินนี้รวมถึงการประเมินเป็นรายบุคคลด้วย สิ่งที่ต้องประเมิน ได้แก่

- (1) ความสามารถในการคิดระดับสูง

- (2) วิธีการที่ใช้ในการศึกษา
- (3) การประยุกต์ใช้ความรู้
- (4) การใช้หลักฐานอ้างอิง
- (5) วิธีการที่ใช้ในการสรุปข้อมูล

วิธีการที่ใช้ในการประเมินควรเป็นการประเมินแบบสะสม โดยวิธีการทำงานของนักเรียนแต่ละคนตั้งแต่เริ่มจนถึงจบโครงการ แจ้งผลประเมินให้ผู้เรียนทราบเป็นระยะ และมีการตอบรับจากครูผู้สอนและเพื่อน เพื่อสร้างแรงจูงใจกับผู้เรียนด้วยวิธีการประเมินที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความสำคัญและต้องการที่จะไปเรียนรู้ต่อไป

5. การจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self -Directed Learning)

วัฒนาพร ระวังบุทช์ (2545, น.50) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้ คือ

- 1) ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถในการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้เจตคติ ฯลฯ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ จึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความสามารถในการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ เนื้อหาและสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้รายบุคคล รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเอาประสบการณ์ของตนมาใช้ในการเรียนรู้ด้วย
- 2) จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทตั้งแต่ การวางแผนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของตน หรือกลุ่ม การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการเรียนรู้การใช้แหล่งข้อมูล ตลอดจนถึงการประเมินผลการเรียนของตน
- 3) พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจำเป็นต้องให้ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกให้มีทักษะ และยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การบันทึกข้อความ การจัดประเภทหมวดหมู่ การสังเกต การแสวงหาและใช้แหล่งความรู้ เทคโนโลยีและสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา กำหนดแนวทางการเรียนรู้ และเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง
- 4) พัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนต้องเรียนคนเดียว โดยไม่มีชั้นเรียนหรือเพื่อนเรียน ยกเว้นการเรียนแบบรายบุคคล โดยทั่วไปแล้ว ในการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้เรียนจะได้ทำงานร่วมกับเพื่อน กับครูและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นให้กับผู้เรียนเพื่อให้รู้จักการทำงาน

เป็นทีม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะเจตคติที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้

5) พัฒนาทักษะการประเมินตนเอง และการร่วมมือกันประเมินในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประเมินการเรียนรู้ ดังนั้น จึงต้องพัฒนาทักษะการประเมินให้แก่ผู้เรียน และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนว่า การประเมินตนเองเป็นส่วนหนึ่งของระบบประเมินผล รวมทั้งยอมรับผลการประเมินจากผู้อื่นด้วย นอกจากนี้ต้องจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การประเมินผลหลายๆ รูปแบบ

6) จัดปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นบริเวณในโรงเรียนจึงต้องจัดให้เป็นแหล่งความรู้ที่นักเรียนจะค้นคว้าด้วยตนเองได้ เช่น ศูนย์วิทยุการ บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน ฯลฯ รวมทั้งบุคลากร เช่น ครูประจำศูนย์วิทยุบริการหรือห้องสมุด ช่วยอำนวยความสะดวกและแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการ

จากแนวคิดและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้ยกตัวอย่างมานั้นเป็นแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนสมัยใหม่ซึ่งเป็นรูปแบบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยการได้ปฏิบัติจริงเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นการเรียนรู้แก่นแท้ของเนื้อหาสาระวิชาด้วยกระบวนการ ทำให้เกิดคุณลักษณะสำคัญต่อการสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นอกจากรูปแบบที่การจัดการเรียนรู้ได้นำเสนอมายังมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ อีกเช่น รูปแบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) รูปแบบ Project-based learning สะเต็มศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบซิปปาโมเดล รูปแบบอภิปราย ฯลฯ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

1.6 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ป.ป., น.9-17) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. **พื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก** ทักษะการอ่าน (Reading) ทักษะการเขียน (Writing) และทักษะการคำนวณ (Arithmetic) ถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นที่จะทำให้รู้และเข้าใจในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้ ที่แสดงความเป็นสาระวิชาหลักของทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และรัฐ ความเป็นพลเมืองดี ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำสาระเนื้อหาได้ครบคุมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว

2. ความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 ถึงแม้นักเรียนจะสอบวัดความรู้ความสามารถ ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยระเบียบการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แล้วก็ตาม คงไม่เพียงพอในโลกยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการสอดแทรกความรู้เชิงบูรณาการเข้าไปในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานความรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ และกำหนดประเด็นสำคัญต่อการสร้างความเป็นสังคมโลก การขับเคลื่อนเชิงวัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิตที่อยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมในบริบททางสังคมที่ต่างกันรอบด้าน และสร้างเข้าใจความเป็นมนุษย์ด้วยกันในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม การใช้วัฒนธรรมทางภาษาที่ต่างกันได้อย่างลงตัว

2.2 ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economic, Business and Entrepreneurial Literacy) เป็นการสร้างความรู้และ วิธีการที่เหมาะสม สำหรับการสร้างตัวเล็กเชิงเศรษฐศาสตร์ หรือเศรษฐกิจ มีความเข้าใจบทบาทใน เชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อสังคม และใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในการยกระดับ และเพิ่ม ประสิทธิภาพด้านอาชีพ

2.3 ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civil Literacy) เป็นการสร้างประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางสังคม ผ่านวิธีสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองการปกครองที่ถูกต้อง และนำวิถีแห่งความเป็นประชาธิปไตยไปสู่สังคมในระดับต่างๆ ที่เข้าใจต่อวิถีการปฏิบัติทางสังคมแห่งความเป็นพลเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและสากล

2.4 ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ ข้อมูลสารสนเทศ ภาวะสุขภาพอนามัย และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เข้าใจวิธีป้องกัน แก้ไข และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่มีต่อภาวะสุขภาพอนามัย ห่างไกลจากภาวะความเสี่ยงจากโรคภัยไข้เจ็บ ใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างเหมาะสม กับ บุคคล เฝ้ารอวังด้านสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลและครอบครัวให้เกิดความเข้มแข็ง รู้และเข้าใจใน ประเด็นสำคัญของการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีระดับชาติและสากล

2.5 ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) เป็นการสร้างภูมิรู้ และเข้าใจการอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม และมีส่วนร่วมอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม มีภูมิรู้ และเข้าใจผลกระทบจากธรรมชาติที่ส่งผลต่อสังคม สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญด้าน สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และกำหนดวิธีการป้องกันแก้ไข และอนุรักษ์รักษาสภาพแวดล้อม สร้าง สังคมโดยรอบให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

3. ทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

3.1 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

การนำบริบทสภาพแวดล้อมเป็นตัวการสร้างความกดดันให้นักเรียนตั้งคำถาม อยากรู้ให้มากตามประสบการณ์ พื้นฐานความรู้ที่สั่งสมมา และตั้งสมมติฐานคำตอบตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของตนเองที่ไม่มี คำว่าถูกหรือผิด นำไปสู่การแลกเปลี่ยนประเด็นความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อน เพื่อสรุปหาสมมติฐานคำตอบที่มีความน่าจะเป็นไปได้มากที่สุด โดยมีการพิสูจน์ยืนยันสมมติฐานคำตอบจากการไปสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้มาสนับสนุน หรือโต้แย้งได้เป็นคำตอบที่เรียกว่าองค์ความรู้ เรียกว่า การเรียนแก่นวิชา ซึ่งไม่ใช่เป็นการจดจำแบบผิวเผิน แต่การรู้แก่นวิชาหรือทฤษฎีความรู้จะสามารถนำไปเชื่อมโยงกับวิชาอื่น ๆ เกิดแรงบันดาลใจ อยากรู้พัฒนางาน สร้างผลงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่เรียกว่าความคิดเชิงสร้างสรรค์ นำทฤษฎีความรู้มาสร้างกระบวนการและวิธีการผลิต สร้างผลงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล และสังคมที่เรียกว่าพัฒนานวัตกรรม

3.1.1 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) เป็นการสร้างทักษะการคิดในแบบต่าง ๆ ดังนี้

1) แบบเป็นเหตุเป็นผล ทั้งแบบอุปนัย (inductive) และแบบอนุมาน (deductive)

2) แบบใช้การคิดกระบวนการระบบ (Systems thinking) โดยวิเคราะห์ ปัจจัยย่อยมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร จนเกิดผลในภาพรวม

3) แบบใช้วิจารณญาณและการตัดสินใจ ที่สามารถวิเคราะห์และประเมิน ข้อมูลหลักฐาน การโต้แย้ง การกล่าวอ้างอิง และความน่าเชื่อถือ วิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินความเห็นประเด็นหลัก ๆ สังเคราะห์และเชื่อมโยงระหว่างสารสนเทศกับข้อโต้แย้ง แปลความหมายของ สารสนเทศและสรุปบนฐานของการวิเคราะห์ และตีความและทบทวนอย่างจริงจังในด้านความรู้ และกระบวนการ

4) แบบแก้ปัญหา ในรูปแบบการฝึกแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยหลากหลาย ในแนวทางที่ยอมรับกันทั่วไป และแนวทางที่แตกต่างจากการยอมรับ รูปแบบการตั้งคำถามสำคัญที่ช่วยให้ความกระจ่างในมุมมองต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ทางออกที่ดีกว่า

3.1.2 การสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaboration) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีการสื่อสาร (digital and communication technology) ทำให้โลกศตวรรษที่ 21 ต้องการทักษะของการสื่อสารและความร่วมมือที่กว้างขวางและ ลึกซึ้ง ดังนี้

1) ทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจน ตั้งแต่การเรียบเรียงความคิดและมุมมอง (idea) สื่อสารเข้าใจง่าย ในหลายแบบ ทั้งการพูด เขียน และกิริยาท่าทาง การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปถ่ายทอดสื่อสาร ความหมายและความรู้ แสดงคุณค่า ทักษะคิด และความตั้งใจ การสื่อสารเพื่อการบรรลุเป้าหมายการทำงาน การสื่อสารด้วยหลากหลายภาษาและสภาพแวดล้อมที่หลากหลายอย่างได้ผล

2) ทักษะความร่วมมือกับผู้อื่น ตั้งแต่การทำงานให้ได้ผลราบรื่นที่เคารพ และให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นและช่วยเหลือประนีประนอมเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกับผู้ร่วมงาน และเห็นคุณค่าของบทบาทของผู้ร่วมงาน

3.1.3 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

ทักษะทางด้านนี้เป็นเรื่องของจินตนาการมาสร้างขั้นตอนกระบวนการ โดยอ้างอิงจากทฤษฎีความรู้เพื่อนำไปสู่การค้นพบใหม่เกิดเป็นนวัตกรรมที่ใช้ตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตที่ลงตัว และนำไปสู่การเป็นผู้ผลิตและผู้ประกอบการต่อไป ทักษะด้านนี้ได้แก่

1) การคิดอย่างสร้างสรรค์ ที่ใช้เทคนิคสร้างมุมมองอย่างหลากหลาย มีการสร้างมุมมองที่แปลกใหม่อาจเป็นการปรับปรุงพัฒนาเพียงเล็กน้อย หรือทำใหม่ที่แหวกแนวโดนสิ้นเชิงที่เปิดกว้างในความคิดเห็นที่ร่วมกัน สร้างความเข้าใจปรับปรุง วิเคราะห์ และประเมินมุมมอง เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดอย่างสร้างสรรค์

2) การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติ และสื่อสารมุมมองใหม่กับผู้อื่นอยู่เสมอ มีการเปิดใจและตอบสนองมุมมองใหม่ๆ รับฟังข้อคิดเห็น และร่วม ประเมินผลงานจากกลุ่มคณะทำงาน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา มีการทำงานด้วยแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ และเข้าใจข้อจำกัดของโลกในการยอมรับมุมมองใหม่ และให้มองความล้มเหลวเป็นโอกาสการเรียนรู้

3) การประยุกต์สู่นวัตกรรม ที่มีการลงมือปฏิบัติตามความคิดสร้างสรรค์ให้ได้ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม

3.2 ทักษะชีวิตและงานอาชีพ การเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง หรือมีภัยคุกคามได้ อย่างชาญฉลาดถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิตที่มีทักษะชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการคิดสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตเฉพาะบริบทสภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป นำไปสู่การเผยแพร่เทคนิควิธีการใช้และพัฒนาทักษะใช้ เกิดเป็นกลยุทธ์การขาย เกิดผู้ประกอบการในงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่ง เป็นทักษะงานอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้มีเท่าทันในยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและทักษะงานอาชีพจึงควรมีการพัฒนาสิ่งต่อไปนี้

3.2.1 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) เป็นทักษะเพื่อการเรียนรู้ การทำงานและการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องทำเพื่อการบรรลุเป้าหมายแบบมีหลักการ และไม่เลื่อนลอยภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และไม่คาดคิด ทั้งมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เวลา และการมีคู่แข่ง โดยใช้วิกฤตให้เป็นโอกาส ในด้านการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทที่แตกต่างไป งานที่มีกำหนดการที่เปลี่ยนไป และบริบทที่เปลี่ยนไปในด้านความยืดหยุ่น เป็นการนำเอาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมาใช้ประโยชน์อย่างได้ผล มีการจัดการเชิงบวกต่อคำชม คำตำหนิ และความผิดพลาด สามารถนำความเห็นและความเชื่อที่แตกต่าง หลากหลายทั้งของคณะทำงาน หรือข้ามวัฒนธรรมคณะทำงานมาทำความเข้าใจ ต่อรอง สร้างดุลยภาพ และทำให้งานลุล่วง ดังนั้นความยืดหยุ่นจึงทำเพื่อการบรรลุผลงานไม่ใช่เพื่อให้ทุกคนสบายใจ

3.2.2 การริเริ่มสร้างสรรค์และกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self Direction) เป็นทักษะที่สำคัญมากในการทำงานและดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีการกำหนด เป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม มีความสมดุลระหว่างเป้าหมายระยะสั้น ที่เป็นเชิงยุทธวิธี และเป้าหมายระยะยาวที่เป็นเชิงยุทธศาสตร์ มีการคำนวณประสิทธิภาพการใช้เวลากับ การจัดการภาระงาน การทำงานต้องทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยกำหนดตัวงาน ติดตามผลงาน และ ลำดับความสำคัญของงานได้เอง นอกจากนั้นการทำงานยังต้องฝึกทักษะการเป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ที่มีการมองเห็นโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อขยายความเชี่ยวชาญในงานของตนเอง มีการริเริ่มการพัฒนาทักษะไปสู่ระดับอาชีพ แสดงความเอาใจใส่จริงจังต่อการเรียนรู้ และทบทวนประสบการณ์ในอดีต เพื่อคิดหาทางพัฒนาในอนาคต

3.2.3 ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) เป็นทักษะทำให้คนในศตวรรษที่ 21 สามารถทำงานและดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมและผู้คน ที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างไม่แปลกแยก ทำให้งานสำเร็จ การพัฒนาทักษะนี้จะทำให้เกิด ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดีในเรื่อการทะเลาะ เกิดการทำงานในทีมที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดี ที่มีการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ตอบสนองความเห็นและคุณค่าที่แตกต่างอย่างใจกว้างเพื่อยกระดับความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมสู่การสร้างแนวความคิด วิธีทำงานใหม่สู่คุณภาพของผลงาน

3.2.4 การเป็นผู้สร้างผลงานหรือผลผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Productivity and Accountability) เป็นการกำหนดขั้นตอนวิธีการทำงานในการสร้างชิ้นงาน ผลงาน หรือผลิตภัณฑ์ อย่างมีหลักการตามทฤษฎีความรู้ที่ต้องมีทักษะความชำนาญการ ซึ่งเป็นเรื่องของการจัดการโครงการ ที่มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการบรรลุเป้าหมายภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ โดยการกำหนดลำดับความสำคัญ วางแผน และการจัดการผลิตภัณฑ์ และผลงานที่ได้จากการผลิตต้อง

มีคุณภาพเพื่อแสดงถึงทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการผลิต นำไปใช้ประโยชน์แก่บุคคล ชุมชนได้อย่างไม่มีผลกระทบทางลบ แต่ถ้ามีจะต้องออกมายอมรับข้อบกพร่องอย่าง ไม่ปิดบัง อันนำไปสู่การปรับแก้ไข หรือยกเลิก เพื่อแสดงจริยธรรมที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคม

3.2.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

ในศตวรรษที่ 21 มีความต้องการภาวะผู้นำและความรับผิดชอบแบบกระจายบทบาท จากการรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อการทำงานแบบประสานสอดคล้องเป็นคณะทำงาน และรับผิดชอบต่อแบบสร้างเครือข่ายร่วมมือแบบพันธมิตรการทำงาน เพื่อไปสู่เป้าหมายของผลงานร่วมกัน ซึ่งต้องพัฒนาทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการแก้ปัญหาในการชักนำผู้อื่นให้เห็นเป้าหมายร่วมกัน และทำให้ผู้อื่นเกิดพลังในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน เกิดแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นใช้ศักยภาพหรือความสามารถ สูงสุด โดยการทำตัวอย่างที่ไม่ถือผลประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง และไม่ใช้อำนาจโดยขาดจริยธรรม และคุณธรรม ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

3.3 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

3.3.1 การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) การรับรู้คำบอกเล่าจาก เพื่อน ผู้อื่น รวมถึงครูผู้สอน หรือแม้แต่สมมติฐานคำตอบที่หาหรือกันในกลุ่มอภิปราย เป็นเพียงความคิดเห็นที่รอการพิสูจน์ ยืนยันคำตอบที่เป็นจริงจากสารสนเทศที่ได้จากการสืบค้นรวบรวมจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้มาผ่านกระบวนการคิดแบบขาคิวการณญาณ สนับสนุน หรือโต้แย้งพิสูจน์ความเป็นจริงสร้างเป็นความรู้ และองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งต้องใช้ทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง มีทักษะการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศ และทักษะในการใช้อย่างสร้างสรรค์

3.3.2 การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) การรับสารจากสื่อ และสื่อสารออกไปในยุค media คนในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความสามารถใช้เครื่องมือผลิตสื่อ และสื่อสารออกไปหรือแม้แต่การรับเข้ามาในรูปวิดีโอ (Video) ออดิโอ (audio) พอดคาสท์ (podcast) เว็บไซต์ (website) และอื่น ๆ อีกมากมาย แต่การรับรู้จากแหล่งสื่อเหล่านั้นถ้าขาดการเท่าทัน ขาดการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ก็จะตกอยู่ภายใต้การถูกชักจูง ขวนเชื่อได้เช่นกัน จึงต้องสร้างทักษะการวิเคราะห์สื่อให้เท่าทันวัตถุประสงค์ของตัวสื่อ และผลิตสื่อขึ้นอย่างไร มีการตรวจสอบแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และเท่าทันต่อการมีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรมอย่างไร และมีข้อขัดแย้งต่อจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ในเรื่องการสร้างผลิตภัณฑ์สื่อ ต้องมีความเท่าทันต่อการเลือกใช้เครื่องมือที่พอเพียงพอเหมาะกับวัตถุประสงค์การใช้งาน และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมความแตกต่างหลากหลายด้านวัฒนธรรม

3.3.3 การรู้ทันเทคโนโลยี (ICT: Information, Communication and Technology Literacy) ในด้านทักษะความเท่าทันด้านเทคโนโลยีจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่

21 ทำให้คนรู้จักผลิตใช้และนำไปแลกเปลี่ยนใช้ในเวทีการค้า เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดการสืบค้น รวบรวมความรู้พิสูจน์สมมติฐานคำตอบในการใช้ทักษะการ คิดแบบมีวิจารณญาณ มากกว่าที่จะใช้เพื่อการบันเทิง ในแบบสังคมก้มหน้า จึงควรใช้เทคโนโลยีเพื่อการ วิจัย จัดระบบ ประเมิน และสื่อสารสารสนเทศ ใช้สื่อสารเชื่อมโยงเครือข่าย และ Social network อย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อการเข้าถึงการจัดการ การผสมผสาน ประเมิน และสร้างสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่ในเศรษฐกิจฐานความรู้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติตามคุณธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4. คุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21 สิบคุณลักษณะ คือ เป็นนักคิดวิเคราะห์ นักแก้ปัญหา นักสร้างสรรค์ นักประสานความร่วมมือ รู้จักใช้ข้อมูลและข่าวสาร เรียนรู้ด้วยตนเอง นักสื่อสาร ตระหนักรับรู้สภาวะของโลก เป็นพลเมืองทรงคุณค่า และมีพื้นฐานความรู้ เศรษฐกิจและการคลัง ซึ่งสรุปเป็นคุณลักษณะใน 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว และความเป็นผู้นำ
2. คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้

ของตนเอง

3. คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ ความเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ สำนึกพลเมือง กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้สำหรับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในสาระวิชาหลัก ความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและงานอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และต้องสร้างเสริมให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเป็นฐาน เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นักวิชาการให้ความสำคัญ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งครอบคลุมถึงการวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อ การจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการวิจัย หรือการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัย ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ดังนี้

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

กรมวิชาการ (2545,น.26) ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ชวนให้คิด อยากติดตาม กระตือรือร้น ใครรู้ใครเห็น เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ต่างๆ

จึงต้องจัดให้ตอบสนองต่อความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา การพัฒนาเครื่องมือหรือนวัตกรรมการวัด การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ และการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอผล

อมรวิชัย นาคทรพรพ (2546, น.103) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ การวิจัยไว้ว่ากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ ผู้เรียนเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าและค้นพบ ข้อเท็จจริงต่างๆ ในเรื่องที่ศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือ สำคัญ ซึ่งภายใต้นิยามนี้ การสอนแบบวิจัยก็เป็นการใช้หลักอุปนัย (inductive reasoning) หา ข้อเท็จจริงด้วยข้อมูลเชิง ประจักษ์เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ในการศึกษาระดับสูง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2547, น. 1) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ แบบ Research Base Learning ไว้ว่าเป็นการสอนเนื้อหาเรื่องราว กระบวนการ ทักษะ และอื่น ๆ โดยใช้รูปแบบการสอนชนิดที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เนื้อหาหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการสอนนั้น โดยใช้พื้นฐานกระบวนการวิจัย

ทิตินา แคมมณี (2550, น.144) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยเน้น กระบวนการวิจัย หมายถึง การจัดสภาพการณ์ของการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัย เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ โดยอาจจะใช้ประมวลผลวิจัย (Research review) มาประกอบการสอนเนื้อหาสาระ ใช้ผลการวิจัยมาเป็นเนื้อหาสาระของการ เรียนรู้ ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาเนื้อหาสาระ หรือให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยโดยตรง หรือช่วย ฝึกฝนทักษะวิจัยแก่ผู้เรียน

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2561,น. 209) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัย (Research-Based Instructional Model) ว่า เป็นวิธีการเรียนที่ใช้การวิจัยเป็นแก่นของกระบวนการ การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) นั่นคือ วิธีการค้นหาความรู้ ความจริงโดยอาศัยพื้นฐาน การคิดแบบอุปนัยและอุปมาน (Deductive-Inductive Method) และวิธีการ คิดแบบไคร่ครวญรอบคอบ ดังนั้น การเรียนรู้แบบใช้ วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้ตามสถานการณ์จริง การเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมพลัง และการเรียนรู้แบบนำตนเอง จึงเป็นฐานแนวคิดและทฤษฎีที่จัดอยู่ ในตระกูลเดียวกันที่ สำคัญของรูปแบบๆ รูปแบบการเรียนการสอนนี้ นำไปสู่ การพัฒนาคุณลักษณะด้านเรียนรู้ชำนาญ เชี่ยวชาญการปฏิบัติ

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้โดยที่ ให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผลการวิจัย กระบวนการวิจัย รวมถึงการร่วมทำวิจัยกับผู้สอนจนสามารถทำวิจัย ได้ด้วยตนเอง เพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ การรวบรวมข้อมูลแล้วสรุป เป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองสามารถคิดเชื่อมโยง เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ

2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมีความสำคัญคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 24 (5) กล่าวว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” และมาตรา 30 กล่าวว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา”

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเดิม (2547, น.2) ได้กล่าวถึงการสอนหรือการจัดการกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า บางครั้งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนก็ไม่เกิดการเรียนรู้ อันเนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้กระบวนการแสวงหาความรู้ อีกทั้งเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้นั้นมีอยู่มากมาย จึงจำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการวิจัยจึงเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

กาญจนา วัฒนา (2548, น.3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ว่า การวิจัยมีความสำคัญยิ่งสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ ผลการวิจัยจะทำให้รู้ว่าจัดการศึกษาอย่างไรจึงถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ครูต้องศึกษาและวิจัยให้ได้ข้อสรุปว่า การจัดการศึกษาอย่างไรจึงจะเสริมสร้างกระบวนการคิด การฝึกทักษะการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ต้องสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ (2560, น.62) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (research-based learning) เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวมถึงสนับสนุนแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและ สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้ นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ทักษะการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอีกด้วย อีกทั้งเป็นการพัฒนา กระบวนการแสวงหาความรู้ที่ผู้เรียนจะได้พัฒนาและสร้างขึ้นในตัว อันจะนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียนที่พร้อมสำหรับ สังคม

ฐานความรู้ต่อไปในอนาคต การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้กระบวนการวิจัย ซึ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง และมีความหมายต่อตนเอง

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2561, น.2) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา หรือเพียงแค่การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือ ตีความสิ่งที่ได้ศึกษา นั้นยังไม่เพียงพอ ปัจจุบันจึงต้องทำให้ผู้เรียนทำได้มากกว่าการเข้าใจเนื้อหา หรือเพียงแค่การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือ ตีความสิ่งที่ได้ศึกษา โดยเน้นที่การสร้างผลิต(Products)ขึ้นมาได้

สุนทรี ไกรกาบแก้ว (ม.ป.ป., น.3-4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่ทำให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจนเกิดทักษะการใช้การวิจัยในการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ ทฤษฎี แนวคิด หลักการและข้อค้นพบที่มีความหมายมีความเที่ยงตรง รู้จักวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การแก้ปัญหาหรือการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการ พัฒนาทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการบริหารจัดการเวลา ทักษะการสื่อสาร ทักษะประเมินผล และทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ทำให้ครูมีการวางแผนทำงานในหน้าที่ของตนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ วางแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ประเมินผลการทำงานเป็นระยะโดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไรเมื่อไร เพราะอะไร และทำให้ทราบผลการกระทำว่าบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร

3. ทำให้เกิดประโยชน์ต่อวงการการศึกษา ผลของการจัดเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐานสามารถนำมาเป็นข้อมูล ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูแต่ละคน ซึ่ง ครูแต่ละคนสามารถจะประยุกต์และนำไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเน้นกระบวนการคิดและการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบที่ อยากรู้ สืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง ค้นหาคำตอบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ทำงานเป็นระบบเน้นการพัฒนา ความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้

5. เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอาข้อดีของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานมาเป็นสื่อทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ได้วิจัยและลงมือปฏิบัติจริง มีการ ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างตั้งใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่ายและมีความสุข ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนได้ง่าย ขึ้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ได้ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดี ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน

7. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ผ่านกระบวนการแก้ปัญหา การเสาะแสวงหา และการวิเคราะห์ การประเมินซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานนั้นมีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้เป็นผู้ที่มีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ทักษะการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และยังเป็นการสร้างทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนา หรือสร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ความสำคัญต่อผู้สอนคือสามารถทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัย

2.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

อมรวิชช์ นาครทรพร (2546, น.105) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ไว้ดังนี้

ประการแรก การสอนแบบวิจัยมีฐานคิดและความเชื่อมาจากกลุ่มทฤษฎี Constructivism ที่เชื่อใน “กระบวนการสร้างความรู้ในตน” ของคนเรา และหัวใจของการสอนแบบวิจัยก็คือการส่งเสริมกระบวนการสร้างความรู้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

ประการที่สอง สาระสำคัญของการสอนแบบวิจัยอีกส่วนหนึ่งจึงน่าจะอยู่ที่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์ภาคปฏิบัติในเรื่องที่ศึกษา ซึ่ง เชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ผู้เรียนได้จะมีคุณค่าและถาวรมากกว่าเป็นเพียงการ “เรียนรับ” (passive learning) หากเปลี่ยนบทบาทผู้เรียนมาเป็นการ “เรียนรุก” (active learning) โดยอาศัยการวิจัยเป็นสื่อสร้างความรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจใคร่รู้จริง ๆ

ประการที่สาม นอกจากฐานคิดเกี่ยวกับการให้โอกาสผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการเน้นประสบการณ์ตรงภาคปฏิบัติแล้ว โดยที่การสอนใช้กระบวนการวิจัยเป็นสื่อสำคัญ

ประการที่สี่ ลักษณะการสอนแบบวิจัยมักมีการบูรณาการเนื้อหาและวิธีการสอน และใช้ แนวการสอนที่อิงปัญหาในชีวิตและสังคม เน้นความคิดและค่านิยม และส่งเสริมอัตลักษณ์และเสรีภาพในการเรียนรู้ ตลอดจนการมีวิจารณ์ญาณอิสระของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประการที่ห้า การสอนแบบวิจัยยังต้องประกอบไปด้วยการกำหนดเงื่อนไขหลักสูตร และการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการสอนแบบวิจัย

ทิสนา แคมมณี (2548,อ้างถึงในสุนทรี ไกรกาบแก้ว,ม.ป.ป., น.9) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ที่ใช้ผลการวิจัยเป็นสาระการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเรียนรู้ผลการวิจัย การใช้

ผลการวิจัยประกอบการสอน การเรียนรู้จากการศึกษางานวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัย 2) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ใช้กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเรียนรู้วิธีทำวิจัย การเรียนรู้จากการทำรายงานเชิงวิจัย การเรียนรู้จากร่วมทำโครงการวิจัย การเรียนรู้จากการทำวิจัยขนาดเล็กและการเรียนรู้จากการทำวิทยานิพนธ์

ไพศาล สุวรรณน้อย (2549, น.19) กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Base Learning) ไว้ว่า เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ในสาระการเรียนรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะกระบวนการวิจัย ทักษะกระบวนการคิด การสร้างเจตคติที่ดีต่อการวิจัยในการพัฒนาวิชาชีพ

วรวิชัย นิเทศศิลป์ (2561, น 11) ได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 4 ลักษณะดังนี้

1. แนวคิดเปลี่ยนจากแนวคิดเรียนรู้จากการฟัง ตอบให้ถูก เป็นการถาม หาคำตอบเอง
2. เป้าหมายเป็นการเปลี่ยนเป้าหมายจาก จำ ทำ ใช้ เป็น การคิด ค้น แสวงหา
3. วิธีสอนเปลี่ยนวิธีสอนจาก การเรียนรู้โดยการบรรยายเป็นการให้คำปรึกษา
4. บทบาทผู้สอนเปลี่ยนจากบทบาทผู้สอน เป็นผู้ปฏิบัติเอง และจัดการให้ผู้เรียนปฏิบัติ

นอกจากนี้แล้วการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มีลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีดังต่อไปนี้คือ 1) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) 2) รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed approach) 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Based Learning) 4) การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านกระบวนการศึกษางานวิจัย การได้รับการเรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการร่วมทำวิจัยกับผู้สอนจนผู้เรียนสามารถทำวิจัยได้เอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้จริง แล้วนำประสบการณ์ไปประมวลสร้างองค์ความรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ฝึกทักษะการทำงาน ทักษะทางด้านสังคมการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกระบวนการศึกษางานวิจัย

1.4 รูปแบบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มีนักวิชาการหลายท่านได้

กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และ การนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้ดังนี้

Healey (2005, อ้างถึงใน สุภาภรณ์ มาชัยวงศ์, สุทธิวรรณ ปิติภักย์พงษ์, มงคล จิตรโสภิน และ วิภารัตน์ แสงจันทร์, 2018, น.14) ได้แบ่งรูปแบบการเชื่อมโยงระหว่างการจัดการเรียนรู้กับการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้จากผลวิจัย (Research-Led Teaching) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับ ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด ซึ่งผู้เรียนเรียนตามเนื้อหาสาระที่เรียนตามหลักสูตร ที่ผู้สอนกำหนด

2. การจัดการเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย (Research Oriented Teaching) เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะนำกระบวนการวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ ผู้เรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติเอง แต่เป็นการเรียนรู้จากการถ่ายทอดของผู้สอน

3. การจัดการเรียนรู้โดยให้ทำวิจัย (Research Base Teaching) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยที่ผู้เรียนได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง เรียนรู้การทำวิจัยผ่านการสืบเสาะ เป็นการลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

4. การจัดการเรียนรู้จากการสัมมนาผลการวิจัย (Research Tutored Teaching) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนได้เลือกเรื่องวิจัยตามความสนใจของตนเอง ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย และอภิปรายในกลุ่มเล็ก โดยที่ผู้สอนให้คำแนะนำในส่วนของประเด็นที่ไม่สมบูรณ์

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2547, น.8) ได้นำเสนอ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานไว้คือ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย คือการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยในระดับต่างๆ เช่น การฝึกปฏิบัติการทดลองในห้องปฏิบัติการ หรือห้องปฏิบัติการจิตวิทยาการศึกษา วิทยานิพนธ์ (case study) การทำโครงการ การทำวิจัยเอกสาร การทำวิจัยฉบับจุ๊ว (Baby Research) การทำวิทยานิพนธ์ และอื่น ๆ

2. การจัดการเรียนรู้โดยร่วมทำวิจัยกับผู้สอนหรืออาจารย์ โดยการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้สอนหรืออาจารย์ เป็นแนวความคิดเรื่อง Under study concept

3. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัยของผู้สอนหรืออาจารย์ และของนักวิจัยชั้นนำของศาสตร์ที่ศึกษา เพื่อเรียนรู้ว่าอะไรคือ ความรู้ชายแดน (frontier of knowledge) ในศาสตร์ของตน เรียนรู้วิธีตั้งโจทย์ปัญหา เรียนรู้วิธีแก้ปัญหา เรียนรู้ผลการวิจัย เรียนรู้หลักการหรือทฤษฎี ที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้นๆ เรียนรู้การนำผลวิจัยไปใช้ และการวิจัยต่อไปเป็นต้น

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน เป็นการทำให้ผู้เรียนรู้ว่า ความรู้ใหม่ๆ ในศาสตร์ของตนนั้นเป็นอย่างไร และเป็นการสร้างศรัทธาผู้เรียนที่มีต่อผู้สอนในเรื่องของความทันสมัย และไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการสอนในเรื่องเดิมๆ ซ้ำๆ

ไพศาล สุวรรณน้อย (2549, น.21) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน 6 รูปแบบ ดังนี้คือ

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานทางการวิจัย
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาความรู้ความเข้าใจทฤษฎีจากผลการวิจัย
3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานจากผลการวิจัย
4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยการนำผลการวิจัยมา

ทำซ้ำ

5. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยการเป็นผู้ช่วย

นักวิจัย

6. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยการเป็นนักวิจัยเต็ม

รูปแบบโดยให้นำเสนอหัวข้อวิจัยเอง

ทิตินา เขมณี (2548, น.12-13) ได้กล่าวถึงแนวทางในการนำการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ไว้ 4 แนวทางคือ

แนวที่ 1 ครูใช้เนื้อหาจากผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำเนื้อหาจากการวิจัยมาให้ผู้เรียนได้รับรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทเรียน

แนวที่ 2 ผู้เรียนใช้ผลวิจัยในการเรียนรู้ เป็นการศึกษาค้นคว้างานวิจัย โดยครูควรจะต้องเลือกงานวิจัยให้เหมาะสมแก่ช่วงวัยของผู้เรียน

แนวที่ 3 ครูใช้กระบวนการวิจัยในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย โดยครูอาจจะออกแบบการใช้กระบวนการจนครบขั้นตอนหรืออาจจะไม่ครบขั้นตอนก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและผู้เรียน

แนวที่ 4 นักเรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้คอยกำกับการแสวงหาความรู้ ด้วยกระบวนการวิจัย โดยกำกับติดตามให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

นอกจากนี้ รัตนา ดวงแก้ว (2561, น.9) ได้กล่าวถึงการใช้ประโยชน์จากการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ผู้บริหาร และครูสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง ดังนี้

1. การจัดทำโครงการวิจัยขึ้นเอง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาหรือพัฒนา ซึ่งอาจเป็นงานวิจัยที่ผู้วิจัยทำคนเดียวหรือจัดทำเป็นคณะวิจัย ในการจัดทำโครงการวิจัยขึ้นเอง ผู้วิจัยจะต้องมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยเป็น อย่างดี ตั้งแต่ การกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย การตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย การกำหนด ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล และการสรุปผล อภิปรายผล

ส่วนการนำผลงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาวิจัยไว้แล้วไปใช้ ผู้ที่นำไปใช้ก็ต้องรู้จักการคัดสรรงานวิจัยที่มีคุณภาพ และต้องสามารถประเมินเชิงวิพากษ์งานวิจัยได้

2. การนำผลงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาวิจัยไว้แล้วมาประยุกต์ใช้ในเรื่องหรือประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนา ซึ่งในที่นี้รวมถึงการนำมาใช้ และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่ามีแนวคิดหลายแนวคิดที่น่าสนใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษา ผู้ศึกษาจึงเลือกแนวทางของ Healey สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม และ ทิศนา ขัมมณี เนื่องจากเป็นแนวคิดของการประยุกต์ใช้ หรือการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยที่เป็นกระบวนการที่ชัดเจนที่สุด สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับระดับของผู้เรียนอย่างเหมาะสม และมีแนวทางที่คล้ายกัน ตั้งแต่การนำเนื้อหามาใช้ตลอดจนถึง การใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ หรือเป็นกรอบในการศึกษา จึงได้แนวทางการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานดังตารางเปรียบเทียบแนวคิดดังนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ลำดับที่	แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน			สรุปสาระสำคัญ
	สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม (2547)	ทิศนา ขัมมณี (2548)	Healey (2005)	
1	การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้ และการทำวิจัยในระดับที่เหมาะสมกับผู้เรียน	การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยโดยการออกแบบการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน	การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเองผ่านการสืบเสาะหาความรู้	การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย
2	การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยผู้สอนกับผู้เรียนทำวิจัยไปพร้อมกัน	ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้โดยครูเป็นผู้คอยกำกับติดตามให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากที่สุด	การจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนเป็นผู้นำการจัดการเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับ ผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย
3	การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนศึกษางานวิจัยเพื่อให้รู้กระบวนการหลักการของงานวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้	ผู้เรียนใช้ผลวิจัยในการเรียนรู้เป็นการศึกษาค้นคว้างานวิจัย โดยครูควรจะต้องเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมแก่ช่วงวัยของผู้เรียน	การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนทำการศึกษา งานวิจัยที่สนใจแล้ว นำเสนอในกลุ่มโดยผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะ	การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย
4	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการวิจัยที่เป็นความรู้ใหม่ๆ ทันสมัยอยู่เสมอๆ	การใช้เนื้อหาที่เป็นผลการวิจัยมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหาที่มีอยู่แล้ว	การจัดการเรียนรู้โดยการถ่ายทอดเนื้อหาจากผลการวิจัยของผู้สอน กำหนดตามหลักสูตร	การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดการในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานสามารถสรุปการจัดการการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษาได้ โดยเรียงลำดับจากระดับที่ทำได้ง่ายไปยากได้ 4 แนวทางดังนี้

1. การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย
3. การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย
4. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

โดยในแต่ละแนวทางผู้ศึกษาได้ศึกษารายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในการนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้นั้นได้มีการอธิบายไว้ดังต่อไปนี้

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2547, น.26) ได้กล่าวถึงการนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อค้นพบที่เกิดขึ้น จากผลงานวิจัยตามความสนใจของผู้เรียน แต่ต้องสอดคล้องกับสาระของวิชาที่กำลังเรียนซึ่งผู้สอนอาจเป็นผู้จัดหาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจาร์ณ หรือให้ผู้เรียนกำหนดเรื่อง ปัญหาที่ตนสนใจ นำเสนอผลงานที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนผู้เรียนคนอื่น ๆ ในห้อง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2547, น.8) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอนว่า เป็นการทำให้ผู้เรียนรู้ว่า ความรู้ใหม่ ๆ ในศาสตร์ของตนนั้นเป็นอย่างไร และเป็นการสร้างศรัทธาผู้เรียนที่มีต่อผู้สอนในเรื่องของความทันสมัย และไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการสอนในเรื่องเดิมๆ ซ้ำๆ

ทิตินา แคมมณี (2548, น.12-13) ได้กล่าวถึงแนวทางในการนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ว่า การที่ครูใช้เนื้อหาจากผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำเนื้อหาจากการวิจัยมาให้ผู้เรียนได้รับรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (ม.ป.ป., น.1) ได้เสนอแนวทางในการนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสามารถใช้ได้ในลักษณะดังนี้

1.1 ใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรง เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

อาจารย์

ผู้สอนนำไปใช้ในการปรับ กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือใช้ผลการประเมิน เป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนได้

1.2 ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เป็นไป อย่างราบรื่น และมีประสิทธิผล ยิ่งขึ้น

2. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการ พัฒนาการเรียนการสอนโดย

2.1 นำไปใช้แก้ปัญหาหรือนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการที่เป็นความรู้ใหม่ นำไป อ้างอิงหรือนำไปสอนนักเรียน เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

2.2 นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อไปเพื่อให้ได้ความรู้ที่ลึกซึ้งเป็น ประโยชน์ยิ่งขึ้น

3. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการ ผลการวิจัยนอกจากจะเป็น ประโยชน์ในด้านการปรับปรุงและพัฒนางานหรือการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็น ประโยชน์ ต่อ การพัฒนาวิชาชีพอีกด้วย โดยผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทย ฐานะ หรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น

เก็จจกน ก เอื้อวงศ์ (2560, น.118) ได้ทำการวิจัยกลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ข้อสรุปกลยุทธ์ด้านการสร้างความตระหนักในการใช้ ประโยชน์จากงานวิจัย มีมาตรการ/แนว ทางการดำเนินงานโดยสรุป คือ สถานศึกษาเสริมสร้างให้ครู มีความตระหนักและเชื่อว่า การวิจัยเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาผู้เรียนและคุณภาพสถานศึกษา ส่งเสริมครูได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยจากแหล่งเรียนรู้ และบุคคลอื่นๆ กำหนดแนวปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย โดยให้มีการเผยแพร่ หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในหรือภายนอก สถานศึกษาและจูงใจให้ครูดำเนินการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้และนางานวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่าง ต่อเนื่องโดยให้การปฏิบัติงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุป การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือการที่ผู้สอนนำ ผลจากการวิจัยมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือทั้งหมดจากเนื้อหาที่มีอยู่ ซึ่งทำให้มีองค์ ความรู้ใหม่ๆจากการวิจัยมาถ่ายทอดแก่ผู้เรียน ตลอดจนการใช้ผลจากการวิจัยในการแก้ปัญหาและ พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้จากงานวิจัย ได้มีการอธิบายไว้ดังต่อไปนี้

Healey (2005, อ้างถึงใน สุภาภรณ์ มาชัยวงศ์ และ คณะ, 2018 น. 14) ได้อธิบาย การให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยการว่าเป็นการจัดการเรียนรู้จากการสัมมนาผลการวิจัย (Research Tutored Teaching) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนได้เลือกเรื่องวิจัยตามความสนใจของตนเอง ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย และอภิปรายในกลุ่มเล็ก โดยที่ผู้สอนให้คำแนะนำในส่วน ประเด็นที่ไม่สมบูรณ์

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2547, น 26) ได้กล่าวถึงการนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในส่วนของผู้เรียนศึกษาค้นคว้างานวิจัยไว้ว่า เป็นการเรียนการสอนโดยการสังเคราะห์งานวิจัย มีความเข้มข้นกว่าวิธีการที่ผู้สอนเป็นผู้จัดหาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือให้ผู้เรียนกำหนดเรื่อง ปัญหาที่ตนสนใจ นำเสนอผลงานที่ได้ ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนผู้เรียน แล้วเปลี่ยนเป็น ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนมีพื้นฐาน เกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัย เช่น การศึกษางานวิจัยแล้วนำมาสรุปเข้าด้วยกัน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2547, น 8-9) ได้อธิบายระดับของการ จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัยซึ่งเป็นระดับเบื้องต้นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็น ฐานดังนี้

ระดับที่ 1 ผู้เรียนศึกษาหลักการความรู้เบื้องต้นจากตำรา เอกสาร สื่อต่างๆ หรือจาก คำบรรยายของผู้สอนแต่มีใช้ลักษณะเพียงแค่การอ่านหรือฟังแล้วจบไปต้องมีการถกแถลง พูดคุย สนทนากันอย่างนักวิชาการ อ่านแล้วคิด อย่างไร เห็นอย่างไร เพราะเหตุใด อาจต้องมีตำราพื้นฐาน (basic text) ในสาขาวิชานั้นๆ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง แล้วนำมาอภิปรายเชิงวิชาการ ในชั้นเรียนต่อไป ซึ่งระดับที่ 1 เป็นทักษะพื้นฐานของกระบวนการวิจัย คือ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้ววิเคราะห์วิจารณ์จากเอกสารตำราหลัก

ระดับที่ 2 เป็นการเรียนรู้ผลการวิจัยจากการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองหรือจากคำ บอกล่าของผู้สอน การเรียนการสอนในระดับนี้เริ่มเกี่ยวข้องกับตัวงานวิจัย ผู้เรียนต้อง ศึกษา ข้อความรู้จากผลงานวิจัยของผู้อื่นแล้วคิดวิเคราะห์ วิจัย ถกแถลง อภิปราย พูดคุย สนทนาอย่าง นักวิชาการ

ระดับที่ 3 เป็นการเรียนรู้โดยการศึกษาจากงานวิจัยโดยตรง การเรียนรู้ลักษณะนี้ทำให้ ผู้เรียนจำได้มากกว่าการเรียน แบบเตรียมสอบ การเรียนการสอนในระดับนี้เป็นการทำให ้เนื้อหาวิชาและกระบวนการวิจัยผสมผสานไปด้วยกันได้ ผู้เรียนจะได้ศึกษาว่าในศาสตร์ของตานั้นมี วิธีการทำวิจัยหรือมีวิธีการหาความรู้อย่างไร ผู้เรียนที่ได้ศึกษางานวิจัยชั้นเยี่ยมที่ได้รับการคัดสรรทั้ง ในด้านของเนื้อหาสาระและระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม งานวิจัยทุกชิ้นยังคงมี จุดอ่อนใน บางประเด็นซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกวิเคราะห์วิจารณ์ เสนอแนะแนวทางปรับปรุงงานวิจัยต่างๆ เหล่านั้นได้

ระดับที่ 4 เป็นการทำรายงานเชิงวิจัย เมื่อผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการวิจัยในศาสตร์ของตน โดยศึกษาจากตัวอย่าง งานวิจัยในระดับที่ 3 แล้ว ผู้เรียนควรสามารถทำรายงานเชิงวิจัยด้วยตนเองได้ อาจเป็นการทำกรณีศึกษา การสำรวจ หรือการวิจัยเอกสาร

ทศนา เขมมณี (2548, น.12-13) ได้กล่าวถึงแนวทางในการให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยไว้ว่าเป็นการให้ผู้เรียนใช้ผลวิจัยในการเรียนรู้ เป็นการศึกษาค้นคว้างานวิจัย โดยครูควรจะต้องเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมแก่ช่วงวัยของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุปการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้จากงานวิจัยเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าความรู้เบื้องต้นจากตำรา การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลวิจัย คำบอกเล่าของผู้สอน รวมทั้งการศึกษาจากงานวิจัยโดยตรง แล้วทำการอภิปราย การวิเคราะห์ วิจัยงานวิจัย ตลอดจนการทำรายงานเชิงวิจัยจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย

3. การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันทำวิจัยอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2547, น.26) ได้กล่าวถึงการนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในส่วนของผู้เรียนร่วมกับผู้สอนทำวิจัยไปพร้อมกันไว้ว่า เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยร่วมทำโครงการวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ขั้นตอนในการทำงานวิจัยจากผู้สอนในระหว่างที่ดำเนินการวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้สอนและเพื่อนร่วมวิจัย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และทัศนีย์ บุญเติม (2547, น 10) ได้อธิบายระดับของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในระดับที่ 6 ซึ่งเป็นระดับที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำวิจัยกับผู้สอนว่า เป็นการทำวิจัยภายใต้การนิเทศ และ/หรือ การเป็นผู้ช่วยวิจัยในโครงการวิจัยของผู้สอน ผู้เรียนจะมีโอกาสสัมผัสกับการทำวิจัยจริงๆ ภายใต้การนิเทศ ของผู้สอน เจ้าของโครงการ จะได้เรียนรู้ขั้นตอนการทำงานวิจัยด้วยการลงมือปฏิบัติ และยังได้ศึกษากระบวนการจัดการโครงการวิจัยอีกด้วย

สรารุช ชัยยอง (2552, น.18-19) ได้สรุปการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานว่า เป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูง เป็นการสอนและการทำวิจัยไปพร้อมกัน ผสมผสานกลมกลืนกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เนื้อหาความรู้และกระบวนการวิจัย ทำให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ในเนื้อหาสาระ รู้จักกระบวนการทำงาน และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานมีที่มาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่เน้นการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning) ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการเรียนการสอนแบบสืบสวน (Inquiry Teaching Method) และเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-based Learning)

จึงสามารถสรุปลักษณะของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยได้คือ กระบวนการเรียนรู้โดยที่ครูและผู้เรียนทำวิจัยไปพร้อมกัน โดยครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำการจัดการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยซึ่งทำให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหาหรือองค์ความรู้ใหม่

4. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยด้วยตนเอง มีรายละเอียด

ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2545, น.19-21) ได้อธิบายการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ว่าเป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีแนวคิดของการจัดการเรียนรู้เช่นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participation Learning) ที่เน้นการสร้างความรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียนและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน แนวคิดการเรียนรู้ตามหลักพระพุทธศาสนา 3 ระดับได้แก่ การรู้จำ การคิดหาเหตุผล และการรู้แจ้งด้วยการพบด้วยตนเอง แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) จากประสบการณ์การเรียนรู้ แนวคิดเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในกระบวนการวิจัย เพื่อจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผล การตอบปัญหา การเรียนรู้แบบสหวิทยาการ และ การเรียนรู้ในปัญหาที่ตนเองสนใจ โดยในการใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องทราบความต้องการการเรียนรู้ของตนเอง มีการลำดับความสำคัญก่อนหลังตามความจำเป็นและความสำคัญให้ได้เป็นลำดับแรก และกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ได้

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ผู้เรียน ต้องรู้จักการวางแผนการเรียนรู้ของตนเองว่า มีเป้าหมายเรื่องใด มีเวลามากน้อยเพียงใด มีแหล่งเรียนรู้ที่ไหนบ้าง มีวิธีเรียนใดบ้าง ต้องใช้สื่อใดบ้าง และเมื่อมีปัญหาจะสามารถปรึกษาใคร เมื่อได้รับความรู้จะใช้ความรู้นั้นได้อย่างไร ตลอดจนวางแผนไปถึงการนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนางานอย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติในการแสวงหาความรู้ตามที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งอาจใช้วิธีการต่างๆ ในการเรียนรู้ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึก ข้อความ การสรุปความ ฯลฯ จากการใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ศูนย์วิทยาการ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล และสื่อเทคโนโลยี เป็นต้น เมื่อได้รับความรู้แล้วควรมีการตรวจสอบความรู้ที่ได้เพื่อยืนยันความถูกต้อง และตัดสินใจเลือกความรู้ไปใช้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปความรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสรุป ความรู้และนำเสนอความรู้ ที่ได้จากการค้นคว้าในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนภูมิ ฯลฯ และอาจใช้ เครื่องมือช่วยในการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงและนำไปใช้ในการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ ผู้เรียนได้ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองในระหว่างการเรียนรู้ทุกขั้นตอน เพื่อนำไปปรับปรุงและ รวมถึงการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานต่อไป

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2547, น. 8) กล่าวถึงการ จัด กระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีวิจัยเป็นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยใน ระดับต่างๆ เช่น การทำการทดลองในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์หรือห้องปฏิบัติการจิตวิทยา การศึกษารายกรณี การทำโครงการ การทำวิจัยเอกสาร การทำวิจัยขนาดเล็ก การทำวิทยานิพนธ์ และอื่นๆ

อมรวิรัช นาคทรพรพ (2547, น.22-23) ได้ให้แนวคิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยว่า เป็นการให้หลักอุปนัย (Inductive Reasoning) หาข้อเท็จจริงโดยข้อมูลเชิง ประจักษ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ในการศึกษาระดับสูง แนวคิดที่เกี่ยวกับการสอน แบบวิจัยมีพื้นฐานสัมพันธ์กับกลุ่มทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่เน้นว่าการ เรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล โดยบุคคลเป็นผู้สร้างความรู้จากการสัมพันธ์สิ่งที่พบ เห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็น ฐาน

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2547, น.24-25) ได้กล่าวว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้ ผู้เรียนได้ทำวิจัยมีพื้นฐานมาจากการเรียนการสอนแบบสืบสวน (Inquiry Teaching Method) ที่เน้น ให้ผู้เรียนได้สงสัยสืบสวน ทดลอง และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง โดยเน้นกระบวนการค้นหาและ ตรวจสอบความรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ สามารถคิดวิเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณ การเรียนการสอน แบบสืบสวนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-based Learning) ข้อสงสัย หรือปัญหา เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะค้นคว้าหาข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหา หลักการ พื้นฐานนอกจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักแล้ว ผู้เรียนต้องเรียนรู้โดยใช้ตนเองเป็นหลักในการ เรียนรู้เพียงคนเดียวหรือเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่มย่อย

สรารุช ชัยยong (2552, น.18-19) ได้สรุปการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิจัย เป็นฐานว่า เป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูง เป็นการสอนและการทำ วิจัยไปพร้อมกันผสมผสานกลมกลืนกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เนื้อหาความรู้และกระบวนการวิจัย ทำให้ ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ในเนื้อหาสาระ รู้จักกระบวนการทำงาน และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การ จัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานมีที่มาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่เน้นการเรียนรู้ที่

เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning) ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการเรียนการสอนแบบสืบสวน (Inquiry Teaching Method) และเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-based Learning)

จึงสามารถสรุปได้ว่า ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทำวิจัย คือ การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้กำหนดหรือพบหัวข้อปัญหาที่จะเรียนรู้ การกำหนดจุดมุ่งหมายและวางแผนที่จะแก้ปัญหา ด้วยการดำเนินการศึกษาหรือแก้ปัญหาสืบสวน ค้นคว้า ทดลอง การค้นพบคำตอบด้วยตนเองในลักษณะเชิงประจักษ์ นำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลและนำเสนอผลงาน ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ก่อให้เกิดการพัฒนาการคิดในระดับสูงแก่ผู้เรียน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาหรือการประเมินความความต้องการจำเป็น

3.1 ความหมายของการประเมินความความต้องการจำเป็น และมุมมองของความความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2558, น.62) ได้ให้ความหมายของการประเมินความความต้องการจำเป็นว่า การประเมินเพื่อที่จะกำหนดความแตกต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยระบุสิ่งที่อยากให้เกิดเป็นเช่นใดและประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความความต้องการจำเป็นจะทำให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของการพัฒนาการจัดการศึกษา

Kaufman (1981,อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.58) กล่าวว่า การประเมินความความต้องการจำเป็นหมายถึง การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่าง ผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา การจัดเรียงลำดับความสำคัญ และการเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

Revire, Berkovitz, Carter, and Ferguson, (1996, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.62) ได้ให้ความหมายการประเมินความความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความความต้องการจำเป็นกระบวนการที่จัดกระทำอย่างเป็นระบบเพื่อคัดเลือกหรือวิเคราะห์ให้ได้ปัจจัย เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินการทุกขั้นตอน ผลการประเมินใช้ได้เฉพาะกลุ่มประชากร แต่มีความเป็นระบบบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ และเน้นผลลัพธ์

สุวิมล ว่องวานิช (2558,น.33) ได้สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ของความความต้องการจำเป็นในมุมมองทางจิตวิทยาและทางการประเมิน ดังนี้

มุมมองด้านจิตวิทยา

Boeree (2002) และ Gwynne (1997) (อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.34) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการจำเป็นของ Abraham Maslow ได้กำหนดความต้องการจำเป็นของมนุษย์ ชั้นแรกคือความต้องการทางกายภาพ (physiological needs) ชั้นที่สองคือความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (security/safety needs) ชั้นที่สามคือความต้องการจำเป็นด้านความรักและการได้เป็นเจ้าของ (love and belonging needs) ชั้นที่สี่คือความต้องการจำเป็นด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (esteem needs) และชั้นที่ห้าคือความต้องการจำเป็นการบรรลุศักยภาพแห่งตน (self-actualization needs)

มุมมองทางการประเมิน

สุวิมล ว่องวานิช (2558, น. 35) ได้จำแนกความต้องการจำเป็นในมุมมองของการประเมินเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรก ความต้องการจำเป็นคือความแตกต่างหรือความขาดแคลน (discrepancy) กลุ่มที่สองความต้องการจำเป็นคือประโยชน์ที่ได้รับ (benefits) จากการสนองตอบต่อการขาดแคลนนั่นๆ

กลุ่มที่ 1 ความต้องการจำเป็นคือความแตกต่างหรือความขาดแคลน

กลุ่มที่ 1.1 มุมมองในมิติความแตกต่าง

Trintby (1979, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.36) ได้เปรียบเทียบโมเดลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักวิชาการ จำนวน 4 โมเดลได้แก่ Kaufman's Model of Needs Assessment, Coffing's Client Needs Assessment, Lee's Needs Assessment และ Harless's Front-End Analysis ในแต่ละโมเดลได้ให้นิยามของความต้องการจำเป็นสอดคล้องกันคือ นิยามตามความแตกต่าง (discrepancy) ยกเว้นโมเดลของ Harless ที่นิยามในรูปของปัญหา (problems) ที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้ สภาพที่เป็นอยู่ไม่สมบูรณ์ ไม่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาทางแก้ไข

Kaufman and English (1981, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.36) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น เป็นความขัดแย้งระหว่าง สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสิ่งที่ปรารถนาจะเกิดขึ้น หรือต้องการให้เกิดขึ้น

Witkin (1984, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น. 36) ได้ให้คำนิยามของความต้องการจำเป็นไว้ว่าเป็น “ความแตกต่างหรือ ช่องว่าง (Gap) ระหว่างสิ่งที่เป็นอย่าง สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (what is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น/สภาพที่ พึงปรารถนา (what should be)”

กลุ่มที่ 1.2 มุมมองในมิติความแตกต่างและมิติความเสียหายที่เกิดขึ้น

Scriven และ Roth (1968, อ้างถึงใน Kaufman, 1977, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น. 36) กล่าวว่า needs หมายถึง “ช่องว่าง ระหว่างความเป็นจริงกับความพึงพอใจ” ความแตกต่างที่เกิดขึ้นระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่พึงพอใจต้องมีมากถึงระดับที่ทำให้เกิดปัญหา

ตามมา หากความแตกต่างไม่รุนแรงพอที่จะทำให้ประสพภาวะที่ไม่น่าพอใจ ความแตกต่างนั้นไม่ถึงขั้นที่จะเรียกว่า ความต้องการจำเป็น

Stufflebeam (1977, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.37) ได้ให้นิยามความต้องการจำเป็น 4 มุมมองคือ 1) มุมมองความแตกต่าง (discrepancy view) หมายถึงความแตกต่างระหว่างผลการปฏิบัติงานที่ต้องการกับสิ่งที่สังเกตเห็น 2) มุมมองประชาธิปไตย (democratic view) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้เกิดโดยกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง 3) มุมมองวินิจฉัย (diagnostic view) หมายถึงสิ่งที่ไม่ได้รับการตอบสนองหรือขาดแคลนจะทำให้เกิดอันตราย 4) มุมมองวิเคราะห์ (analytic view) หมายถึง ทิศทางหรือแนวทางที่คาดว่าจะต้องมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศในปัจจุบัน

Guba and Lincoln (1982, อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.39) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการจำเป็นเป็นผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริง และเป็นความต้องการจำเป็นก็ต่อเมื่อสิ่งที่ต้องการนั้นเกิดประโยชน์

กลุ่มที่ 2 ความต้องการจำเป็นคือประโยชน์ที่ได้รับ

Scriven (1991, อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2558, น.40) ได้แสดงความคิดเห็นว่า นิยามความแตกต่าง เป็นนิยามความต้องการจำเป็นที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากระดับที่พึงประสงค์เป็นอุดมคติเกินไป ไม่สามารถปฏิบัติได้ Scriven เห็นว่าความต้องการจำเป็นไม่จำเป็นต้องกำหนดในรูปแบบความแตกต่างที่เห็นเหมาะสมคือนิยามเชิงวินิจฉัย เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นสำหรับอะไรก็ตามที่ทำให้เกิดความพอใจ และระดับความพอใจนั้นขึ้นอยู่กับบริบท ความต้องการจำเป็นของกลุ่มหนึ่งอาจไม่ใช่ความต้องการจำเป็นสำหรับอีกกลุ่มหนึ่งก็ได้ ต้องมีวิธีเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุด

กล่าวโดยสรุปการประเมินความต้องการจำเป็นคือ การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งเป็นอยู่จริงไม่เป็นลักษณะที่พัฒนาเท่าที่ควรซึ่งอาจเกิดปัญหาหรือมีข้อจำกัดบางประการและการศึกษาเพื่อให้ได้สภาพที่ควรจะเป็นอันพึงประสงค์หรือสภาพแนวทางที่ควรพัฒนาโดยอาจจะมี ความพึงพอใจที่เกิดจากบริบทของความต้องการจำเป็นนั้นด้วย

3.2 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2558, น.265-279) ได้กล่าวถึงวิธีการเทคนิคการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ไว้ดังนี้

1. เทคนิคการจัดลำดับข้อมูลแบบตอบสนองเดี่ยว ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงส่วนเดียว ได้เสนอไว้ 4 วิธีคือ

1.1 วิธีการจัดเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานสำหรับมาตราแบบกลุ่ม (Category Scales)

1.2 วิธีสร้างมาตรประมาณค่าช่วงขนาด (Magnitude Estimation Scaling)

1.3 วิธีการกำหนดคะแนนรายคู่ (Paired-Weighting Procedure)

1.4 วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญด้วยการ์ด (Card Sort)

2. เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญแบบตอบสนองคู่ โดยผู้วิจัยจะขอเสนอเพียงบางวิธีที่เกี่ยวข้องคือ กลุ่มวิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่าง ดังนี้

วิธีการที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างพบว่าเป็นที่นิยมใช้กันมาก เป็นวิธีที่มีรากฐานมาจาก การประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่าง ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ ($I = \text{Importance}$) ของข้อความนั้นเปรียบเสมือน ค่าที่บอกระดับของ “What Should Be” และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายการนั้นได้รับการ ตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ผล ($D = \text{Degree of Success}$) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเปรียบเสมือนค่าที่ บอกระดับของ “What Is” สูตรในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นแต่ละวิธีมีดังนี้

1) วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และ ค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า rank order of difference scores

$$MDF = I - D$$

2) วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ Lane, Crofton และ Hall (1983, อ้างถึงใน Witkin, 1984, อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2558, น. 277) ได้สร้างดัชนีชื่อว่า Priority Needs Index (PNI) ซึ่งดัดแปลงมาจากวิธีการเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (mean difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I - D) \times I$$

3) วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นางลักษณ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ $(I - D)$ แล้วหาร ด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยใช้วิธีการ Priority Needs Index (PNI_{modified}) แบบปรับปรุง ในการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3.3 ประโยชน์ของการศึกษาความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2558, น.485) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้

1. การนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ การศึกษาความต้องการจำเป็นสามารถทำให้ได้สารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการกำหนดแผนกลยุทธ์ขององค์การเพื่อที่จะสามารถวางแผน ในการจัดสรรทรัพยากร บุคลากร การจัดทำแผนปฏิบัติการ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การกำกับติดตาม การประเมินผลและความสำเร็จขององค์การ

2. การจัดการวางแผนการอบรมบุคลากร การประเมินความต้องการจำเป็นจะทำให้สามารถกำหนดเป้าหมายที่เป็นความต้องการในการอบรมพัฒนาบุคลากร ทำให้การอบรมพัฒนาบุคลากรเป็นประโยชน์ตามข้อมูลที่มีอยู่

3. การพัฒนาครูโดยใช้การฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือการพัฒนาครูกลุ่มใด ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนโดยมีพี่เลี้ยงที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำ ชี้แนะ โดยสิ่งสำคัญของการอบรมนั้น ต้องทำการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นของครูในโรงเรียนก่อนเพื่อนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมหรือรูปแบบการอบรมพัฒนาที่เหมาะสมต่อไป

4. การนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อบริบทของพื้นที่ในแต่ละท้องถิ่นต้องมีการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้เกิดการพัฒนาด้วยการจัดการศึกษาดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรต้องมีการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อให้ทราบความต้องการของพื้นที่นั้นๆ ก็จะสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาตัวนการสร้างหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องเหมาะสมต่อไป

5. การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นกับการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นภายในองค์การจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจากการทราบและตระหนักถึงสภาพจริงและสภาพที่ควรพัฒนา

6. การประเมินความต้องการจำเป็นด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ซึ่งมีข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ที่ต้องการ ก็ต้องมีการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาระบบ การสำรวจอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โปรแกรม และข้อมูลวางแผนพัฒนา

กล่าวโดยสรุปประโยชน์การศึกษาความต้องการจำเป็นคือ การนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ การนำไปสู่การจัดการวางแผนการอบรมบุคลากร การพัฒนาครูโดยใช้การฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นกับการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินความต้องการจำเป็นด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

4. ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4.1 ทิศทาง และแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬมีทิศทางของการดำเนินการจัดการศึกษาดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2563, น. 41-65)

วิสัยทัศน์

“ภายในปี 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มุ่งบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับชาติ บนพื้นฐานความเป็นไทยภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
2. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยีผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และ

นวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

5. สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน โดย กระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา บริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้วิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ

ค่านิยมองค์กร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้จัดทำค่านิยมร่วมหรือค่านิยมที่สร้างสรรค์ขององค์กรขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ค่านิยมองค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 5 ประการ คือ SMART

1. Service Mind	การมีจิตบริการ
2. Merit	การมีคุณธรรม
3. Advance	การพัฒนาตนเอง
4. Result Oriented	การทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์
5. Teamwork	การทำงานเป็นทีม

ยุทธศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬมียุทธศาสตร์การดำเนินงานดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

เป้าประสงค์

1. เสริมสร้างคุณภาพประชากรวัยเรียน กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล เพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศในระยะยาว

ประเด็นกลยุทธ์

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะกลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น ชายแดน ได้รับการบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ และการพลเมืองโลกที่ดี (Global Citizen)

2. ผู้เรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัชยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม

3. ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพในแต่ละช่วงวัยอย่างมีคุณภาพมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีทักษะอาชีพตามความต้องการและความถนัด

4. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งในด้านที่มีพัฒนาการปกติและด้านที่มีความบกพร่องหรือความแตกต่างทางการเรียนรู้ หรือความสามารถพิเศษ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียน

5. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ(Transitional Services) หรือการส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกันและที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

6. ผู้เรียนทุกคนมีทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความเข้มแข็ง อดทน และสามารถพึ่งตนเองได้ในสังคมอนาคตที่ซับซ้อนและการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สามารถป้องกันตนเองจากปัญหาเสพติดได้

ประเด็นกลยุทธ์

1. ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา ให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education)

2. พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม
3. พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
4. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
5. การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
7. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

เป้าประสงค์

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพเป็นมืออาชีพ และมีทักษะวิชาชีพขั้นสูง

ประเด็นกลยุทธ์

1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครู ในการผลิตและพัฒนาครูให้ตรงกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21
2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม
3. นำ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

เป้าประสงค์

สร้างโอกาสให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงบริการการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน และลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา

ประเด็นกลยุทธ์

1. ร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
2. ยกระดับสถานศึกษาในสังกัดทุกระดับ และทุกประเภท ให้มีมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่ เพื่อให้พัฒนาผู้เรียน มีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน
- 3 สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
4. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนผู้เรียน และสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์

สถานศึกษา และหน่วยงานระดับภูมิภาคมีความอิสระในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ประเด็นกลยุทธ์

1. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา
3. ยกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ 4 ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่
4. ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่างๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ และความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป

4.2 ข้อมูลด้านขอบเขตความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาศึกษาปีงกาฬ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีปริมาณงานในความรับผิดชอบที่ประกอบด้วยหน่วยงาน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 รายละเอียดของสถานศึกษาระดับชั้นและจำนวนผู้เรียน

รายการ	จำนวน/หน่วย
1. สถานศึกษาทั้งหมด	210 แห่ง
2. ห้องเรียน	2,313 ห้องเรียน
3. นักเรียน	40,521 คน
- ก่อนประถมศึกษา	8,359 คน
- ประถมศึกษา	28,422 คน
- มัธยมศึกษาตอนต้น	3,697 คน
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	43 คน
- จัดโดยครอบครัว	1 คน
4. นักเรียนพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3,096 คน
5. นักเรียนด้อยโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ	12,164 คน

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (2563, น. 1-4)

ข้อมูลจำนวนสถานศึกษาจำแนกตามอำเภอและกลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 2.3 รายละเอียดสถานศึกษารายอำเภอ

อำเภอ	ประเภท			กลุ่มโรงเรียน
	ประถมศึกษา	ขยายโอกาส	รวม	
เมืองบึงกาฬ	42	9	51	5
พรเจริญ	12	7	20	2
ศรีวิไล	8	6	15	2
เซกา	33	10	43	5
บึงโขงหลง	12	6	18	2
บุงคล้า	10	1	11	1
โซ่พิสัย	30	7	37	4
ปากคาด	14	4	18	2
รวม	162	50	210	23

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (2563, น. 1-4)

ข้อมูลจำนวนสถานศึกษา (แยกตามขนาดของสถานศึกษา)

ตารางที่ 2.4 จำนวนสถานศึกษาและจำนวนครูแยกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา(แห่ง)	จำนวนครู
ขนาดที่ 1 นักเรียน 1-120 คน	77	410
ขนาดที่ 2 นักเรียน 121-200 คน	62	547
ขนาดที่ 3 นักเรียน 201-300 คน	44	618
ขนาดที่ 4 นักเรียน 301 คน ขึ้นไป	27	580
รวม	210	2,155

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (2563,น. 1-4)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

เคียงขวัญ ดงภักดี (2558) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยผสมผสานแนวคิดการใช้วิจัยเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการนำตนเองในการเรียนรู้การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผสมผสานแนวคิดการใช้วิจัยเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการนำตนเองในการเรียนรู้การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชั้นเผชิญสถานการณ์ในบทเรียน 2) ชั้นวิเคราะห์ความเชื่อด้วยประสบการณ์พื้นฐาน 3) ชั้นอ้างอิงและเสนอข้อโต้แย้ง 4) ชั้นยอมรับและลงความเห็นจากความเชื่อ 5) ชั้นสรุปและนำไปใช้ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยรายแผนตั้งแต่ 4.45-4.68 และโดยรวม เท่ากับ 4.54 2) ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผสมผสานแนวคิดการใช้วิจัยเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการนำตนเองในการเรียนรู้การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลดังนี้ 2.1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผสมผสานแนวคิดการใช้วิจัยเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.01/84.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ 2.2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผสมผสานแนวคิดการใช้วิจัยเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ มีการนำตนเองในการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 2.5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการ

จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานแนวความคิดการใช้วิจัยเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ มีความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

เฉลิมคุณ มัดฉิมมา (2558) ได้ทำการวิจัยการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ สาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน 2) เพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน ในการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จำนวน 5 แผนจัดการเรียนรู้ 2) แบบประเมินทักษะการวิจัยการวิเคราะห์ ข้อมูล 2 ลักษณะคือ 1) การวิจัย เชิงปริมาณคือการนำผลการวัดคุณภาพแผนจัดการเรียนรู้มาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานและยังวัดทักษะการวิจัยของผู้เรียน โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเช่นกัน 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพมีการนำข้อมูลเชิงปริมาณ มาวิเคราะห์ ดีความ สรุป ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน มีทั้งหมด 5 แผนจัดการเรียนรู้ รวม 10 คาบเรียน โดยมีคุณภาพแผนจัดการเรียนรู้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ค่าเฉลี่ยที่ 4.72 และมี ประสิทธิภาพที่ 8/84 2) การประเมินทักษะการวิจัยทั้ง 4 ทักษะ คือ 1. ทักษะการตั้งคำถาม 2. ทักษะการวางแผน 3. ทักษะการค้นหาและตรวจสอบ 4. ทักษะการสรุปและนำเสนอ โดยผลการประเมินพบว่าทักษะ การตั้งคำถามอยู่ในระดับดีมาก ที่ระดับ 3.54 รองลงมาคือทักษะการวางแผน ที่ระดับ 3.09 ทักษะ การค้นหาและตรวจสอบ ที่ระดับ 2.79 และ ทักษะการสรุปและนำเสนอ ที่ระดับ 2.63 แต่หากประเมินจากชิ้นงานนักเรียนพบว่า ทักษะการสรุปและนำเสนออยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ที่ระดับ 4.61 รองลงมาคือทักษะการค้นหาและตรวจสอบ ที่ระดับ 4.51 ทักษะการตั้งคำถาม ที่ระดับ 4.32 และ ทักษะการวางแผนที่ระดับ 4.18 ซึ่งพบว่านักเรียนมีแนวโน้มทักษะการวิจัยอยู่ในเกณฑ์สูงขึ้น ตามลำดับ

แจ่มละมัย โจระสา (2560) ได้ทำการวิจัยการปฏิบัติการพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน สาระภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน และเพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน โดยเทียบกับเกณฑ์ 80 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักเรียน ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้

โดยใช้การวิจัยเป็นฐานชั้นมัธยมศึกษาที่ 5 สารภูมิศาสตร์จำนวน 12 แผน 2) แบบทดสอบย่อยทำยวงจร จำนวน 3 ฉบับ 3) แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ สารภูมิศาสตร์ จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 20 ข้อ และ 4) แบบบันทึกประจำวันของครูและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า 1. การปฏิบัติการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การวิจัยเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นบันไดเวียน 3 วงจร ซึ่งในแต่ละวงจร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติการตามแผนและการสังเกตการณ์ และ 3) การสะท้อนผลปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเลือกปัญหา (สงสัย) ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา ขั้นที่ 3 ขั้นเลือกระเบียบวิธีวิจัย(สุ่มค่าตอบ) ขั้นที่ 4 ขั้น รวบรวมและตีความหมายข้อมูลและขั้นที่ 5 ขั้นสรุปผลการวิจัย ซึ่งเป็นขั้นที่นักเรียนเขียนสรุปผลการดำเนินการทั้งหมดในลักษณะของรายงานวิจัย แล้วนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปพร้อมกัน 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ สารภูมิศาสตร์ก่อนปฏิบัติการ มีคะแนนเฉลี่ย 8.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.65 หลังปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ย 17.13 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.65 ของคะแนนเต็ม มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 8.80 มีนักเรียนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 100 และคะแนนทดสอบหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปรีดา มาหินกอง (2561) ทำการวิจัยการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์โดยการจัดการเรียนรู้การวิจัยเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับ ทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิค สกลนครที่จัดการเรียนรู้การวิจัยเป็นฐาน 2) เพื่อศึกษาระดับทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคสกลนครที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้ และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้การวิจัยเป็นฐาน กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่กำลังศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จำนวน 80 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การวิจัยเป็นฐาน แผนการจัดการ เรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ แบบทดสอบวัดทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์ และแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างสอง กลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน (t-test for independence sample) ผลการศึกษพบว่า 1. ระดับทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่จัดการเรียนรู้การวิจัยเป็นฐาน โดยรวมมีทักษะการทำ

โครงการวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับมากเมื่อ พิจารณารายทักษะ พบว่า ทุกทักษะอยู่ในระดับมาก โดยทักษะการดำเนินการศึกษาตามแผนมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ทักษะการจัดนิทรรศการ ทักษะการสรุปผล การศึกษา ทักษะการออกแบบ ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการกำหนดปัญหา และทักษะการ นำเสนอผลการศึกษา ตามลำดับ 2. ระดับทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยรวมมีทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณารายทักษะ พบว่า ทุกทักษะอยู่ในระดับปานกลาง โดยทักษะการกำหนดปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ทักษะการสรุปผลการศึกษา ทักษะการดำเนินการศึกษาตามแผน ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการออกแบบ ทักษะการสรุปผลการศึกษา ทักษะการนำเสนอ ผลการศึกษา และทักษะการจัดนิทรรศการตามลำดับ 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้การวิจัยเป็นฐานกับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ดวงพร เขียวพระอินทร์ (2563) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาชีววิทยา และ ทักษะการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับ แนวคิดการกลับด้านชั้นเรียน โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน รายวิชาชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียน 2) เพื่อศึกษาทักษะการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียน 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัย เป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1โรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน 3) แบบประเมินทักษะการวิจัย 4) แบบสอบถาม ความเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-testแบบ dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียนสูงกว่าก่อนเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการวิจัยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทักษะการวิจัยด้านการกำหนดตัวแปร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และด้านการรวบรวมข้อมูลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด 3) ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย

ด้านพบว่าด้านการวัดและการประเมินผลมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาความต้องการจำเป็น

วิชุดา เนตรสูงเนิน (2561) ได้ทำการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินที่มีการตอบสนองคู่ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ผลการวิจัย พบว่า 1) การประเมินและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของครูมีความจำเป็นทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ อันดับรองลงมา คือ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ อันดับที่ 3 คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ 2) การประเมินและการจัดลำดับความสำคัญด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับสูงสุด คือ ครูวางแผนการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน อันดับรองลงมา คือ ครูให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ 3) การประเมินและการจัดลำดับความสำคัญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับสูงสุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาที่มีลักษณะ ชัดแจ้ง เพื่อทำให้ผู้เรียนได้แสดงการให้เหตุผล อันดับรองลงมา คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาที่สามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย 4) การประเมินและการจัดลำดับความสำคัญด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับสูงสุด คือ ครูให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลโดยแสวงหาความรู้จากสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงงาน ตลาด โรงพยาบาล สถานที่ทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ อันดับรองลงมา คือ ครูให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลโดยแสวงหาความรู้จากบุคคลในสาขาอาชีพต่างๆ เช่น ณาจารย์ นักการเมือง นายธนาคาร ศิลปิน ช่างซ่อมรถยนต์ ฯลฯ 5) การประเมินและการจัดลำดับความสำคัญด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับสูงสุด คือ ครูให้ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้หลังการทำงาน หรือการทำ AAR (After Action Review) อันดับรองลงมาคือ ครูให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผล กระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอนด้วยตนเอง

วิลักษณ์ บุญเรือน (2562) ทำการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการรับรู้

เป็นจริงและการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อการดำเนินการดำเนิน โครงการโรงเรียนสองภาษา สังกัด
 สำนักการศึกษา กทม. จำแนกตามขนาดโรงเรียน และ 2) ประเมินความต้องการจำเป็น ของครูที่มีต่อ
 การดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักการศึกษา กทม. จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่ม
 ตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารและครูในโครงการโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักการศึกษา
 กทม. จำนวน 338 คน โดยการ สุ่มแบบหลายขั้นตอน ตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ซึ่งค่าความ เชื่อมั่นของสภาพการ
 รับรู้ที่เป็นจริงมีค่าเท่ากับ 0.973 และค่าความเชื่อมั่นของสภาพการรับรู้ที่คาดหวังมีค่าเท่ากับ 0.887
 ผลการวิจัย พบว่า 1) ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา โรงเรียน
 ขนาดใหญ่อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x}=4.14$, $SD = 0.46$) และมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก
 ที่สุด ($\bar{x}=4.68$, $SD = 0.39$) โรงเรียน ขนาดกลางมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=$
 3.97 , $SD = 0.23$) และมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวัง อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}=4.56$, $SD = 0.18$)
 โรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.86$, $SD = 0.29$) และมีสภาพการ
 รับรู้ที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.48$, $SD = 0.19$) และ 2) ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อการ
 ดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา พบว่าครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความ
 ต้องการจำเป็นด้านการจัดแบบเรียน แบบฝึกหัด หนังสือเสริมการอ่านในโรงเรียนสองภาษา เป็น
 ลำดับที่ 1

อุทิศ บำรุงชีพ (2562) ได้ทำการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นของครูภาค
 ตะวันออกเพื่อกำหนดประเด็นสาระการผลิตสื่อการเรียนทางไกลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของครูภาคตะวันออกสำหรับกำหนดประเด็น
 สาระการผลิตสื่อการเรียนทางไกลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ฯ ภาษาไทย สาระ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ จำแนกตามรายเนื้อหาตาม
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้น ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
 คือ ครูในภาคตะวันออกสายสามัญ 8 จังหวัด จำนวน 506 คน ซึ่งได้มาโดยคำนวณหาขนาดของกลุ่ม
 ตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ หลังจากนั้นคำนวณหาจำนวนตัวอย่าง
 ประชากรในแต่ละกลุ่ม โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และในแต่ละชั้นภูมิจะทำการสุ่มตัวอย่าง
 แบบ สัดส่วน หลังจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละจังหวัด
 เครื่องมือที่ ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการ
 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการ วิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่ม
 ตัวอย่างครูภาคตะวันออกให้ลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นสาระเนื้อหา มาก ที่สุดในลำดับที่ 1

ได้แก่ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การประกอบอาหาร มีลำดับ ลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุดโดยมีค่า ($PNI_{Modified} = 0.82$) รองลงมา คือกลุ่มสาระ ภาษาต่างประเทศระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 คำพังเพยไทย & อังกฤษ และเทคนิคการทำข้อสอบ error โดยมีค่า ($PNI_{Modified} = 0.76$) และลำดับ ที่สาม คือ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง สหกรณ์และเศรษฐกิจชุมชน โดยมีค่า ($PNI_{Modified} = 0.75$) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นที่ครูต้องการเกี่ยวกับสื่อประกอบการสอนเพิ่มเติมของโครงการคลังสื่อการเรียนทางไกลผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT Resource : คลังสื่อการสอน) ทุกกลุ่มสาระพบว่า ครูมีความ ต้องการสื่อบทเรียนออนไลน์มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาอันดับ 2 คือสื่อวีดิทัศน์ (VDO) ความ ต้องการอันดับ 3 คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Anderson (2006) ได้ทำการศึกษา ผลของการใช้โปรแกรมการสร้างวินัยโดยใช้วิจัย เป็นฐานที่ส่งผลต่อความร่วมมือและระเบียบวินัยในห้องเรียนของโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนเมือง โดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบโปรแกรมการสร้างวินัยโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ถึงสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ และ แรงจูงใจที่ส่งผลต่อผู้เรียนให้เป็นผู้มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีคำถามการวิจัย 3 ข้อได้แก่ พฤติกรรมของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และแรงจูงใจ ที่สัมพันธ์กับ เพศ อายุ เชื้อชาติ ตำแหน่ง โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนชุมชนเมืองของรัฐจอร์เจีย 21 แห่งโดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ใน ระดับกลาง และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ เชื้อชาติ ตำแหน่ง ครูผู้ตอบ แบบสอบถามเห็นด้วยในการให้ความร่วมมือของการใช้โปรแกรมการสร้างวินัยโดยใช้วิจัยเป็นฐาน

Jones (2018) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อ วัฒนธรรมของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในการศึกษารายกรณี เป็นการศึกษากรณีของ โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ที่ทำหายด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ซึ่งรูปแบบการสอนที่เป็น ทางเลือกแทนแนวการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งพบได้ในโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาความ คิดเห็นต่อโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ที่ทำหายโดยใช้วิจัยเป็นฐาน นำเสนอคำอธิบายโดยใช้รูปแบบที่ สมบูรณ์ของการปฏิบัติในโรงเรียน โดยใช้หลักการศึกษารายกรณีของ Stake และรูปแบบการ ประเมินแบบเปิดของ Bassey แสดงให้เห็นผลลัพธ์ 4 ประการคือประการแรกผู้เรียนมีความเป็นอิสระ ในการเรียนรู้ ประการที่สองผู้เรียนบทบาทในการเรียนรู้ที่อิสระในการเรียนรู้กับสภาพแวดล้อมที่เปิด ประการที่สามแรงจูงใจของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้แบบผสมผสานของเนื้อหาทั้งในและนอก หลักสูตร ประการที่สี่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความแตกต่างในความสำเร็จและความเป็นมืออาชีพ ภายใต้อาจารย์ที่สอน แต่ก็มีบางคนประสบความสำเร็จอย่างโดดเด่น จากการศึกษาทำให้เห็น ถึงการประสบความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม ๆ แต่ก็มีข้อโต้แย้งที่ไม่ชัดเจนทาง

วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงนี้ยังส่งเสริมวรรณกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงซึ่งเผยให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงที่เป็นแกนหลักของความสมจริงเชิงวิพากษ์ของ Bhaskar สามารถมองเห็นได้อย่างไร ควบคู่ไปกับแนวคิดของ Mezirow เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้วิธีการที่ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงและสร้างการเปลี่ยนแปลงในสถาบันไปพร้อมกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1.1.1 ประชากร คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 210 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 2,155 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยเปิดจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงในวัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2562, น. 38) จากขนาดของประชากร 2,155 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 327 คน

1.2 ทำการแบ่งขนาดของสถานศึกษาเป็น 4 ขนาด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2563) และกำหนดการแบ่งสัดส่วนการส่งแบบสอบถามดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 ขนาดของสถานศึกษาและสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	ประชากร	สัดส่วน	กลุ่ม ตัวอย่าง
ขนาดที่ 1 นักเรียน 1-120 คน	77	410	1	62
ขนาดที่ 2 นักเรียน 121-200 คน	62	547	1.33	82
ขนาดที่ 3 นักเรียน 201-300 คน	44	618	1.51	96
ขนาดที่ 4 นักเรียน 301 คน ขึ้นไป	27	580	1.41	87
รวม	210	2,155	-	327

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำมาใช้วิจัย สภาพจริง และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับผิดชอบ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่

ตอนที่ 2 สอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ตามแนวของสุวิมล ว่องวานิช (2558, น.199) คือสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 33 ข้อ ตามรูปแบบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 4 ด้าน โดยมีจำนวนแบบสอบถามแต่ละด้านดังนี้

- (1) การใช้ผลวิจัยมาพัฒนาการจ้ดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ
- (2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย จำนวน 9 ข้อ
- (3) การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย จำนวน 8 ข้อ
- (4) การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำวิจัย จำนวน 8 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.162) ดังนี้

- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ มีการปฏิบัติในระดับที่น้อย
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ มีการปฏิบัติในระดับค่อนข้างน้อย
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ มีการปฏิบัติในระดับค่อนข้างมาก
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ มีการปฏิบัติในระดับมาก

1.2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) การสร้างแบบสอบถาม

(1) สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษา แนวคิดทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาความต้องการจำเป็น การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และนำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

(2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างโดยกำหนดกระทงคำถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และนิยามศัพท์

(3) นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

(4) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับกรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์ นำข้อมูลจากผู้คุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มีค่า IOC 0.67-1 แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ หรือตรงตามเนื้อหา จึงถือได้ว่าข้อคำถามนั้นเชื่อถือได้

(5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้คุณวุฒิ

(6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถามกับกลุ่มครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 (ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990, อ้างถึงใน สฤกษ์ดีพงษ์ ลิ้มปิษฐีเยียร และปัญญา ธีระวิทย์เลิศ, 2561, น.48) โดยมีค่าความเที่ยงของสภาพปัจจุบัน 0.97 ค่าความเที่ยงของสภาพที่พึงประสงค์ 0.97

(7) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

(1) ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(2) นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬที่ต้องการจะเก็บข้อมูล

(3) นำส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่ขอความอนุเคราะห์ จำนวน 327 ฉบับ

(4) เก็บแบบสอบถามกลับเพื่อนำมาคัดแยก จัดระบบและวิเคราะห์ โดยสามารถเก็บแบบสอบถามกลับมาได้จำนวน 308 ฉบับเมื่อทำการคัดกรองแบบสอบถามที่น่าเชื่อถือและใช้ได้มีจำนวน 293 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.60 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ และ ร้อยละ

(2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ใช้ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.162) ได้ให้ไว้ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.26 - 4.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
ในอยู่ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.25 หมายถึงสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.76 - 2.50 หมายถึงสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.75 หมายถึงสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อย

(3) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของนงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น. 279)

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.1 ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน ศิษยานุศิษย์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่จัดทำขึ้นจากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

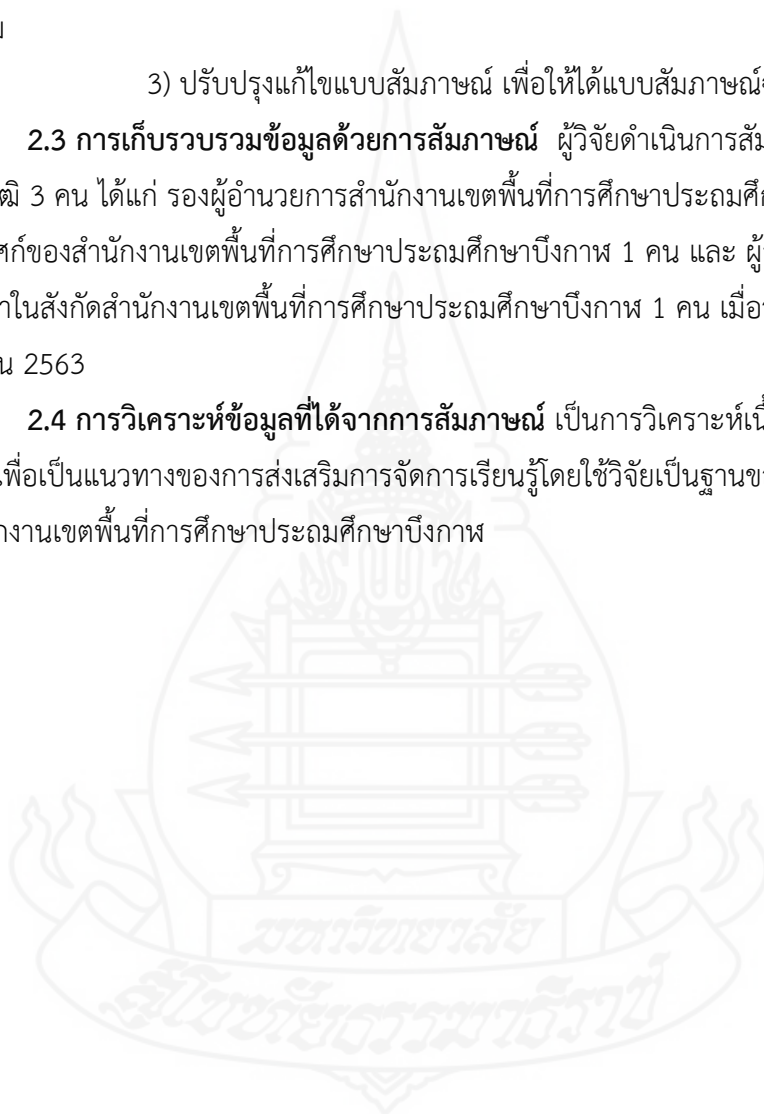
2.2.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

- 1) นำผลมาวิเคราะห์สรุปเป็นความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อกำหนดแนวคำถามแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา
- 2) นำเสนอร่างต่อคณาจารย์ หรือ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของคำถาม
- 3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน ศึกษาพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน เมื่อวันที่ 11- 12 พฤศจิกายน 2563

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา เรียบเรียงข้อมูลที่ได้เพื่อเป็นแนวทางของการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์
ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวนคน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรี	209	71.33
- ปริญญาโทขึ้นไป	84	28.67
รวม	293	100.0
ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้		
- น้อยกว่า 5 ปี	84	28.67
- 6-10 ปี	95	32.42
- 10 ปีขึ้นไป	114	38.91
รวม	293	100.0
จำนวนกลุ่มสาระที่ได้รับผิดชอบให้ทำการจัดการเรียนรู้		
- 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้	111	37.88
- 2-3 กลุ่มสาระการเรียนรู้	71	24.23
- มากกว่า 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้	111	37.88
รวม	293	100.0
ตำแหน่งปัจจุบัน		
- ครูผู้ช่วย	62	21.16
- ครู	82	27.99
- ครูชำนาญการ	47	16.04
- ครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป	102	34.81
รวม	293	100.0
ขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน		
- ขนาดที่ 1 นักเรียน 1-120 คน	52	17.75
- ขนาดที่ 2 นักเรียน 121-200 คน	73	24.91
- ขนาดที่ 3 นักเรียน 201-300 คน	83	28.33
- ขนาดที่ 4 นักเรียน 301 คน ขึ้นไป	85	29.01
รวม	293	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.33 มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ 10 ปีขึ้นไป จำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.91 จำนวนกลุ่มสาระที่ได้รับผิดชอบให้ทำการจัดการเรียนรู้นั้นมากที่สุดคือ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และมากกว่า 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88 เป็นครูชำนาญการพิเศษ ขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 34.81 และเป็นครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดที่ 4 นักเรียน 301 คน ขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวม และรายด้านดังแสดงในตารางที่ 4.2 - 4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวม

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	M	S.D	ระดับ	M	S.D	ระดับ
1. การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้	2.65	0.50	ค่อนข้างมาก	3.58	0.42	มาก
2. การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย	2.56	0.49	ค่อนข้างมาก	3.55	0.46	มาก
3. การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย	2.55	0.52	ค่อนข้างมาก	3.56	0.45	มาก
4. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย	2.51	0.53	ค่อนข้างมาก	3.58	0.46	มาก
รวมเฉลี่ย	2.57	0.44	ค่อนข้างมาก	3.57	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในสภาพปัจจุบันในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($M = 2.57, S.D = 0.44$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น คือ การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ ($M = 2.65, S.D = 0.5$) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ($M = 2.56, S.D = 0.49$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย ($M = 2.51, S.D = 0.53$)

ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.57, S.D = 0.38$) โดยมีด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ ($M = 3.58, S.D = 0.42$) และ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย ($M = 3.58, S.D = 0.46$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ($M = 3.55, S.D = 0.46$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D$) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ ($n=293$)

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์		
	M	S.D	ระดับ	M	S.D	ระดับ
ครูตระหนักว่าผลการวิจัยสามารถนำมาใช้						
1. แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	2.84	0.72	ค่อนข้างมาก	3.67	0.49	มาก
ครูศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อเตรียมการในการ						
2. นำมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.58	0.63	ค่อนข้างมาก	3.51	0.53	มาก
ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบ						
3. กิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้	2.56	0.68	ค่อนข้างมาก	3.55	0.52	มาก
ครูได้นำผลการวิจัยที่มีเนื้อหาที่เหมาะสม						
4. เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้มาใช้เป็นสาระเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้	2.60	0.63	ค่อนข้างมาก	3.53	0.55	มาก
ครูได้นำองค์ความรู้จากผลการวิจัยมา						
5. ประยุกต์และถ่ายทอดกับผู้เรียนในชั้นเรียน	2.70	0.63	ค่อนข้างมาก	3.61	0.52	มาก
ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรม						
6. การเรียนรู้	2.58	0.67	ค่อนข้างมาก	3.56	0.52	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

(n=293)

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์		
	M	S.D	ระดับ	M	S.D	ระดับ
7. ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	2.60	0.68	ค่อนข้างมาก	3.60	0.53	มาก
8. ครูศึกษางานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.67	0.63	ค่อนข้างมาก	3.63	0.52	มาก
รวมเฉลี่ย	2.65	0.50	ค่อนข้างมาก	3.58	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้พบว่าในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($M = 2.65$, $S.D = 0.50$) เมื่อพิจารณาระดับของการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการจะอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (M อยู่ระหว่าง 2.58-2.84) โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น 3 ลำดับแรกคือ ครูตระหนักว่าผลการวิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ($M = 2.58$, $S.D = 0.72$) ครูได้นำองค์ความรู้จากผลการวิจัยมาประยุกต์และถ่ายทอดกับผู้เรียนในชั้นเรียน ($M = 2.70$, $S.D = 0.63$) ครูศึกษางานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ($M = 2.67$, $S.D = 0.63$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ารายการอื่นคือ ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้ ($M = 2.56$, $S.D = 0.68$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้พบว่า ในภาพรวมมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (M อยู่ระหว่าง 3.67-3.51) เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยที่มากกว่ารายการอื่น 3 ลำดับแรกคือ ครูตระหนักว่าผลการวิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ($M = 3.67$, $S.D = 0.49$) ครูศึกษางานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ($M = 3.63$, $S.D = 0.52$) และ ครูได้นำองค์ความรู้จากผลการวิจัยมาประยุกต์และถ่ายทอดกับผู้เรียนในชั้นเรียน ($M = 3.61$, $S.D = 0.52$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ต่ำกว่ารายการอื่น 2 ลำดับสุดท้ายคือ ครูได้นำผลการวิจัยที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้มาใช้เป็นสาระเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้ ($M = 3.53$, $S.D = 0.55$) และครูศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อเตรียมการในการนำมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 3.51$, $S.D = 0.53$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D$) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้าน การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย (n=293)

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	M	S.D	ระดับ	M	S.D	ระดับ
1 ครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย	2.72	0.65	ค่อนข้างมาก	3.59	0.53	มาก
2 ครูวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้	2.63	0.68	ค่อนข้างมาก	3.56	0.54	มาก
3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม กระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อหาคำตอบข้อสงสัย	2.67	0.64	ค่อนข้างมาก	3.57	0.54	มาก
4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย	2.53	0.68	ค่อนข้างมาก	3.52	0.59	มาก
5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการอภิปราย วิเคราะห์และวิจารณ์ งานวิจัย	2.47	0.66	ค่อนข้างมาก	3.53	0.59	มาก
6 ครูได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย	2.48	0.64	ค่อนข้างมาก	3.52	0.55	มาก
7 ครูได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้จากการศึกษางานวิจัยไปประยุกต์ใช้	2.61	0.61	ค่อนข้างมาก	3.53	0.57	มาก
8 ครูจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม	2.43	0.69	ค่อนข้างน้อย	3.56	0.56	มาก
9 ครูได้แนะนำแหล่งค้นคว้า คัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน	2.49	0.70	ค่อนข้างมาก	3.57	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	2.56	0.49	ค่อนข้างมาก	3.55	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.4 เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติค่อนข้างมาก ($M = 2.56$, $S.D = 0.49$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า มีรายการที่มีระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันสูงกว่ารายการอื่น 3 รายการได้แก่ ครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ($M = 2.72$, $S.D = 0.65$) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม กระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อหาคำตอบข้อสงสัย ($M = 2.67$, $S.D = 0.64$) และ ครูวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ ($M = 2.63$, $S.D = 0.68$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีระดับของสภาพที่เป็นจริงน้อยกว่ารายการอื่น 2 ลำดับสุดท้ายได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการอภิปราย วิเคราะห์และวิจารณ์ งานวิจัย ($M = 2.47$, $S.D = 0.66$) และ ครูจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม เป็นรายการเดียวในด้านนี้ที่มีระดับปฏิบัติค่อนข้างน้อย ($M = 2.43$, $S.D = 0.69$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย พบว่าในภาพรวมมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($M = 3.55$, $S.D = 0.46$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น 3 ลำดับแรกได้แก่ ครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ($M = 3.59$, $S.D = 0.53$) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม กระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อหาคำตอบข้อสงสัย ($M = 3.57$, $S.D = 0.54$) และ ครูได้แนะนำแหล่งค้นคว้า คัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน ($M = 3.57$, $S.D = 0.55$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์น้อยกว่ารายการอื่น 2 รายการได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย ($M = 3.52$, $S.D = 0.59$) และ ครูได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย ($M = 3.52$, $S.D = 0.55$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบัน และ สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย

(n-293)

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	M	S.D	ระดับ	M	S.D	ระดับ
1. ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยกับครู	2.63	0.65	ค่อนข้างมาก	3.58	0.55	มาก
2. ครูได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัย	2.57	0.63	ค่อนข้างมาก	3.55	0.57	มาก
3. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำวิจัยร่วมกันกับผู้เรียน	2.58	0.64	ค่อนข้างมาก	3.58	0.55	มาก
4. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้	2.59	0.66	ค่อนข้างมาก	3.56	0.56	มาก
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัย	2.55	0.68	ค่อนข้างมาก	3.54	0.58	มาก
6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย	2.46	0.66	ค่อนข้างมาก	3.52	0.57	มาก
7. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ช่วยวิจัย	2.49	0.69	ค่อนข้างมาก	3.59	0.55	มาก
8. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัย	2.51	0.69	ค่อนข้างมาก	3.58	0.54	มาก
รวมเฉลี่ย	2.55	0.52	ค่อนข้างมาก	3.56	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติค่อนข้างมาก ($M = 2.55, S.D = 0.52$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่ามีรายการที่มีระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันสูงกว่ารายการอื่น 3 รายการได้แก่ ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยกับครู ($M = 2.63, S.D = 0.65$) ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้ ($M = 2.59, S.D = 0.66$) และครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

โดยการทำวิจัยร่วมกันกับผู้เรียน ($M = 2.58, S.D = 0.64$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีระดับการปฏิบัติ น้อยกว่ารายการอื่น 2 ลำดับสุดท้ายได้แก่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ช่วยวิจัย ($M = 2.49, S.D = 0.69$) และ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย ($M = 2.46, S.D = 0.66$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียน ร่วมกันทำวิจัย พบว่าในภาพรวมมีระดับค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($M = 3.56, S.D = 0.45$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีระดับค่าเฉลี่ยของสูงกว่ารายการอื่น 4 รายการได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ช่วยวิจัย ($M = 3.59, S.D = 0.55$) ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมทำ วิจัยกับครู ($M = 3.58, S.D = 0.55$) ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำวิจัยร่วมกันกับผู้เรียน ($M = 3.58, S.D = 0.55$) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ใหม่จากการ ร่วมกันทำวิจัย ($M = 3.58, S.D = 0.54$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์น้อยกว่ารายการ อื่น 2 รายการ ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัย ($M = 3.54, S.D = 0.58$) และ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย ($M = 3.52, S.D = 0.57$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของการปฏิบัติที่เป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	M	S.D	ระดับ	M	S.D	ระดับ
1. ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง	2.64	0.72	ค่อนข้างมาก	3.62	0.55	มาก
2. ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง	2.53	0.71	ค่อนข้างมาก	3.48	0.57	มาก
3. ครูออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัย	2.55	0.70	ค่อนข้างมาก	3.55	0.58	มาก
4. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย	2.44	0.63	ค่อนข้างน้อย	3.57	0.55	มาก
5. ครูให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง	2.52	0.70	ค่อนข้างมาก	3.59	0.55	มาก
6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยแก่ผู้เรียน	2.59	0.65	ค่อนข้างมาก	3.58	0.55	มาก
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย	2.43	0.62	ค่อนข้างน้อย	3.56	0.57	มาก
8. ครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน	2.38	0.65	ค่อนข้างน้อย	3.70	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	2.51	0.53	ค่อนข้างมาก	3.58	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย พบว่ามีในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติค่อนข้างมาก (M อยู่ระหว่าง 2.52-2.64) มีเพียง 3 รายการที่สภาพปัจจุบันของการปฏิบัติอยู่ระดับค่อนข้างน้อย ได้แก่ ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย (M =2.44, S.D

= 0.63) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย (M =2.43, S.D = 0.62) และ ครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน (M =2.38, S.D = 0.65)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัยพบว่าในภาพรวม มีระดับค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (M =3.58, S.D = 0.46) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่ารายการที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น 3 รายการได้แก่ ครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน (M =3.70, S.D = 0.50) ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง (M =3.62, S.D = 0.55) ครูให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง (M =3.59, S.D = 0.55) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์น้อยกว่ารายการอื่น 2 รายการ ได้แก่รายการ ครูออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัย (M =3.55, S.D = 0.58) และ ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง (M =3.48, S.D = 0.57)

ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็น
ฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการ
จำเป็น($PNI_{Modified}$) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้
วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
รายด้าน

(n-293)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่า	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์		
	M_1	M_2	$PNI_{Modified}$	
การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย	2.51	3.58	0.43	1
การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียน ร่วมกันทำวิจัย	2.55	3.56	0.40	2
การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษา ค้นคว้างานวิจัย	2.56	3.55	0.39	3
การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัด กระบวนการเรียนรู้	2.65	3.58	0.35	4

จากตารางที่ 4.7 พบว่าความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัยมีความต้องการจำเป็นอันดับแรก ($PNI_{Modified} = 0.43$)
รองลงมาคือ ด้านครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.40$) ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียน
เป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.39$) และด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัด
กระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.39$)

โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

(n-293)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่า $PNI_{Modified}$	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	สภาพปัจจุบัน M_1	สภาพที่พึงประสงค์ M_2		
1. ครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน	2.38	3.70	0.55	1
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย	2.43	3.56	0.465	2
3. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษา ค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย	2.44	3.57	0.463	3
4. ครูให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง	2.52	3.59	0.424	4
5. ครูออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัย	2.55	3.55	0.392	5
6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย รูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการวิจัย แก่ผู้เรียน	2.59	3.58	0.382	6
7. ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง	2.53	3.48	0.375	7
8. ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง	2.64	3.62	0.371	8

จากตารางที่ 4.8 ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย พบว่ามีรายการที่มีความต้องการจำเป็นใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูได้จัดเตรียมสื่อ

การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า เพื่อการวิจัยของผู้เรียน ($PNI_{Modified} = 0.55$) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.465$) และ ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษา ค้นคว้า ความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.463$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับนักเรียนร่วมกันทำวิจัย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่า $PNI_{Modified}$	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	สภาพปัจจุบัน M_1	สภาพที่พึงประสงค์ M_2		
1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการ เป็นผู้ช่วยวิจัย	2.49	3.59	0.44	1
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย	2.46	3.52	0.43	2
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริม ให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ใหม่จาก การร่วมทำวิจัย	2.51	3.58	0.42	3
4. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดย การทำวิจัยร่วมกับผู้เรียน	2.58	3.58	0.388	4
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียน ได้ร่วมทำวิจัย	2.55	3.54	0.388	4
6. ครูได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการทำวิจัย	2.57	3.55	0.381	5
7. ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดย ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย ในการแสวงหาความรู้	2.59	3.56	0.374	6
8. ครูตระหนักถึงความสำคัญของการ จัดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ร่วม ทำวิจัยกับครู	2.63	3.58	0.361	7

จากตารางที่ 4.9 ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย พบว่ามีรายการที่มีความต้องการจำเป็นใน 3 ลำดับแรกได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ช่วยวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.54$) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.43$) และ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.42$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน(M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่า $PNI_{Modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์		
	M_1	M_2		
1. ครูจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม	2.43	3.56	0.465	1
2. ครูได้แนะนำแหล่งค้นคว้า คัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน	2.49	3.57	0.434	2
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการอภิปราย วิเคราะห์และวิจารณ์ งานวิจัย	2.47	3.53	0.429	3
4. ครูได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย	2.48	3.52	0.419	4
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย	2.53	3.52	0.40	5
6. ครูวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้	2.63	3.56	0.353	6
7. ครูได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้จากการศึกษางานวิจัยไปประยุกต์ใช้	2.61	3.53	0.352	7
8. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากรู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อหาคำตอบข้อสงสัย	2.67	3.57	0.337	8
9. ครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย	2.72	3.59	0.319	9

จากตารางที่ 4.10 ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย พบว่ามีรายการที่มีความต้องการจำเป็นใน 3 ลำดับแรกได้แก่ ครูจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.465$) ครูได้นำแหล่งค้นคว้า คัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน ($PNI_{Modified} = 0.434$) และ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการอภิปราย วิเคราะห์และวิจารณ์งานวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.429$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) สภาพที่พึงประสงค์ (M_2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจักระบวนกรเรียนรู้ (n=293)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่า $PNI_{Modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	สภาพปัจจุบัน M_1	สภาพที่พึงประสงค์ M_2		
1. ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้	2.56	3.55	0.386	1
2. ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	2.60	3.60	0.384	2
3. ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.58	3.56	0.379	3
4. ครูศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อเตรียมการในการนำมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.58	3.51	0.360	4
5. ครูศึกษางานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.67	3.63	0.359	5
6. ครูได้นำผลการวิจัยที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้มาใช้เป็นสาระเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้	2.60	3.53	0.357	6
7. ครูได้นำองค์ความรู้จากผลการวิจัยมาประยุกต์และถ่ายทอดกับผู้เรียนในชั้นเรียน	2.70	3.61	0.34	7
8. ครูตระหนักว่าผลการวิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	2.84	3.67	0.29	8

จากตารางที่ 4.1 ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้พบว่ามียุทธศาสตร์ที่มีความต้องการจำเป็นใน 3 ลำดับแรกได้แก่ ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้ ($PNI_{Modified} = 0.386$) ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ($PNI_{Modified} = 0.384$) และครูได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.379$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เมื่อวันที่ 11 - 12 พฤศจิกายน 2563 ถึงแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ตามดัชนีของความถี่ความต้องการจำเป็นที่ได้เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในภาพรวมและแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในรายด้านมีสาระสำคัญดังนี้

4.1 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในภาพรวม ดังนี้

4.1.1 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1) ควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ จุดเน้นที่จะสร้างให้เกิดคุณลักษณะที่จำเป็นกับผู้เรียน ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่า “การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานจะสามารถผลักดันให้มีการดำเนินการไปได้ จึงต้องได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากต้นสังกัด”

2) ควรประชุมชี้แจงกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เพื่อให้รับรู้เข้าใจ ถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการทำวิจัย ทำความเข้าใจถึงคุณค่าของงานวิจัยที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “การที่จะนำเรื่องการวิจัยเข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้ที่จะนำมาใช้ก็ต้องเข้าใจถึงประโยชน์ และคุณค่า ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการเรียนรู้”

3) ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อสร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่าย เพื่อให้เกิดการเพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า “สำนักงานเขตต้องสร้างเครือข่ายโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อเป็นที่ที่ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์แก่กันและกัน”

4) ควรส่งเสริมให้มีสถานศึกษาต้นแบบที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ให้เป็นสถานศึกษาตัวอย่าง และให้การยกย่องเชิดชูเกียรติกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้เป็นที่ศึกษาดูงานสำหรับสถานศึกษาทั่วไป เพื่อทำการขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

5) ควรมีการส่งเสริมให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ให้การช่วยเหลือครูผู้สอน การ Coaching แก่สถานศึกษาหรือครูผู้สอนที่ยังไม่มีความชำนาญมากพอ

6) ควรสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างความร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

7) ควรสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่ครูผู้สอนได้มีโอกาสแสดงผลงานที่เป็นจากการพัฒนาผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า “หน่วยงานต้นสังกัดต้องมีการเปิดเวทีให้ครูได้แสดงออก นำเสนอผลงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง”

4.1.2 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1) ควรเป็นผู้นำทางวิชาการให้การส่งเสริมครูให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นการพัฒนาทักษะ และกระบวนการคิดของผู้เรียน ด้วยการกำหนดนโยบายระดับสถานศึกษาให้มีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาตลอดจนแผนงานโครงการเพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวปฏิบัติของสถานศึกษา

2) ควรผลักดันให้เกิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษาด้วยการมีความเชื่อในรูปแบบจัดการเรียนรู้ที่เป็นการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความศรัทธาในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จึงจะสามารถผลักดันให้เกิดการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาจนเกิดผล”

3) ควรส่งเสริมให้ครูได้รับความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบการทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ สอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวไว้ว่า “การทำให้ครูเห็นความก้าวหน้าเป็นการสร้างแรงจูงใจ

ในการทำงาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จะสามารถผลักดันให้เป็นผลสำเร็จได้ เมื่อครูสามารถนำผลการปฏิบัติงานไปสร้างความก้าวหน้าให้กับตนเองในการเลื่อนวิทยฐานะ”

4) ควรสร้างความเข้าใจในการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมาใช้ในสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และการสนับสนุน

5) ควรสร้างแรงจูงใจให้ครูมีกำลังใจในการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมาใช้ในสถานศึกษาให้บังเกิดผล ด้วยการส่งเสริม แนะนำแนวทางในด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ดังคำให้สัมภาษณ์ว่า “ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทุกเรื่อง หรือรู้ให้มากที่สุดถึงจะรู้ไม่ละเอียดก็ต้องรู้ เพื่อที่จะตอบคำถามหรือให้คำแนะนำแก่ครูได้ และที่สำคัญต้องเป็นผู้ที่มีเทคนิคการสร้างแรงจูงใจ และสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูได้”

6) ควรทำการส่งเสริมให้ครูได้จัดทำ After Action Review(AAR) เมื่อปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้น เพื่อประกอบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในอนาคต ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “การทำ AAR จะทำให้เรามีข้อมูลในการที่จะพัฒนางานต่อไปในอนาคต”

ในส่วนของแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานรายด้านที่เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ดังนี้

4.2 การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำวิจัย ตามดัชนีความต้องการจำเป็นที่ได้จัดลำดับเอาไว้

4.2.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถจัดเตรียมสื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการวิจัย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬควรให้การสนับสนุนปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่เงินงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นข้อมูล ตลอดจนการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการด้านอื่นๆ ที่เหมาะสม การจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานไว้ในแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน เพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณได้ถูกต้องชัดเจน เพียงพอ ทันต่อการใช้งาน สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า “การวางแผนด้านงบประมาณให้ชัดเจนเป็นเรื่องที่สำคัญ ทำให้สามารถจัดสรรเงินสนับสนุนได้อย่างเหมาะสม สามารถนำไปใช้ตามโครงการที่มีอยู่อย่างถูกต้อง เป็นผลดีต่อการจัดหาสื่อการเรียนรู้ และการวางแผนด้านอื่น ๆ อีกด้วย”

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำวิจัย เพื่อให้ทราบถึงความต้องการใช้สื่อและอุปกรณ์มาสนับสนุนการจัดการ

เรียนรู้ แล้วทำการวางแผนจัดหาตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ทำให้ทันต่อการใช้ในการจัดการเรียนรู้

4.2.2 การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยเอื้อให้ผู้เรียนทำวิจัย

1) ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำวิจัยโดยเริ่มจากเรื่องที่ย่อยๆ พัฒนาขึ้นเป็นลำดับมีความเหมาะสมกับช่วงชั้นและธรรมชาติของวิชา ความเป็นไปได้ เรียบง่าย คำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า “การสอนให้เด็กทำวิจัยต้องสอนในเรื่องใกล้ตัว เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กมีทักษะในการแก้ปัญหาด้วยการใช้กระบวนการวิจัย ทำให้เขาเป็นคนที่รู้จักแยกแยะ ด้วยเหตุและผล”

2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย ที่จะนำไปสู่การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และการสร้างความมั่นคงของผู้เรียน ด้วยการฝึกการสร้างนวัตกรรมที่เป็นของตัวเอง เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า “ตอนนี้เขาพูดถึงยุค 4.0 กัน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัยก็สามารถให้เขาทำวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมของเขาเองตามระดับที่เรียน ถือได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามยุคตามสมัย”

3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย ทีมศึกษานิเทศก์ควรทำการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือแก่ครู อย่างใกล้ชิดเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย

4.2.3 แนวทางการส่งเสริมให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาควรจัดการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ส่งเสริมให้ครูสามารถวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พัฒนาครูด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “การพัฒนาครูเป็นธรรมดาที่ต้องส่งเข้าอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจมีทักษะที่จะนำไปสู่การวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติการในระหว่างอบรมก็สามารถสร้างทักษะที่จำเป็นให้แก่ครูเพื่อนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลได้”

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้มีผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษานิเทศก์ ที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อเป็นที่ปรึกษาชี้แนะแนวทาง เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “ต้องมีการแต่งตั้ง

ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อคอยให้คำปรึกษา สนับสนุนด้านองค์ความรู้แก่ครูผู้สอน เมื่อเกิดข้อสงสัยไม่เข้าใจในการจัดการเรียนรู้ก็สามารถขอคำปรึกษาได้”

4.3 การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยครูกับนักเรียนได้ร่วมทำวิจัย ตามดัชนีความต้องการจำเป็นได้ข้อมูลดังนี้

4.3.1 การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ร่วมวิจัย

1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนรู้อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับครูในการทำวิจัยตามคำแนะนำของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า “ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อื่นๆให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้ครูสามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้”

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยต้องเปิดโอกาส สนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้จากการเป็นผู้ร่วมทำวิจัยโดยการเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของการปฏิบัติการวิจัย เพื่อเป็นการฝึกฝน และเรียนรู้การทำวิจัยเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาจนสามารถทำวิจัยด้วยตนเอง

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ร่วมปฏิบัติการวิจัยกับครู ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการปฏิบัติงานวิจัยกับครูทุกขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มศึกษาหัวข้อวิจัยจนถึงการสรุปผลการวิจัย การได้ร่วมปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะ มากกว่าการถ่ายทอดเพียงการสอนด้วยการบอกกล่าว

4.3.2 การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัยควรทำการส่งเสริมดังนี้

1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ด้วยการเป็นผู้ช่วยทำวิจัย ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครู รู้จักการเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกสอนองค์ความรู้เป็นผู้ที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้จนผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เห็นได้ประจักษ์ในกิจกรรมแล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แนะนำว่า “การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันถ้าจะให้ครูเป็นผู้บอกองค์ความรู้เหมือนแต่ก่อนก็จะกลายเป็นการสอนที่ไม่เกิดคุณค่า ถ้าสมัย ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้ หรือจำไม่ได้ สมองส่วนการคิดด้วยเหตุผลก็จะไม่ได้รับการพัฒนา ดังนั้นในทุกวันนี้ครูเป็นเพียงผู้จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำลงมือปฏิบัติ เครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้คือ การใช้คำถาม ซึ่งเป็นเทคนิคที่ครูควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ”

2) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการนิเทศ กำกับติดตาม ช่วยเหลือครู อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้โดยชีววิจัยเป็นฐานดำเนินได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผล ตามคำให้สัมภาษณ์ว่า “โรงเรียนใดที่ผอ.อยู่โรงเรียน ชยันในการเดินไปอาคารนั้นอาคารนี้ โรงเรียนนั้นครูก็จะชยันในการจัดการเรียนการสอนกันอย่างจริงจังเลยทีเดียว”

4.4 การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้างานวิจัย ตามดัชนีความต้องการจำเป็นมีข้อมูลจากผู้ให้แนวทางดังนี้

4.4.1 การจัดหาสื่อแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย มีแนวทางส่งเสริมคือ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการสนับสนุนแหล่งสารสนเทศของเขตพื้นที่การศึกษา โดยการจัดกระทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนครูในการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่ต้องการ และมีทางเลือกที่หลากหลายในการสืบค้น ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องจัดหารวบรวมลิงค์สืบค้นข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ งานวิจัยที่เป็นลิขสิทธิ์ที่ไม่สามารถ สืบค้นได้ตามแหล่งทั่วไปถ้าเป็นงานที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เขตก็ควรจะหารวบรวมมาไว้เพื่อให้ครูได้นำไปใช้ได้ต่อไป ตอนนี สพฐ. ก็กำลังทำฐานข้อมูลวิจัยของสพฐ.เองอยู่นะอีกหน่อยก็มีช่องทางเพิ่มการค้นคว้ามมากขึ้น”

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมเพื่อสนับสนุนการค้นคว้างานวิจัยของครูและผู้เรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย

4.4.2 การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้แหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้งานวิจัยควรมีการส่งเสริมดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ให้มีแนวทางในการที่จะสามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลการวิจัย จากแหล่งต่าง ๆ ผ่านระบบการให้บริการด้านสารสนเทศงานวิจัยของสถาบันต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูสามารถใช้แหล่งเรียนรู้งานวิจัยและสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้จากงานวิจัย

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อดูแลปรับปรุงระบบให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสามารถให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้งานในการสืบค้น

4.4.3 การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสามารถ อภิปราย วิเคราะห์ วิจัย งานวิจัยควรทำการส่งเสริมดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนให้ครูได้จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถ อภิปราย วิเคราะห์ วิวิจารณ์ งานวิจัย ด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้น มีความสนุกสนานในการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ในแต่ละครั้งของการจัดการเรียนรู้ โดยจะต้องมีเทคนิควิธีการที่หลากหลาย

2) ผู้บริหารจะควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถ อภิปราย วิเคราะห์ วิวิจารณ์ งานวิจัย มีการคัดสรรผลงานของผู้เรียน ประกวดแข่งขัน หรือจัดกิจกรรมให้มีโอกาสเปิดชั้นเรียน ให้ผู้ปกครองหรือผู้สนใจได้เยี่ยมชมรับรู้ความสามารถ และพัฒนาการในการเรียนรู้ของบุตรหลาน ซึ่งเป็นการสร้างเสริมกำลังใจให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง อีกทั้งตระหนักถึงคุณค่าของความสำเร็จของตน

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรออกนิเทศติดตามเพื่อให้การช่วยเหลือแนะนำ ในด้านการจัดการเรียนรู้ การนิเทศจะช่วยให้ครูและผู้นิเทศได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทำให้เกิดการเพิ่มพูนทักษะ เทคนิควิธีการใหม่ๆที่จะนำมาใช้กับผู้เรียน

4.5 การส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยกว่าด้านอื่น ๆ โดยได้ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

4.5.1 การส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการส่งเสริมดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการใช้งานวิจัย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ โดยจะต้องให้ครูเข้าใจการนำมาใช้ การคัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เทคนิคการอ่าน การเข้าใจงานวิจัย โดยการช่วยเหลือผ่านศึกษานิเทศก์ของเขตพื้นที่การศึกษา ดังที่รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า *“การที่จะให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ต้องทำให้ครูเข้าใจถึงวิธีการนำมาใช้ ประเด็นที่ได้จากผลการวิจัยโดยตรง หรือข้อเสนอแนะจากการวิจัย จะทำให้เกิดความชัดเจนในการนำมาใช้ รวดเร็วไม่เสียเวลา”*

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ในห้องเรียนด้วยการสนับสนุนให้ครู วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ แล้วหาทางแก้ปัญหาด้วยการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาผู้เรียน แล้วนำมาใช้แก้ปัญหา ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาการของการเรียนรู้ของบุคคล ครูก็ต้องมีการคัดกรองผู้เรียน ศึกษางานวิจัยแล้วจัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล (IEP) ถ้าเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูก็สามารถนำงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องมาใช้แก้ปัญหาได้เช่นกัน ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวในการให้สัมภาษณ์ว่า *“ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จเราก็ต้องมาดูว่าปัญหานั้นเกิดจากอะไร เกิดจากการสอนใหม่ เกิดจากนักเรียนใหม่ ก็ต้องมาศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา แล้วสามารถนำ*

งานวิจัยมาใช้แก้ปัญหาเหล่านั้นตามความเหมาะสม หรือครูผู้สอนก็แก้ปัญหาด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นงานที่พวกเราทำกันอยู่แล้ว”

4.5.2 การส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถให้การส่งเสริมได้ดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ทำการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับผิดชอบ ได้นำผลการวิจัยที่เป็นเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยเป็นการนำองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษางานวิจัย เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนรู้ เพิ่มความหลากหลายของเนื้อหาสาระที่จะนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยไม่ต้องอิงแค่ตำราเรียนเพียงอย่างเดียว ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “ถ้าส่งเสริมครูให้นำผลการวิจัยมาใช้สอนนักเรียน เป็นเรื่องที่ควรสนับสนุน เพราะว่าครูจะได้อ่านงานวิจัย ทำให้ครูได้มีความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น และได้นำเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องมาสอนในวิชาของตนเองอีกด้วย”

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความภาคภูมิใจในแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสส่งผลงานเพื่อเข้ารับรางวัลต่างๆ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “จริงๆ แล้วรางวัลต่างๆ ที่ครูสามารถส่งผลงานเข้าแข่งขันมีอยู่มากมายเลย เพียงแต่ว่ายังไม่ได้รับการสนับสนุน อย่างจริงจัง ครูบางคนทำงานดีมากแต่ไม่ส่งผลงานเข้าประกวด อาจจะเป็นเพราะว่าไม่รู้ หรือไม่เข้าใจชัดเจนในหลักการ เงื่อนไข ดังนั้นผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้ครูที่มีความพร้อม รู้จักและเข้าใจ และส่งผลงานเข้าประกวดเพื่อรับรางวัลเหล่านั้น”

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1.2 เพื่อศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1.3 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1.4 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 210 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 2,155 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน จากขนาดของประชากร 2,155 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 327 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา 4 ขนาด และการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำมาใช้ศึกษา สภาพจริง และสภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) เป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับผิดชอบ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) คือ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ โดยเป็นแบบสอบถามมาตราวัดแบบ Rating Scale 4 ระดับ ซึ่งมี 4 ด้าน รวมทั้งหมดจำนวน 33 ข้อ มีค่าความเที่ยงค่าความเที่ยงของสภาพปัจจุบัน 0.97 ค่าความเที่ยงของสภาพที่พึงประสงค์ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับครูในสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม 327 ฉบับ โดยผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามกลับมาได้จำนวน 308 ฉบับเมื่อทำการคัดกรองแบบสอบถามที่น่าเชื่อถือและใช้ได้มีจำนวน 293 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.60 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ และ ร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ใช้ค่าเฉลี่ย (M) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้ค่าดัชนี ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน ศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน

เครื่องมือ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มาสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน ศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ข้อมูลแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานทั้ง 3 คนแล้วทำการสังเคราะห์เรียบเรียง เป็นแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.3 สรุปผลการวิจัย

1.3.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ในสภาพปัจจุบันในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยด้านที่สูงกว่าด้านอื่น คือ การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย และ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัยมีค่าน้อยกว่าด้านอื่น โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านได้ดังนี้

1) **ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้** พบว่าสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ระดับของการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันแต่ละรายการ ค่าเฉลี่ยของทุกรายการจะอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น คือ ครูตระหนักว่าผลการวิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ครูได้นำองค์ความรู้จากผลการวิจัยมาประยุกต์และถ่ายทอดกับผู้เรียนในชั้นเรียน ครูศึกษางานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ารายการอื่นคือ ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้

2) **การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย** สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย พบว่ารายการส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติค่อนข้างมาก โดยมีรายการที่มีระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันสูงกว่ารายการอื่น ได้แก่ ครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม กระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากรู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อหาคำตอบข้อสงสัย และ ครูวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีระดับของสภาพปัจจุบันน้อยกว่ารายการอื่น 2 ลำดับสุดท้ายได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการอภิปราย วิเคราะห์และวิจารณ์ งานวิจัย และ ครูจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อสนับสนุน

สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม เป็นรายการเดียวในด้านนี้ที่มีระดับปฏิบัติค่อนข้างน้อย

3) การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติค่อนข้างมาก โดยมีรายการที่มีระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันสูงกว่ารายการอื่นได้แก่ ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยกับครู ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้ และครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำวิจัยร่วมกันกับผู้เรียน ส่วนรายการที่มีระดับการปฏิบัติต่ำกว่ารายการอื่น 2 ลำดับสุดท้ายได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ช่วยวิจัย และ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย

4) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติค่อนข้างมาก มีเพียง 3 รายการที่การปฏิบัติอยู่ระดับค่อนข้างน้อย ได้แก่ ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย และครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน

1.3.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย มีค่าเฉลี่ยในระดับรองลงมา ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1) การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทุกรายการมีระดับที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากกว่ารายการอื่น 3 ลำดับแรกคือครูตระหนักว่าผลการวิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ครูศึกษางานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน และ ครูได้นำองค์ความรู้จากผลการวิจัยมาประยุกต์และถ่ายทอดกับผู้เรียนในชั้นเรียน ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า

รายการอื่น 2 ลำดับสุดท้ายคือ ครูได้นำผลการวิจัยที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้มาใช้เป็นสาระเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้ และ ครูศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อเตรียมการในการนำมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2) *ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย* สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีรายการที่ควรปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่น 3 รายการได้แก่ ครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า เพื่อการวิจัยของผู้เรียน ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง ครูให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการอื่น 2 รายการ ได้แก่ ครูออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยและ ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง

3) *ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย* สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีระดับค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก มีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น 4 รายการได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ช่วยวิจัย ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยกับครู ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำวิจัยร่วมกันกับผู้เรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัย ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์น้อยกว่ารายการอื่น 2 รายการ ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัย และ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย

4) *ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย* สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ในภาพรวม มีระดับของสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีระดับค่าเฉลี่ย 3 รายการที่สูงกว่ารายการอื่นได้แก่ ครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม กระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากรู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อหาคำตอบข้อสงสัย และ ครูได้แนะนำแหล่งค้นคว้า คัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการอื่น 2 รายการได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษา

และเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย และ ครูได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย

1.3.3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าลำดับที่มีความต้องการจำเป็นตามลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย และ การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1) **ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย** พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ ครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย

2) **ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย** พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย จากการเป็นผู้ช่วยวิจัย ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย และ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัย

3) **ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย** พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ คือ ครูจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม ครูได้แนะนำแหล่งค้นคว้า คัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการอภิปราย วิเคราะห์และวิจารณ์ งานวิจัย

4) **ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้** พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้ ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.4 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในบทบาทหน้าที่ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในภาพรวมคือ

1) ควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์จุดเน้นที่จะสร้างให้เกิดคุณลักษณะที่จำเป็นกับผู้เรียน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานจะสามารถผลักดันให้มีการดำเนินการไปได้ จึงต้องได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากต้นสังกัด

2) ควรประชุมชี้แจงกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ให้รับรู้เข้าใจ ถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการทำวิจัย ทำความเข้าใจถึงคุณค่าของงานวิจัยที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

3) ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อสร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่าย เพื่อให้เกิดการเพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

4) ควรส่งเสริมให้มีสถานศึกษาต้นแบบที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ให้เป็นสถานศึกษาตัวอย่าง และให้การยกย่องเชิดชูเกียรติกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้เป็นที่ศึกษาดูงานสำหรับสถานศึกษาทั่วไป เพื่อทำการขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

5) ควรมีการส่งเสริมให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ให้การช่วยเหลือครูผู้สอน การ Coaching แก่สถานศึกษาหรือครูผู้สอนที่ยังไม่มีความชำนาญมากพอ

6) ควรสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างความร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

7) ควรสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่ครูผู้สอนได้มีโอกาสแสดงผลงานที่เป็นจากการพัฒนาผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในระดับสถานศึกษา

1) ควรเป็นผู้นำทางวิชาการให้การส่งเสริมครูให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นการพัฒนาทักษะ และกระบวนการคิดของผู้เรียน ด้วยการกำหนดนโยบายระดับสถานศึกษาให้มีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาตลอดจนแผนงานโครงการเพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวปฏิบัติของสถานศึกษา

2) ควรเป็นผู้ผลักดันให้เกิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษาด้วยการมีความเชื่อในรูปแบบจัดการเรียนรู้ที่เป็นการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ที่เหมาะสมกับยุคสมัย

3) ควรส่งเสริมให้ครูได้รับความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบการทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ

4) ควรสร้างความเข้าใจในการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมาใช้ในสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และการสนับสนุน

5) ควรสร้างแรงจูงใจให้ครูมีกำลังใจในการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมาใช้ในสถานศึกษาให้บังเกิดผล ด้วยการส่งเสริม แนะนำแนวทางในด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

6) ควรทำการส่งเสริมให้ครูได้จัดทำ After Action Review (AAR) เมื่อปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้น เพื่อประกอบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในอนาคต

แนวทางการส่งเสริมรายด้านตามดัชนีความต้องการจำเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางดังนี้

1) ด้านการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำวิจัย

(1) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถจัดเตรียมสื่อ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการวิจัย

ก. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬควรให้การสนับสนุนปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่เงินงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นข้อมูล ตลอดจนการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ ที่เหมาะสม การจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ข. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานไว้ในแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน เพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณได้ถูกต้องชัดเจน เพียงพอ ทันต่อการใช้งาน

ค. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำวิจัย เพื่อให้ทราบถึงความต้องการใช้สื่อและอุปกรณ์มาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ แล้วทำการวางแผนจัดหาตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ทำให้ทันต่อการใช้ในการจัดการเรียนรู้

(2) การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย

ก. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำวิจัยโดยเริ่มจากเรื่องที่ย่อยๆ พัฒนาขึ้นเป็นลำดับมีความเหมาะสมกับช่วงชั้นและธรรมชาติของวิชา มีความเป็นไป

ได้ เรียบง่าย คำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนตามบริบทของพื้นที่

ข. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย ที่ จะนำไปสู่การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และ การสร้างความมั่นคงของผู้เรียน ด้วยการฝึกสร้างนวัตกรรมที่เป็นของตัวเอง เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย ทีม ศึกษานิเทศก์ควรทำการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือแก่ครู อย่างใกล้ชิดเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครู สามารถจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย

(3) แนวทางการส่งเสริมให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย

ก. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ส่งเสริมให้ครูสามารถวางแผนออกแบบการจัดการ เรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พัฒนาครูด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ

ข. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้มีผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษานิเทศก์ ที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อ เป็นที่ปรึกษา ชี้แนะแนวทาง เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้

2) ด้านการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยครูกับนักเรียนได้ร่วมทำวิจัย

(1) การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ร่วมวิจัย

ก. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับครูในการทำ วิจัย

ข. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยต้องเปิดโอกาส สนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้จากการเป็นผู้ร่วมทำวิจัยโดยการเข้ามามีส่วน ร่วมในทุกขั้นตอน ของการปฏิบัติการวิจัย เพื่อเป็นการฝึกฝน และเรียนรู้การทำวิจัยเพื่อจะนำไปสู่การ พัฒนาจนสามารถทำวิจัยด้วยตนเอง

ค. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการจัดการ เรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ร่วมปฏิบัติการวิจัยกับครู ด้วยการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการวิจัยกับครูทุกขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มศึกษาหัวข้อวิจัย จนถึง การสรุปผลการวิจัย การได้ร่วมปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะ มากกว่าการถ่ายทอด เพียงการสอนด้วยการบอกกล่าว

(2) การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัย

ก. การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ด้วยการเป็นผู้ช่วยทำวิจัย ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูรู้จักการเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกสอนองค์ความรู้เป็นผู้ที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ จนผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เห็นได้ประจักษ์ในกิจกรรม แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

ข. ผู้บริหารจะควรให้ความสำคัญในการนิเทศ กำกับติดตามช่วยเหลือครู อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้โดยวิจัยเป็นฐานดำเนินได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผล

3) การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้างานวิจัย

(1) การจัดหาสื่อแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย มีแนวทางส่งเสริมคือ

ก. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการสนับสนุนแหล่งสารสนเทศของเขตพื้นที่การศึกษา โดยการจัดกระทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนครูในการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่ต้องการ และมีทางเลือกที่หลากหลายในการสืบค้น

ข. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมเพื่อสนับสนุนการค้นคว้างานวิจัยของครูและผู้เรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย

(2) การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้แหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้งานวิจัยควรมีการส่งเสริมดังนี้

ก. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ให้มีแนวทางในการที่จะสามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลการวิจัย จากแหล่งต่างๆ ผ่านระบบการให้บริการด้านสารสนเทศงานวิจัยของสถาบันต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูสามารถใช้แหล่งเรียนรู้งานวิจัยและสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้จากงานวิจัย

ข. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อดูแลปรับปรุงระบบให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสามารถให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้งานในการสืบค้น

(3) การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสามารถอภิปราย วิเคราะห์ วิจัย งานวิจัยควรทำการส่งเสริมดังนี้

ก. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนให้ครูได้จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถ อภิปราย วิเคราะห์ วิจัย งานวิจัย ด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้น มีความสนุกสนานในการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ในแต่ละครั้งของการจัดการเรียนรู้ โดยจะต้องมีเทคนิควิธีการที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมด้วยการสอดแทรก เกม เพลง หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสมและสร้างความสนใจ

ข. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถ อภิปราย วิเคราะห์ วิจัย งานวิจัย มีการคิดสรรผลงานของผู้เรียน ประกวดแข่งขัน หรือจัดกิจกรรมให้มีโอกาสเปิดชั้นเรียน ให้ผู้ปกครองหรือผู้สนใจได้เยี่ยมชมรับรู้ความสามารถ และพัฒนาการในการเรียนรู้ของบุตรหลาน ซึ่งเป็นการสร้างเสริมกำลังใจให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง อีกทั้งตระหนักถึงคุณค่าของความสำเร็จของตน

ค. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรออกนิเทศติดตามเพื่อให้การช่วยเหลือแนะนำ ในด้านการจัดการเรียนรู้ การนิเทศจะช่วยให้ครูและผู้นิเทศได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทำให้เกิดการเพิ่มพูนทักษะ เทคนิควิธีการใหม่ๆที่จะนำมาใช้กับผู้เรียน

4) การส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้

(1) การส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการส่งเสริมดังนี้

ก. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการใช้งานวิจัยเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ โดยจะต้องให้ครูเข้าใจการนำมาใช้ การคัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เทคนิคการอ่าน การเข้าใจงานวิจัย โดยการช่วยเหลือผ่านศึกษานิเทศก์ของเขตพื้นที่การศึกษา

ข. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนด้วยการสนับสนุนให้ครู วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ แล้วหาทางแก้ปัญหาด้วยการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาผู้เรียน แล้วนำมาใช้แก้ปัญหา ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาการของการเรียนรู้ของบุคคล ครูต้องมีการคัดกรองผู้เรียน ศึกษางานวิจัยแล้วจัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล (IEP) ถ้าเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูก็สามารถนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้แก้ปัญหาได้เช่นกัน

(2) การส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถให้การส่งเสริมได้ดังนี้

ก. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ทำการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับผิดชอบ ได้นำผลการวิจัยที่เป็นเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยเป็นการนำองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการ

ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษางานวิจัย เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนรู้ เพิ่มความหลากหลายของเนื้อหาสาระที่จะนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยไม่ได้อิงแค่ตำราเรียนเพียงอย่างเดียว

ข. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความภาคภูมิใจในแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล โดยการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสแสดงผลงานเพื่อเข้ารับรางวัลต่างๆ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีข้อค้นพบที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีด้านที่สภาพปัจจุบันที่อยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่นคือ การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย และ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานอยู่ในระดับมาก และ มีความแตกต่างกันในทุกด้านและทุกรายการ โดยเรียงลำดับจากด้านมากไปน้อยได้คือ ด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย มีค่าเฉลี่ยในระดับรองลงมา ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยอยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่น สาเหตุที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เห็นความสำคัญของการวิจัย และงานวิจัย ได้ใช้งานวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีเกณฑ์ของตัวชี้วัดด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อที่ 6 ระบุถึงการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.2) ครูต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เมื่อครูทำงานวิจัยครูจึงต้องศึกษางานวิจัย การได้อ่านงานวิจัยเพื่อที่จะได้นำไปใช้ทำงานวิจัย ทำให้ครูสามารถนำผลจากการศึกษานั้นมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน การแก้ปัญหาผู้เรียนรายบุคคลโดยใช้งานวิจัย สภาวะการณ์เหล่านี้ทำให้ครูได้ใกล้ชิดกับงานวิจัย การนำเรื่องการวิจัยเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่หลายรูปแบบที่

มีลักษณะของการจัดกระบวนการเรียนรู้คล้ายกับการใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความตระหนักในการใช้งานวิจัยมาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ อาจจะเป็นสาเหตุให้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเป็นที่น่าสนใจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็จะยังส่งผลกระทบต่อการประเมินเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าแก่ครู โดยเฉพาะเรื่องของการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ตามเกณฑ์การประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560) หนังสือที่ ศธ 0206.3/ว 21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 ข้อที่ 3.2.1 และ 3.2.2 ที่กำหนดว่าผู้ประเมินวิทยฐานะเชี่ยวชาญ และชำนาญการพิเศษ ต้องมีผลงานทางด้านวิชาการที่เป็นงานวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูจึงต้องพัฒนานตนเองให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้องประกอบหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานด้านการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) (คณะกรรมการคุรุสภา, 2562 น.12) ข้อที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน ได้ระบุถึงสมรรถนะครูเกี่ยวกับการวิจัยว่า สามารถทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้

2.2 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นตามข้อมูลของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัยมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.43$) รองลงมาคือด้านครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.40$) ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.39$) และด้านการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.39$)

จากผลการวิจัยพบว่าลำดับของความต้อ่งการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่มีลำดับสูงลำดับที่ 1 คือด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.43$) ลำดับที่ 2 คือด้านครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.40$) ทั้งสองด้านมีระดับของความต้อ่งการจำเป็นที่สูง ทั้งนี้เนื่องจาก ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ครูมีความเชื่อว่าทักษะ หรือ องค์ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องวิจัยสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้ ดังจะเห็นได้จากระดับของความคิดเห็น

ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในประเด็นของรายการเกี่ยวกับความตระหนักในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มีระดับที่สูงกว่าประเด็นอื่นทุกด้าน จึงสามารถอธิบายได้ว่า ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬตระหนักในความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานและมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในการร่วมกันทำวิจัยกับครูและสามารถพัฒนาผู้เรียนจนสามารถเป็นผู้ที่ทำวิจัยได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหา กระบวนการวิจัยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักกับปัญหา การศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล การสร้างทางเลือกหรือเครื่องมือ การศึกษารวบรวมข้อมูล การนำข้อมูลมาวิเคราะห์แปลผล และลงข้อสรุป อธิบายเพื่อจะได้แนวทางแก้ปัญหาต่อไป ครูในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬจึงให้ความสำคัญ และต้องการพัฒนาทักษะเหล่านั้นให้เกิดกับผู้เรียนก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถ นำไปใช้แก้ปัญหา หากคำตอบ ได้กับทุกสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และต่อยอดไปสู่การสร้างสรรคผลงาน หรือนวัตกรรมที่เป็นของตนเอง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ข้อ 2.3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ การสร้างนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้จดสิทธิบัตรและทรัพย์สิน ทางปัญญาเพิ่มขึ้น และผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.๗)

ถึงแม้ว่าครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬจะมีความตระหนักในความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานอยู่บ้าง และมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้จนผู้เรียนสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง ในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการปฏิบัติในหลายรายการ อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยทั้งๆ ที่ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬมีความต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จากผลการวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น โดยรายการที่มีระดับการปฏิบัติค่อนข้างน้อยได้แก่ ครูได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการศึกษาวิจัย และ ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษา ค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย แต่ในทางตรงกันข้ามสภาพที่พึงประสงค์ของทั้ง 3 รายการดังกล่าวกลับอยู่ในระดับมาก ทำให้ได้ค่า PNI_{modified} ที่สูง (ค่า PNI_{modified} =

0.55, 0.465 และ 0.463 ตามลำดับ) จากผลในข้อนี้แสดงให้เห็นว่าครูต้องการให้มีการพัฒนาให้ครูได้สามารถจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย และ ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย อาจเนื่องมาจากยังขาดการสนับสนุนด้านปัจจัยการดำเนินการ ระบบการบริหารงานที่ทำให้ครูมีภาระงานมากเกินไป และขาดการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ จึงทำให้ระดับการปฏิบัติของการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

2.3 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางไว้อย่างหลากหลายและครอบคลุมหลายด้าน แต่ผู้วิจัยจะขอนำเสนอประเด็นที่สำคัญเป็นหลักคือการส่งเสริมด้านสื่อแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาครู และการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริม**การจัดการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน** ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เงินงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นข้อมูล ตลอดจนการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ ที่เหมาะสมจากแนวทางการส่งเสริมที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอดังกล่าว เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะทำให้เกิดการขับเคลื่อนจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการวิจัยได้ หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณที่เป็นปัจจัยหลักในการที่จะได้มาซึ่งสิ่งจำเป็นต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสนับสนุนด้านงบประมาณจะทำให้ครูสามารถเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การจำลองสถานการณ์การเรียนรู้ อันจะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการใช้สื่อต่างๆ การสร้างสิ่งแวดล้อม บรรยากาศทางการเรียนรู้ การจัดหาและได้มาซึ่งแหล่งสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติการวิจัยโดยไม่เกิดการขาดแคลน สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ ช่อชู (2563, น.171) กล่าวถึงองค์ความรู้จากการวิจัยการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการคือต้องจัดหาแหล่งเรียนรู้ จัดเตรียมและสนับสนุนสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมการผลิตสื่อ จัดแหล่งเรียนรู้ให้มีบรรยากาศการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้รวมทั้งให้คำแนะนำเพื่อให้การใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่ง เรียนรู้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ในประเด็นนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้กล่าวถึงการสนับสนุนด้านบุคลากร การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญ ที่ต้องคอยให้คำแนะนำแก่ครู ในด้านเทคนิควิธีการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญจิรา แจกภูเขียว (2562, น.21) ที่ได้

ทำการวิจัยการบริหารจัดการระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พบว่ามีแนวทางการนิเทศช่วยเหลือสถานศึกษาว่า กระบวนการกำกับ ดูแล ใช้กระบวนการ PDCA และแนวทางการบริหาร ใช้กระบวนการพัฒนาแบบ Coaching and Mentoring ใช้กระบวนการจัดสายงานนิเทศในสาขาวิชาที่เชี่ยวชาญและประสานส่งเสริมการจัดการศึกษา ใช้กระบวนการนิเทศเชิงลึกอย่างน้อยจำนวนหนึ่งโรงเรียนต่อศึกษานิเทศก์หนึ่งคน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความต่อเนื่อง ใช้กระบวนการออกแบบการนิเทศ กำหนดรูปแบบการนิเทศให้ชัดเจนและเลือกวิธีการนิเทศให้เหมาะกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยที่ผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการทำวิจัย และการสอนวิจัยสามารถให้ความช่วยเหลือแนะนำ สนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำวิจัย และประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะแนวทางการส่งเสริม คือการบริหารจัดการงานในสถานศึกษา อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการงานในสถานศึกษายังมีภาระงานอื่นที่ครูต้องทำมากเกินไป ในการจัดการเรียนรู้อาจสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ครูจะต้องมีการจัดเตรียมการสอนตั้งแต่การวางแผน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ถ้าหากว่าครูมีภาระงานอื่นนอกจากงานสอนมากเกินไปจะทำให้การจัดเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สามารถทำได้อย่างดีพอ ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการงานในหน้าที่ของครู ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน และงานที่ไม่จำเป็นเพื่อให้ครูได้มีเวลากับการเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากขึ้น

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในลำดับต้นๆ ของทุกด้าน จะเกี่ยวข้องกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูจากผลในประเด็นนี้แสดงว่าปฏิบัติของครูยังทำได้ค่อนข้างน้อยอาจเนื่องมาจากครูยังขาดทักษะ ความรู้ความเข้าใจ ขาดองค์ความรู้ที่จะนำไปปฏิบัติ ในการจัดการเรียนรู้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอ*แนวทางการส่งเสริมให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย* ซึ่งเป็นประเด็นที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงและเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานประเด็นอื่น ๆ อีกหลายประเด็นคือ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาต้องจัดการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ส่งเสริมให้ครูสามารถวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน พัฒนาครูด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจการวิจัย เป็นนักวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยการทำวิจัยร่วมกับผู้เรียนจนผู้เรียนสามารถทำวิจัยด้วยตนเอง ครูต้องเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนได้ ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการให้ครบทั้ง 3 มิติ คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ให้ผู้เรียนสามารถมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของ

ผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงผ่านการ Coaching and Mentoring จนสามารถประมวลประสบการณ์การเรียนรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองซึ่ง พัทธราภรณ์ พิลาสมบัติ (2563, น.253) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสิ่งผู้เรียนสงสัยและต้องการแสวงหาคำตอบ โดยเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ผ่านสถานการณ์จริงเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรควรตระหนักถึงบทบาทของตนในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้คอยชี้แนะมากกว่าการให้ความรู้เพียงอย่างเดียว ดังนั้นครูต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ความสามารถในการทำวิจัยเกิดขึ้นได้ ผู้เรียนต้องมีความรู้และเข้าใจวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ เนื่องจากกระบวนการวิจัยต้องอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการเสาะแสวงหา องค์ความรู้ใหม่ ๆ ดังนั้น แนวคิดการสืบสอบสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถใน การทำวิจัยของผู้เรียนได้ เนื่องจากเป็นแนวคิดที่อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ คือ การตั้ง คำถามจากปัญหาที่เผชิญอยู่ การตั้งสมมติฐาน การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปผล และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสื่อสาร คำอธิบายที่จะนำไปสู่การได้องค์ความรู้ใหม่ และยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ของของวิจารณ์ พานิช (2559, อ้างถึงในภัทร นันท์ ไวทยะสิน, 2562, น.44) ที่กล่าวว่า ครูไม่ต้องสอนแต่ต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก (facilitate) การเรียนรู้ให้นักเรียนจากการเรียนแบบลงมือ ทำหรือปฏิบัติ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในและสมองของตนเอง การเรียนให้ได้ทักษะต้องปฏิบัติ โดยที่ปฏิบัติเป็นตัวนำและเรียนเป็นทีม และครูไม่สอนแต่เป็นผู้ฝึก (Coach) หรือ ผู้นำกิจกรรม (Facilitator) นอกจากประเด็นของการพัฒนาครูซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานแล้ว **สถานศึกษาจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางในการส่งเสริมไว้ว่า** ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานไว้ในแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมในทุกด้าน การสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่าย การส่งเสริมให้ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การวางแผนเบื้องต้นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ของการเป็นองค์การที่มีประสิทธิผลของ สุป็น สุรันนา (2560, น.76) ที่ว่าควรจัดทำคู่มือการบริหารงานให้ครอบคลุมภารกิจงาน สามารถนำไปปฏิบัติอย่างชัดเจน มีการวัดผลการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมและต่อเนื่องเพื่อนำจุดเด่น จุดอ่อน มาพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงาน และกำหนดการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ครูต้องดำเนินการสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการว่า (2548, น.4) ว่าถ้าครูจะสอนกระบวนการวิจัย หรือกระบวนการสืบสอบ ครูก็ต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับ

กระบวนการดังกล่าว ซึ่งก็หมายถึงการมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้กระบวนการดังกล่าว ครูจำเป็นต้องช่วยเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน มีใช้บ่อยให้ ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ไปตามยถากรรม ซึ่งทักษะเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะเป็นทักษะ ที่เรียกว่าทักษะกระบวนการ ซึ่งอาจ เป็นทักษะกระบวนการทางสติปัญญาเช่น ทักษะกระบวนการคิด หรือทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะ การปฏิสัมพันธ์ ทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นต้น โดยในการสอนวิจัย สำนักงานวิจัยและ พัฒนาการศึกษานักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548, น.5) ได้ให้รายละเอียดของการเตรียม ผู้เรียนในการทําวิจัยว่า การระบุปัญหาการวิจัยครูควรสอนและฝึกทักษะการสังเกตปัญหา ตั้งคำถาม รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และระบุปัญหาที่แท้จริงการตั้งสมมติฐานควรฝึกให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการ วิเคราะห์ข้อมูล หาสาเหตุ คาดเดาคำตอบของปัญหาอย่างมีหลักการและมีหลักฐานรองรับ และ ตั้งสมมติฐานที่เหมาะสม การพิสูจน์ทดสอบสมมติฐานควรสอนและฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ และวิธีการในการออกแบบ การพิสูจน์ ทดสอบสมมติฐานที่เหมาะสมกับศาสตร์ของเรื่องที่วิจัย การ รวบรวมข้อมูล ควรสอนและฝึกให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาแหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับศาสตร์ของเรื่องที่วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ควรสอนและฝึกให้ ผู้เรียนรู้จักวิธีการที่เหมาะสมกับศาสตร์ของเรื่องที่วิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้สถิติต่างๆ การ กำหนดเกณฑ์ประเมิน และการนำเสนอข้อมูลและการสรุปผลครูควรสอนและฝึกให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการ สรุปข้อมูล และการตอบสมมติฐาน นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังเสนอแนะแนวทางที่ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการนิเทศ กำกับติดตาม ช่วยเหลือครู อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การ จัดการเรียนรู้โดยชีววิจัยเป็นฐานดำเนินได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผล โดยสร้างเป็นวัฒนธรรมของ สถานศึกษาให้มีการนิเทศ กำกับติดตามการจัดการเรียนรู้กันภายในของสถานศึกษา ซึ่งจะสามารถ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อนครูในสถานศึกษาและผู้บริหาร อีกทั้งผู้บริหารยังได้ลงไป ช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิด ทำให้เห็นการปฏิบัติของครูผู้จัดการเรียนรู้ในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นจุดดี จุด ด้อย เพื่อที่จะส่งเสริมและแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกับครู โดยผลที่เกิดสูงสุดก็คือการพัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียน การนิเทศกำกับติดตามอย่างใกล้ชิดของผู้บริหารสถานศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เกจ กนก เอื้อวงศ์ (2561, น.3) ว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายในการให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา สนับสนุนส่งเสริมครู ให้มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ เสริมสร้างสมรรถนะด้าน การสอน และการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ครูเพื่อให้เกิดความงอกงาม ทางวิชาชีพทางการ ศึกษา ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย ถือเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู โดยการ ปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับยุคสมัย

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะของการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬอยู่ในระดับค่อนข้างมากแต่ยังมีบางรายการที่ยังปฏิบัติได้น้อยกว่ารายการอื่นคือการที่ครูสามารถค้นคว้างานวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬควรกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษา สังกัดได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นงานที่ครูได้ปฏิบัติอยู่บ้างแล้วให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดผลมากกว่าสภาพที่เป็นอยู่

2) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้นำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดในแผนงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจนเพื่อให้มีการรอบการปฏิบัติของสถานศึกษาในการพัฒนาระดับของการปฏิบัติให้มากขึ้น

3) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้ทำวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูมีทักษะด้านการวิจัยให้สามารถเป็นผู้นำการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษาได้

3.1.2 จากผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬอยู่ ด้านมีที่ค่า PNI_{Modified} สูงกว่าด้านอื่นคือด้าน การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย โดยเฉพาะเรื่องสื่อแหล่งเรียนรู้ ความรู้ความสามารถของครู และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ควรให้การสนับสนุนด้าน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อคอยช่วยเหลือในทิศติดตาม ตลอดจน coaching ครูเพื่อส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนในระดับสถานศึกษาได้

3) สถานศึกษาควรวางแผนและจัดเตรียม สื่อ แหล่งเรียนรู้ แหล่งข้อมูลสารสนเทศการวิจัย เพื่อให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนการค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ของครูและนักเรียน

4) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ให้สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้ตลอดจนการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการวิจัย

5) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ การเลือกสื่อ แหล่งค้นคว้าข้อมูล การเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะที่เหมาะสมกับการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และองค์ประกอบอื่นที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้

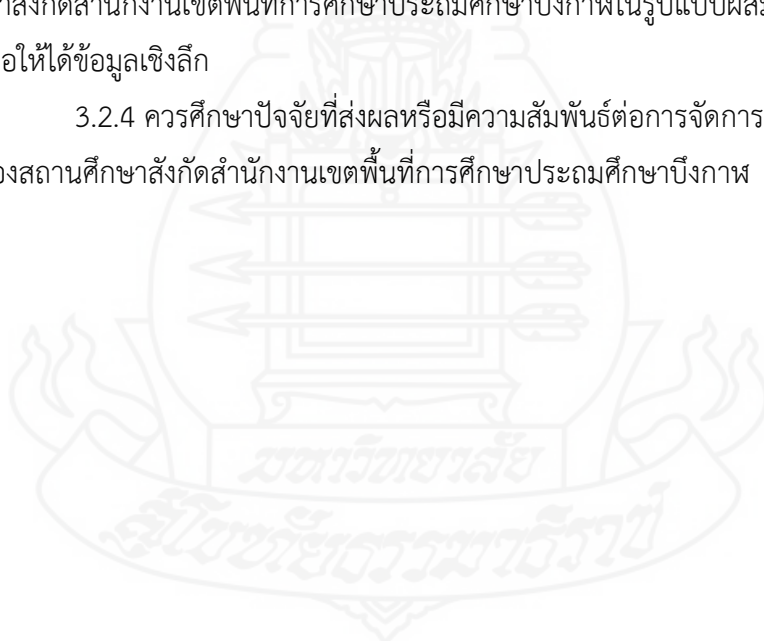
3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานโดยเน้นเฉพาะกลุ่มสาระวิชาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3.2.2 ควรทำการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

3.2.3 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในรูปแบบผสมวิธี หรือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

3.2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลหรือมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ เภาโพธิ์. (2559). รูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2
[ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 13 (60), 47-
52. สืบค้นจาก [https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/
65858/53812](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/65858/53812)
- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ ครูสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา วัฒนา. (2548). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธนพรการพิมพ์.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2560). รายงานการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อ
พัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2562). การนิเทศการศึกษา. ใน แนวการศึกษาชุดวิชาการบริหารวิชาการและ
ทรัพยากรการศึกษา หน่วยที่ 1-15. (พิมพ์ครั้งที่ 2, น. 1-29). นนทบุรี: สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2561). การบริหารจัดการเรียนการสอน. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการ
บริหารงานวิชาการและทรัพยากรการศึกษา. หน่วยที่ 1-5 (พิมพ์ครั้งที่ 1, น. 6-66).
นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ขวัญจิรา แจ็กภูเขียว. (2562). การบริหารจัดการระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัด [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารบัณฑิตศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
17(1), 110-124. สืบค้นจาก [https://so04.tci-
thaijo.org/index.php/mgsj/
article/view/212167/147136](https://so04.tci-thaijo.org/index.php/mgsj/article/view/212167/147136).
- เคียงขวัญ ดงภักดี. (2558). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยผสมผสานแนวคิดการใช้วิจัยเป็นฐาน
ประกอบกลุ่มร่วมมือ วิชาประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการนำตนเองในการ
เรียนรู้และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุษภีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (ม.ป.ป.). *ปฏิรูปการศึกษาไทย : รายงานของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. สืบค้นจาก <https://www.thaiedreform.org/wp-content/uploads/2019/06/CommissionReport050662.pdf>.
- แจ่มละมัย โจรระสา. (2560). *การปฏิบัติการพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยใช้การวิจัยเป็นฐานสาระภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- เฉลิมคุณ มัดฉิมมา. (2558). *การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ชมพูนุช สุภาพล. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษภูบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2561). *แนวคิดการบริหารงานวิชาการและทรัพยากรการศึกษา*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารงานวิชาการและทรัพยากรการศึกษา หน่วยที่ 1-5*. (น. 1-53). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณัฐพัชร์ กุลกวินนาคเพ็ง, พระปลัดโฆษิต โฆสิตโต, อีระพงษ์ สมเขาใหญ่ และสามิตร อ่อนคง. (2563). *การบริหารจัดการการเรียนการสอนในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศิรีรัฐนิคม 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]*. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5(1), 283-296. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/240222/164256>.
- ดรุณี จำปาทอง. (2562). *ผู้นำกับการบริหารหลักสูตรการจัดการเรียนรู้*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา หน่วยที่ 8-15*. (น. 1-43). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดวงพร เขียวพระอินทร์. (2563). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาชีววิทยา และทักษะการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการกลับด้านชั้นเรียน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2562). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. ใน *ประมวลสาระชุดวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ หน่วยที่ 8-15*. (พิมพ์ครั้งที่ 1, น. 1-79). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทศนา แคมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.
- นิติกรณ์ ฉันทวงศ์ชนะ อรสา จรุงธรรม และพลสันต์ โพธิ์ศรี. (2557). ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนมัธยมศึกษา [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 8(1), 71-86. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/view/25659/21789>.
- นันทวรรณ วัฒนวราห์. (2560). รูปแบบกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น*, 11(1), 147-160. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU/article/view/70267/65112>.
- ปทีป เมธาคณวุฒิ. (2547). การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย. ใน ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (บรรณาธิการ), *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน*. น. 24-26. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยูร ศรีประสารณ์. (2561). พัฒนาการทฤษฎีการบริหารและการบริหารการศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7, น. 1-47). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรีชา โสภาคณ. (2552). *การบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา โรงเรียนบ้านถ้ำผาลาดอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- ปรีดา มาหินกอง. (2561). *การเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการทำโครงการวิทยาศาสตร์โดยการจัดการเรียนรู้การวิจัยเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

- พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ. (2017). การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน Research-Based Learning [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *ศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 1(2), 62-71. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/view/166369/120408>.
- พัชรี ศรีสังข์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาสังคมโดยใช้ชุมชนและประสบการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 14(1), 33-47. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSRI/article/view/2054/1706>.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2561). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2549). การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน: การพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยวิจัย [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสาร ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 29(19), 3-4.
- ภัทรนันท์ ไทยะสิน. (2562). เปลี่ยนผู้เรียนเป็นนวัตกรรม นวัตกรรมใหม่ของการจัดการเรียนการสอนในยุค 4.0 [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ECT Journal*, __ (17), 37-51. สืบค้นจาก <https://www.google.co.th/search?biw=1536&bih>.
- ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว. (2559). *มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- มนัด คำถิ่น. (2552). *การบริหารจัดการเรียนรู้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการคิดวิเคราะห์ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (ม.ป.ป.). *แนวปฏิบัติที่ดีด้านการนำงานวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนหรือนำงานวิจัยไปบูรณาการในชั้นเรียน*. [บล็อกโพสต์]. สืบค้นจาก <http://qa.crru.ac.th/KM/การนำงานวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน.pdf>.
- มารุต พัฒนาผล. (2558). รูปแบบการพัฒนาครูประถมศึกษาด้านการโค้ชเพื่อการรู้คิดฉบับภาษาไทย [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารสาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(2), 593-612. สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/40231/33173>.

- รัตนา ดวงแก้ว. (2562). ภาวะผู้นำการเรียนการสอน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชานวัตกรรมการบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ หน่วยที่ 8-15*. (พิมพ์ครั้งที่ 1, น. 1-61). นนทบุรี: สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลักขณา สรีวัฒน์. (2557). *จิตวิทยาสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- วิชุดา เนตรสูงเนิน. (2561). *การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น ฐานของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- วัฒนพร ระงับทุกข์. (2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- วิทยากร เชียงกุล. *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาในเรื่องหลักๆ*. [เวปบล็อก]. สืบค้น จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/648992>.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2019). การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย: มายาคติในการใช้สูตร ของทาโร ยามาเน และเครจซี-มอร์แกน [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารรัฐศาสตร์ บริหารศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 6(1), 26-58. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JIRGS/article/view/243621/164915>.
- วิจิตร ศรีสะอาด, ทองอินทร์ วงศ์โสธร และเก็จกนก เอื้อวงศ์. (2559). แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับ นโยบายและการวางแผน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชานโยบาย การวางแผนและการพัฒนา คุณภาพการศึกษา*. หน่วยที่ 1 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิลักษณ์ บุญเรือน. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อการดำเนินโครงการ โรงเรียนสองภาษา. *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 10(3), 213-220. สืบค้นจาก <http://202.44.34.85/index.php/jote/article/viewFile/3602/2763>.
- สุภณิดา พัฒธร, วิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล, คชินทร์ โกกนุกาภรณ์, กนกพร สันต์ฤทัย, สุมาลี ธรรมนิธา, จินดา ไกรเดช,...ฉัตรชัย กาสี. (2557). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: ศูนย์การเรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ ดิจิตอล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม. (2558). การสอนแบบ Research Base Learning. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*. สืบค้นจาก https://portal.edu.chula.ac.th/pub/jrm/index.php/jrm/article/view/239/pdf_189.

- สรารุช ชัยยอง. (2552). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ในรายวิชาชีววิทยาพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563*. บึงกาฬ: สพ.บึงกาฬ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การเรียนรู้บูรณาการ: ยุทธศาสตร์ครูปฏิรูป*. กรุงเทพฯ: อูษาการพิมพ์.
- _____. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ*. สืบค้นจาก <http://bet.obec.go.th/index/wp-content/uploads/2018/08/nn3.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2560). *หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว 21*.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพสถานศึกษา (องค์การมหาชน). (2557). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกภายนอกกรอบที่สาม พ.ศ. 2555-2558 โรงเรียนเลิศลิ้น*. กรุงเทพฯ: สมศ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (ม.ป.ป.). *แนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก https://webs.mutl.ac.th/assets/upload/files/2016/09/20160908101755_51855.pdf.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล*. สพฐ. สืบค้นจาก <http://1tambon1school.go.th/map.php>.
- สุป็น สุรันนา. (2560). ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ของการเป็นองค์กรที่มีประสิทธิผล สพ.ภ.ภาพสินธุ์ เขต 3 [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, ปีที่ 13(2), 69-77. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMKKU/article/view/144301/106778>.

- สุภาภรณ์ มาชัยวงศ์ สุทธิวรรณ ปิติภักย์พงษ์ มงคล จิตรโสภิน และ วิภารัตน์ แสงจันทร์.(2018). การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในประเทศนิวซีแลนด์[ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทอร์นเอเชีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 8(1), 12-22. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/article/view/116208/90262>.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พรินท์ (1991).
- สุนทรี ไกรกาบแก้ว. (ม.ป.ป). การเรียนที่ใช้วิจัยเป็นฐาน. [E-book]. สืบค้นจาก http://www.nidtep.go.th/khuruonline/ebook/research_base/mobile/index.html#p=1.
- หริสา ยงวรรณกร, สมชาย เทพแสง, ภาดา อนันต์ และ ถนัด อนันต์. (2556). การปฏิรูปการเรียนรู้ของครูยุคโลกาภิวัตน์ [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 10(19), 13-21. สืบค้นจาก http://googleusercontent.com/search?q=cache:e_vfz0FMewUJ:e_journals.
- อุทิศ บำรุงชีพ. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นของครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อกำหนดประเด็นสาระการผลิตสื่อการเรียนทางไกลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 15(1), 104-119. สืบค้นจาก https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=95&ReclD=31114&obj_id=187149.
- อนุสรฯ ขัติยะ. (2559). ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาล 2 บ้านใหม่ประกอบราษฎร์วิทยานุกูลเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 9(19), 71-82. สืบค้นจาก https://so01.tci-thaijo.org/index.php/crrugds_ejournal/article/view/80612/64209.
- อภิชา พุ่มพวง. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ส.พ.ม.เขต 6 [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 11(21), 210-219. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/171742/123315>.

- อมรรัตน์ วงศ์คำ. (2556). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบหมวกหกใบกับการจัดกิจกรรมแบบสืบสวนสอบสวน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- อมรรวิชัย นาคทรพรพ. (2546). *เรียนรู้คู่วิจัย : กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนามวิชาการศึกษากับสังคม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.วารสารวิจัยวิทยาการวิจัย.* 16(1), 101-133. สืบค้นจาก https://portal.edu.chula.ac.th/pub/jrm/index.php/jrm/article/view/436/pdf_369.
- อุษา คงทอง,ชาตรี เกิดธรรม, มานิต ทองจันทร์, สุธี พรรณนหาร, พนิดา ซาตยาภา, และฐิติพร พิชญกุล. (2553). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. (พิมพ์ครั้งที่ 1).* พระนครศรีอยุธยา: เทียนวัฒนาพรินติ้ง.
- Anderson, A. (2006). *The effects of a research based discipline program, consistency management and cooperative discipline on classroom management and discipline in urban middle schools* (Doctoral dissertation). Available from ProQuest dissertations and Theses database.(UMI Number: 3213414).
- Jones, A. (2018). *How sixth form students conceptualise their learning dispositions, roles and relationships in the research-based learning culture of a single case study school* (Master's theses). Available from ProQuest Dissertations.Publishing. (UMI Number : 11018200.).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องเครื่องมือการวิจัย

ชื่อ ดร. วีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเหล่าคามพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก

วุฒิการศึกษา

- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ปฏิบัติงานตำแหน่งครูผู้สอน 13 ปี
- ปฏิบัติงานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน 13 ปี
- ปัจจุบันตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเหล่าคามพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สพม. 21

ชื่อ ดร.บุลยาวิ ทูไชยสง

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยการพิเศษ

สถานที่ทำงาน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

วุฒิการศึกษา

- หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.)/ สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
- หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (ศษ.ม.)/ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
- หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)/ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ปฏิบัติงานตำแหน่งครูผู้สอน 6 ปี
- ปฏิบัติงานตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 ปี
- ปฏิบัติงานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน 13 ปี
- ปัจจุบันตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต ๒

ชื่อ นางปราจิตร คำระณี

ตำแหน่ง ครู ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านชุมภูทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
วุฒិการศึกษา

- ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) คณิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุดรธานี
- ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ปฏิบัติงานตำแหน่งครูผู้สอนอายุราชการ 18 ปี
- คณะทำงานโครงการอบรมครูออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อสอบของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
- คณะทำงานงานวัดผลประเมินผลของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ภาคผนวก ข

ตารางสรุปค่าความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางสรุปค่าความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ	ข้อความคำถามการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC
		1	2	3	
1. การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้					
1.1	ท่านตระหนักว่าผลการวิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาคำถามการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1
1.2	ท่านศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อเตรียมการในการนำมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
1.3	ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้	+1	+1	+1	1
1.4	ท่านได้นำผลการวิจัยที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้มาใช้เป็นสาระเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
1.5	ท่านได้นำองค์ความรู้จากผลการวิจัยมาประยุกต์และถ่ายทอดกับผู้เรียนในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1
1.6	ท่านได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
1.7	ท่านได้นำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาคำถามการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1
1.8	ท่านศึกษางานวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	0	+1	0.67
2. การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย					
2.1	ท่านมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย	+1	+1	+1	1
2.2	ท่านวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
2.3	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม กระตุ้น ให้ผู้เรียนอยาก รู้ อยากศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อหาคำตอบข้อสงสัย	+1	+1	+1	1
2.4	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย	+1	+1	+1	1

ข้อ	ข้อความคำถามการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC
		1	2	3	
2.5	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำการอภิปราย วิเคราะห์และวิจารณ์ งานวิจัย	+1	+1	+1	1
2.6	ท่านได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทบทวนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย	+1	+1	+1	1
2.7	ท่านได้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้จากการศึกษางานวิจัยไปประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	1
2.8	ท่านจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม	+1	+1	+1	1
2.9	ท่านได้แนะนำแหล่งค้นคว้า คัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
3. การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับนักเรียนร่วมกันทำวิจัย					
3.1	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยกับครู	+1	+1	+1	1
3.2	2. ท่านได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัย	+1	+1	+1	1
3.3	ท่านออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำวิจัยร่วมกันกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
3.4	ท่านออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้	+1	+1	+1	1
3.5	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัย	+1	+1	0	0.67
3.6	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย	+1	+1	+1	1
3.7	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ช่วยวิจัย	+1	+1	+1	1
3.8	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัย	+1	+1	+1	1

ข้อ	ข้อความการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC
		1	2	3	
4. การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย					
4.1	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1
4.2	ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1
4.3	ท่านออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัย	+1	+1	+1	1
4.4	ท่านออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ รวบรวมข้อมูลจากปัญหาการวิจัย	+1	+1	+1	1
4.5	ท่านให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1
4.6	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1
4.7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของท่านสามารถเอื้อให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัย	+1	+1	+1	1
4.8	ท่านได้จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1

ภาคผนวก ค

การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability)

การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Conbarch)

1. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้านสภาพปัจจุบัน

1.1 ด้านสภาพปัจจุบันของการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.914	.917	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม1.1 ปัจจุบัน	16.50	16.534	.756	.613	.901
คำถาม1.2 ปัจจุบัน	16.30	16.976	.737	.623	.903
คำถาม1.3 ปัจจุบัน	16.43	16.461	.740	.758	.902
คำถาม1.4 ปัจจุบัน	16.37	16.999	.675	.675	.907
คำถาม1.5 ปัจจุบัน	16.30	14.907	.833	.766	.893
คำถาม1.6 ปัจจุบัน	16.37	15.689	.808	.766	.896
คำถาม1.7 ปัจจุบัน	16.50	16.810	.551	.413	.919
คำถาม1.8 ปัจจุบัน	16.37	16.861	.703	.618	.905

1.2 ด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.928	.930	9

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม2.1ปัจจุบัน	18.07	22.685	.844	.803	.913
คำถาม2.2ปัจจุบัน	17.97	24.171	.778	.686	.918
คำถาม2.3ปัจจุบัน	18.17	23.040	.677	.641	.925
คำถาม2.4ปัจจุบัน	18.17	24.213	.643	.703	.925
คำถาม2.5ปัจจุบัน	18.27	22.409	.808	.749	.915
คำถาม2.6ปัจจุบัน	18.17	23.454	.661	.775	.925
คำถาม2.7ปัจจุบัน	18.20	22.441	.821	.781	.914
คำถาม2.8ปัจจุบัน	18.10	24.645	.662	.647	.924
คำถาม2.9ปัจจุบัน	18.10	23.541	.780	.763	.917

1.3 ด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.930	.932	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม3.1ปัจจุบัน	15.90	21.403	.742	.714	.923
คำถาม3.2ปัจจุบัน	15.87	21.637	.754	.722	.922
คำถาม3.3ปัจจุบัน	15.90	22.438	.687	.746	.927
คำถาม3.4ปัจจุบัน	16.07	21.168	.784	.704	.920
คำถาม3.5ปัจจุบัน	16.03	20.309	.757	.670	.922
คำถาม3.6ปัจจุบัน	16.03	21.137	.773	.692	.920
คำถาม3.7ปัจจุบัน	16.13	20.878	.812	.723	.917
คำถาม3.8ปัจจุบัน	15.93	19.513	.803	.776	.919

1.4 ด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.953	.953	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม4.1ปัจจุบัน	16.37	28.447	.833	.775	.946
คำถาม4.2ปัจจุบัน	16.27	28.616	.715	.598	.953
คำถาม4.3ปัจจุบัน	16.17	26.971	.852	.808	.944
คำถาม4.4ปัจจุบัน	16.27	26.133	.892	.823	.942
คำถาม4.5ปัจจุบัน	16.27	28.064	.785	.736	.948
คำถาม4.6ปัจจุบัน	16.17	27.040	.890	.859	.942
คำถาม4.7ปัจจุบัน	16.17	27.385	.846	.838	.945
คำถาม4.8ปัจจุบัน	16.07	27.099	.785	.802	.949

2. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้านสภาพที่พึงประสงค์

2.1 ด้านสภาพที่พึงประสงค์ของการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.940	.941	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม1.1 พึงประสงค์	23.83	14.213	.806	.760	.931
คำถาม1.2 พึงประสงค์	23.90	13.679	.793	.669	.933
คำถาม1.3 พึงประสงค์	24.00	14.276	.770	.761	.934
คำถาม1.4 พึงประสงค์	23.87	14.257	.802	.769	.932
คำถาม1.5 พึงประสงค์	23.83	14.213	.806	.835	.931
คำถาม1.6 พึงประสงค์	23.87	14.189	.819	.815	.930
คำถาม1.7 พึงประสงค์	23.87	14.326	.786	.680	.933
คำถาม1.8 พึงประสงค์	23.70	14.562	.723	.549	.937

2.2 ด้านสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.934	.934	9

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม2.1 พึ่งประสงค์	27.50	14.534	.787	.737	.924
คำถาม2.2 พึ่งประสงค์	27.70	14.493	.797	.705	.924
คำถาม2.3 พึ่งประสงค์	27.53	15.085	.750	.849	.927
คำถาม2.4 พึ่งประสงค์	27.43	15.220	.703	.699	.929
คำถาม2.5 พึ่งประสงค์	27.60	14.800	.754	.815	.926
คำถาม2.6 พึ่งประสงค์	27.43	14.806	.719	.771	.929
คำถาม2.7 พึ่งประสงค์	27.43	14.944	.771	.835	.925
คำถาม2.8 พึ่งประสงค์	27.47	14.878	.790	.809	.924
คำถาม2.9 พึ่งประสงค์	27.37	15.206	.712	.712	.929

2.3 ด้านสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.893	.893	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม3.1 พึ่งประสงค์	24.00	10.828	.572	.749	.888
คำถาม3.2 พึ่งประสงค์	23.90	10.369	.744	.867	.873
คำถาม3.3 พึ่งประสงค์	24.13	10.120	.697	.759	.876
คำถาม3.4 พึ่งประสงค์	24.23	9.495	.824	.792	.863
คำถาม3.5 พึ่งประสงค์	24.10	10.369	.623	.483	.884
คำถาม3.6 พึ่งประสงค์	24.23	10.737	.629	.697	.883
คำถาม3.7 พึ่งประสงค์	24.20	10.510	.602	.554	.886
คำถาม3.8 พึ่งประสงค์	24.17	10.213	.677	.700	.878

2.4 ด้านสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.886	.887	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม4.1 พึ่งประสงค์	24.67	10.851	.391	.254	.896
คำถาม4.2 พึ่งประสงค์	24.87	9.223	.676	.541	.871
คำถาม4.3 พึ่งประสงค์	24.67	9.747	.722	.728	.866
คำถาม4.4 พึ่งประสงค์	24.67	9.954	.657	.676	.872
คำถาม4.5 พึ่งประสงค์	24.67	9.747	.722	.686	.866
คำถาม4.6 พึ่งประสงค์	24.67	9.678	.744	.801	.863
คำถาม4.7 พึ่งประสงค์	24.60	9.559	.704	.553	.867
คำถาม4.8 พึ่งประสงค์	24.60	9.972	.663	.703	.871

3. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาในภาพรวมด้านสภาพปัจจุบัน

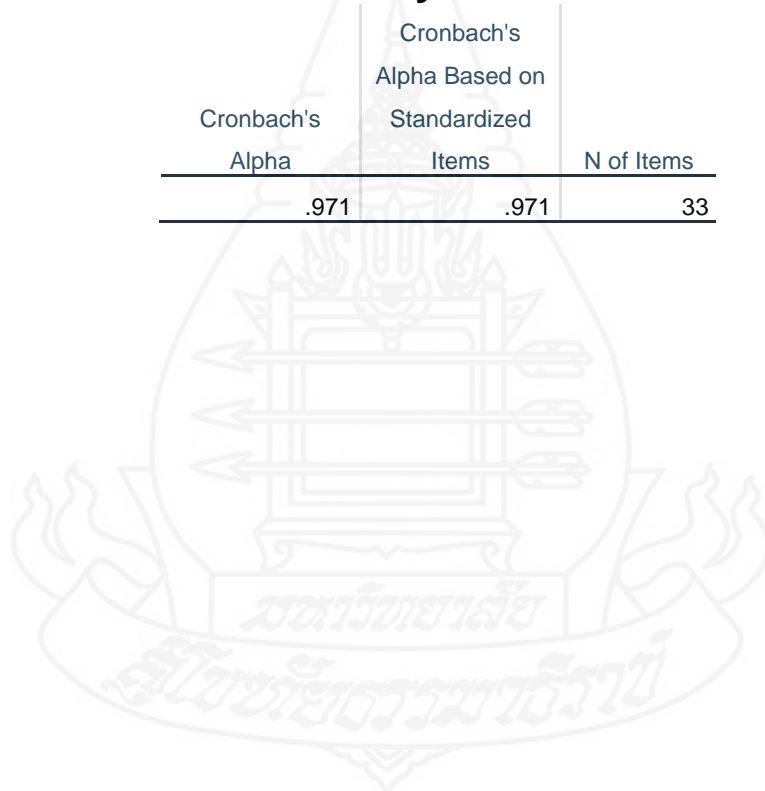
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.971	.971	33

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม1.1ปัจจุบัน	73.70	334.010	.573	.	.971
คำถาม1.2ปัจจุบัน	73.50	334.741	.592	.	.971
คำถาม1.3ปัจจุบัน	73.63	332.447	.615	.	.971
คำถาม1.4ปัจจุบัน	73.57	332.668	.638	.	.970
คำถาม1.5ปัจจุบัน	73.50	325.776	.716	.	.970
คำถาม1.6ปัจจุบัน	73.57	328.668	.701	.	.970
คำถาม1.7ปัจจุบัน	73.70	333.252	.495	.	.971
คำถาม1.8ปัจจุบัน	73.57	333.840	.589	.	.971
คำถาม2.1ปัจจุบัน	73.60	327.490	.752	.	.970
คำถาม2.2ปัจจุบัน	73.50	329.914	.808	.	.970
คำถาม2.3ปัจจุบัน	73.70	325.597	.722	.	.970
คำถาม2.4ปัจจุบัน	73.70	330.355	.673	.	.970
คำถาม2.5ปัจจุบัน	73.80	325.614	.758	.	.970
คำถาม2.6ปัจจุบัน	73.70	332.079	.535	.	.971
คำถาม2.7ปัจจุบัน	73.73	328.616	.665	.	.970
คำถาม2.8ปัจจุบัน	73.63	333.689	.612	.	.971
คำถาม2.9ปัจจุบัน	73.63	330.930	.676	.	.970
คำถาม3.1ปัจจุบัน	73.57	326.668	.775	.	.970
คำถาม3.ปัจจุบัน	73.53	327.223	.799	.	.970
คำถาม3.3ปัจจุบัน	73.57	329.564	.769	.	.970
คำถาม3.4ปัจจุบัน	73.73	327.444	.750	.	.970
คำถาม3.5ปัจจุบัน	73.70	325.390	.694	.	.970
คำถาม3.6ปัจจุบัน	73.70	326.562	.770	.	.970
คำถาม3.7ปัจจุบัน	73.80	326.786	.759	.	.970
คำถาม3.8ปัจจุบัน	73.60	321.352	.768	.	.970
คำถาม4.1ปัจจุบัน	73.77	326.530	.800	.	.970
คำถาม4.2ปัจจุบัน	73.67	328.230	.659	.	.970
คำถาม4.3ปัจจุบัน	73.57	320.944	.845	.	.969
คำถาม4.4ปัจจุบัน	73.67	319.678	.832	.	.969
คำถาม4.5ปัจจุบัน	73.67	326.299	.726	.	.970
คำถาม4.6ปัจจุบัน	73.57	325.082	.746	.	.970
คำถาม4.7ปัจจุบัน	73.57	327.220	.674	.	.970
คำถาม4.8ปัจจุบัน	73.47	324.947	.677	.	.970

4. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาในภาพรวมด้านสภาพที่พึงประสงค์

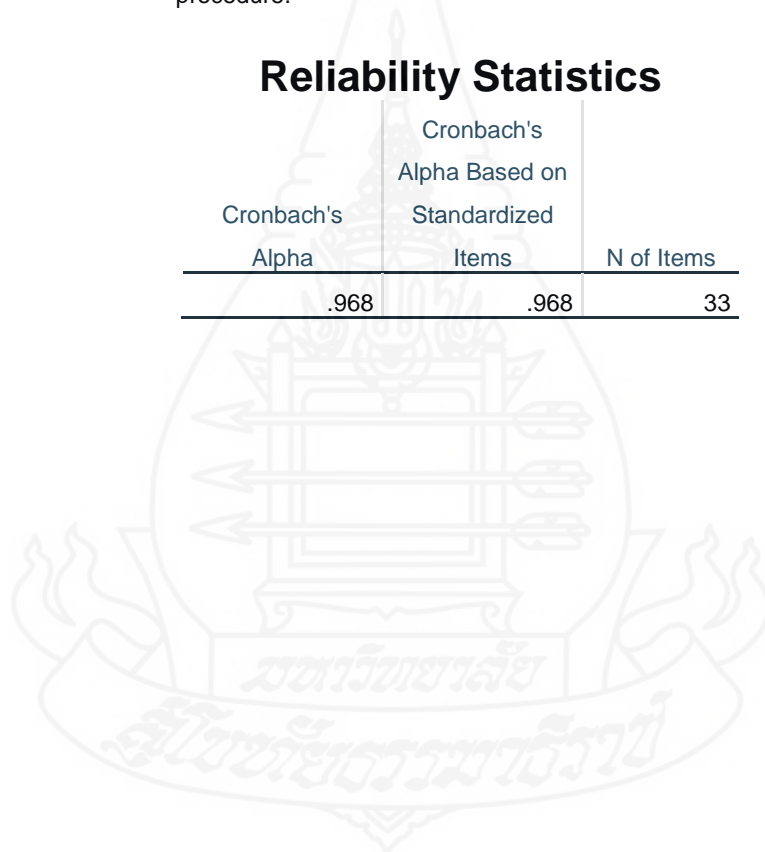
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.968	.968	33

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาม1.1 ฟังประสงค์	110.53	186.671	.686	.	.967
คำถาม1.2 ฟังประสงค์	110.60	184.455	.708	.	.967
คำถาม1.3 ฟังประสงค์	110.70	185.872	.717	.	.967
คำถาม1.4 ฟังประสงค์	110.57	185.564	.758	.	.967
คำถาม1.5 ฟังประสงค์	110.53	185.637	.748	.	.967
คำถาม1.6 ฟังประสงค์	110.57	184.737	.809	.	.966
คำถาม1.7 ฟังประสงค์	110.57	186.668	.691	.	.967
คำถาม1.8 ฟังประสงค์	110.40	186.524	.694	.	.967
คำถาม2.1 ฟังประสงค์	110.53	183.844	.857	.	.966
คำถาม2.2 ฟังประสงค์	110.73	185.030	.785	.	.966
คำถาม2.3 ฟังประสงค์	110.57	187.013	.744	.	.967
คำถาม2.4 ฟังประสงค์	110.47	188.120	.659	.	.967
คำถาม2.5 ฟังประสงค์	110.63	186.102	.745	.	.967
คำถาม2.6 ฟังประสงค์	110.47	187.499	.632	.	.967
คำถาม2.7 ฟังประสงค์	110.47	188.395	.641	.	.967
คำถาม2.8 ฟังประสงค์	110.50	187.914	.674	.	.967
คำถาม2.9 ฟังประสงค์	110.40	188.179	.660	.	.967
คำถาม3.1 ฟังประสงค์	110.40	187.559	.701	.	.967
คำถาม3.2 ฟังประสงค์	110.30	187.390	.742	.	.967
คำถาม3.3 ฟังประสงค์	110.53	186.671	.686	.	.967
คำถาม3.4 ฟังประสงค์	110.63	184.171	.791	.	.966
คำถาม3.5 ฟังประสงค์	110.50	187.017	.662	.	.967
คำถาม3.6 ฟังประสงค์	110.63	189.689	.585	.	.968
คำถาม3.7 ฟังประสงค์	110.60	188.041	.615	.	.967
คำถาม3.8 ฟังประสงค์	110.57	188.530	.579	.	.968
คำถาม4.1 ฟังประสงค์	110.43	190.185	.525	.	.968
คำถาม4.2 ฟังประสงค์	110.63	186.585	.602	.	.968
คำถาม4.3 ฟังประสงค์	110.43	188.668	.624	.	.967
คำถาม4.4 ฟังประสงค์	110.43	189.289	.584	.	.968
คำถาม4.5 ฟังประสงค์	110.43	188.116	.660	.	.967
คำถาม4.6 ฟังประสงค์	110.43	187.357	.710	.	.967
คำถาม4.7 ฟังประสงค์	110.37	188.447	.584	.	.968
คำถาม4.8 ฟังประสงค์	110.37	188.792	.626	.	.967

ภาคผนวก ง
หนังสือประสานงาน

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (ป)/๖๔๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.วีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ (ผู้อำนวยการโรงเรียนเหล่าคามพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย ๑ ชุด
๒. ตารางกำกับการสร้างเครื่องมือและการประเมินความตรงของเครื่องมือ ๑ ชุด

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้หนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ยว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๙๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.บุลยาวิ ทูย์ไชยสง (ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์พินิจ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย ๓ ชุด

๒. ตารางกำกับการสร้างเครื่องมือและการประเมินความตรงของเครื่องมือ ๑ ชุด

ด้วยนายอุดม ยวาระะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๕๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางปราจิตร คำระณี (ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชุมภูทอง)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย ๑ ชุด
๒. ตารางกำกับการสร้างเครื่องมือและการประเมินความตรงของเครื่องมือ ๑ ชุด

ด้วยนายอุดม ยวาระะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปิงภาพ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๐๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงกาฬ

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษ
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางใน
การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บึงกาฬ

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยทำการทดลองกับครู
ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาในการปฏิบัติงาน และผลการศึกษาค้นคว้า
อิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา
และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๐๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

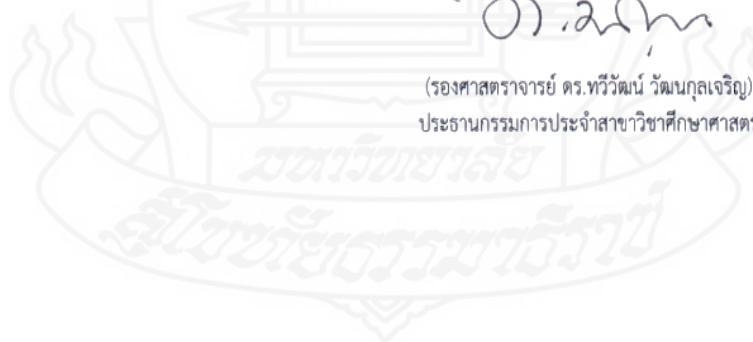
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิไลวิทยา

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยทำการทดลองกับครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมิให้เป็นการรบกวนเวลาในการปฏิบัติงาน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๐๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตครูให้ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนาสวรรคพิทยาคม

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยทำการทดลองกับครู ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาในการปฏิบัติงาน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตครูจากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๐๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งเป็นครู ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาในการปฏิบัติงาน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ ๐๔๒๗๔/๓๕๐๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
๕๑๑ หมู่ ๗ ถนนชาญสินธุ์ ตำบลวิศิษฐ์
อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ๓๘๐๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง อนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้ให้
ข้อมูลกับผู้ที่ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัฐนันท์ นันทศรี)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ
กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
โทร. ๐๔๒-๕๙๑๒๔๗ ต่อ ๑๔
โทรสาร ๐๔๒-๕๙๑๓๕๕

มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๖๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการสัมภาษณ์
เรียน ดร. อูตินันท์ นันทะศรี (รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดการสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาจะต้องศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ นักศึกษาจึงเชิญท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์แนวทางในการส่งเสริมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๖๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้การสัมภาษณ์
เรียน ดร. สรภัญญ์จิฬาห์ แก้วไวยุทธ์ (ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดการสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาจะต้องศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ นักศึกษาจึงเชิญท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์แนวทางในการส่งเสริมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (ป)/๗๖๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการสัมภาษณ์
เรียน ดร. วาสิกา อัครนิศย์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงกาฬ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดการสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วยนายอุดม ยาวะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาจะต้องศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ นักศึกษาจึงเชิญท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์แนวทางในการส่งเสริมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา **สภาพปัจจุบัน**และ **สภาพที่พึงประสงค์** ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยการสังเคราะห์ แนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 4 แนวทาง

3. แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ ตำแหน่งในปัจจุบัน และขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ **สภาพปัจจุบัน**และ **สภาพที่พึงประสงค์** ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4. ผู้ศึกษาจึงขอความกรุณาท่านให้ตอบแบบสอบถามทั้ง **สภาพปัจจุบัน**และ **สภาพที่พึงประสงค์** ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาในครั้งนี้ต่อไป

นายอุดม ยาวะระ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ระดับการศึกษา

() อนุปริญญา-ปริญญาตรี () ปริญญาโทขึ้นไป

1.2 ประสบการณ์การทำงานด้านการจัดการเรียนรู้

() น้อยกว่า 5 ปี () 5-10 ปี () 10 ปีขึ้นไป

1.3 จำนวนกลุ่มสาระที่ได้รับผิดชอบให้ทำการจัดการเรียนรู้

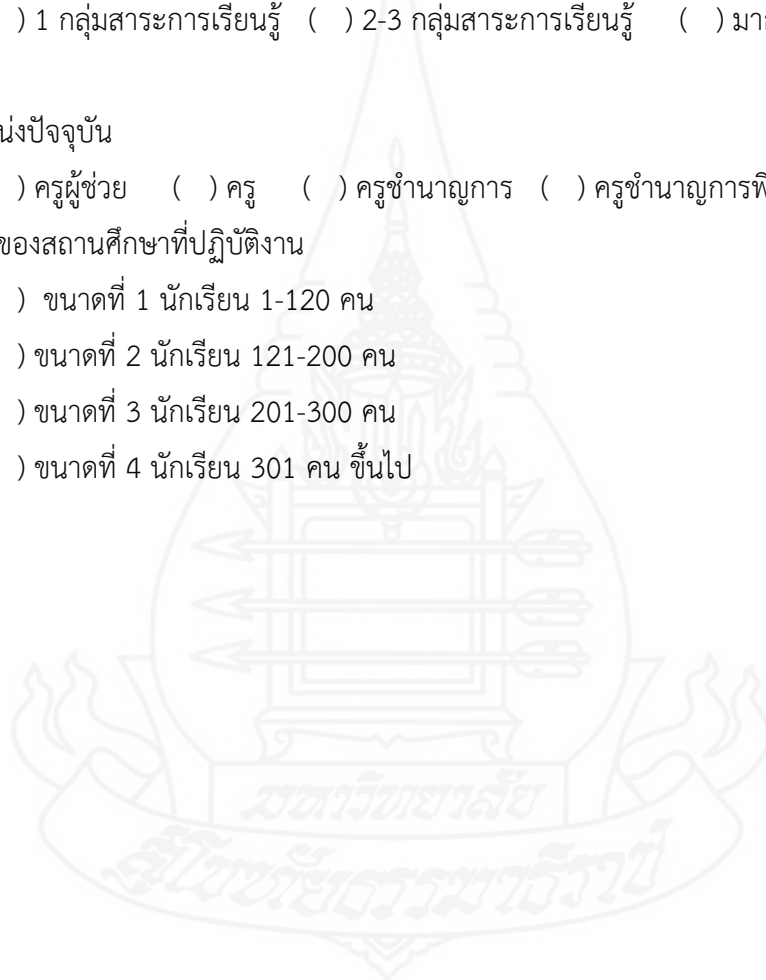
() 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ () 2-3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ () มากกว่า 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1.4 ตำแหน่งปัจจุบัน

() ครูผู้ช่วย () ครู () ครูชำนาญการ () ครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป

1.5 ขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

- () ขนาดที่ 1 นักเรียน 1-120 คน
- () ขนาดที่ 2 นักเรียน 121-200 คน
- () ขนาดที่ 3 นักเรียน 201-300 คน
- () ขนาดที่ 4 นักเรียน 301 คน ขึ้นไป

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์

ชื่อ ดร. จูตินันท์ นันทะศรี
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) (การบริหารและพัฒนการศึกษา)
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ชื่อ ดร. สรภัญญ์จีฬาห์ แก้วไวยุทธ์
 ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา ม.ราชภัฏอุดรธานี

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- สถิติและการวิจัย
- หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้
- การนิเทศการศึกษา

ชื่อ ดร. วาลิกา อัครนิตย์
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 วุฒิการศึกษา

- ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ

ภาคผนวก ข
แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้วิจัย นายอุดม ยาวะระ หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วัตถุประสงค์วิจัย	คำถามหลัก (Main)	คำถามรอง (Sub question)	หมายเหตุ
เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	1. แนวทางการส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในสถานศึกษาควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง	1. การส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานควรมีแนวทางอะไรบ้าง ควรดำเนินการอย่างไร และใครจะเข้ามามีบทบาทส่งเสริมบ้าง เช่น ผู้บริหาร เขตพื้นที่ หรือศึกษานิเทศก์ เป็นต้น <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ - การส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย - การส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย - การส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย - การสร้างขวัญและกำลังใจ 	คำถามภาพรวม

วัตถุประสงค์วิจัย	คำถามหลัก (Main)	คำถามรอง (Sub question)	หมายเหตุ
		<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ที่เกี่ยวข้องและเข้ามามีบทบาทในการสร้างความตระหนักของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน 	
	2. การส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานควรดำเนินการอย่างไร	<p>1. การส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง และใครจะเข้ามามีบทบาทส่งเสริมบ้าง เช่น ผู้บริหาร เจตพื้นที่ๆ หรือ ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ - การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย - การจัดการเรียนรู้โดยให้ครูกับผู้เรียนร่วมกันทำวิจัย - การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการวิจัย 	คำถามภาพรวม
	3. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง	<p>1. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยควรดำเนินการอย่างไร ใครจะเข้ามาส่งเสริมสนับสนุนได้บ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำวิจัย ควรส่งเสริมในด้านใดได้บ้าง และได้อย่างไร - การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถจัดเตรียมสื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการวิจัยควรมีการดำเนินการอย่างไร 	คำถามตามดัชนีความต้องการจำเป็น

วัตถุประสงค์วิจัย	คำถามหลัก (Main)	คำถามรอง (Sub question)	หมายเหตุ
	4. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยครูกับผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง	<p>1. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยครูกับผู้เรียนได้ร่วมทำวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยจากการเป็นผู้ร่วมวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง - การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พบองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมทำวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง 	คำถามตามดัชนีความต้องการจำเป็น
	5. การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง	<p>1. การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง และใครจะเข้ามามีบทบาทส่งเสริมบ้าง เช่น ผู้บริหาร เขตพื้นที่ หรือ สน. เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดหาสื่อแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย ควรดำเนินการอย่างไรบ้าง - การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้แหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้งานวิจัยควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง 	คำถามตามดัชนีความต้องการจำเป็น

วัตถุประสงค์วิจัย	คำถามหลัก (Main)	คำถามรอง (Sub question)	หมายเหตุ
		- การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสามารถอภิปราย วิเคราะห์ วิจัย งานวิจัยควรดำเนินการอย่างไรบ้าง	
	6. การส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ควรมีการดำเนินการอย่างไร	<p>1. การส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ควรดำเนินการอย่างไรบ้าง และใครจะเข้ามามีบทบาทส่งเสริมบ้าง เช่น ผู้บริหาร เขตพื้นที่ หรือ สน. เป็นต้น</p> <p>- การส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ควรดำเนินการอย่างไร</p> <p>- การส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรดำเนินการอย่างไร</p>	คำถามตามดัชนีความต้องการจำเป็น

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายอุดม ยาวะระ
วัน เดือน ปีเกิด	1 เมษายน 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดหนองคาย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบึงกาฬ จ. หนองคาย
พ.ศ. 2542	ศึกษาศาสตรบัณฑิต การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเล็ดสิน อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

